

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkning om formål og bestemmelser:

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

KØRT 14/6-80 SØ

REG. NR. 626

29/8-1980

OK.

Overfredningsnævnets afgørelse

af 29. august 1980

om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg
og Anholt by på Anholt, Grenå kommune (sag nr. 2446/80).

Fredningsnævnet for Århus amts nordlige fredningskreds har den 7. februar 1980 truffet afgørelse om fredning af et ca. 375 ha stort areal i den vestlige del af den såkaldte "Ørken" på Anholt. Fredningssagen er rejst af det daværende fredningsplanudvalg for Århus amt med tilslutning fra Grenå byråd og er senere tiltrådt og videreført af Århus amtsråd.

Størstedelen af de ca. 375 ha tilhører Anholt gods og er omfattet af overfredningsnævnets kendelser af 7. november 1939, 16. oktober 1960 og 20. november 1972. Fredningskendelserne fra 1939 og 1960 bestemmer bl.a., at bebyggelse kun er tilladt under fredningsnævnets censur. Efter fredningskendelsen fra 1972 er alle arealer under Anholt gods tilgængelige for offentlighedens frie færdsel til fods og på cykel samt for badning og ophold i det omfang, arealerne ikke er eller lovligt bliver inddraget til anden anvendelse.

Foruden arealerne under Anholt gods omfatter fredningsafgørelsen af 7. februar 1980 en ca. 3,5 ha stor ejendom, der i 1945 er udstykket fra godset, og som ved fredningen afstås til det offentlige. Ejendommen er omfattet af 1939-fredningen.

Hovedformålet med den supplerende fredning er ud fra videnskabelige, undervisningsmæssige og landskabelige hensyn at bevare områdets ørkenagtige karakter. Fredningsafgørelsen indeholder derfor bl.a. forbud mod bebyggelse og beplantning og mod opstilling af telte og giver fredningsmyndighederne

ret til at foretage landskabspleje.

Fredningsnævnets afgørelse er forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse i medfør af naturfredningslovens § 25.

For overfredningsnævnet har miljøministeriet, fredningsstyrelsen, anbefalet fredningens gennemførelse. Fredningsstyrelsen har bl.a. anført, at vegetationen i den østlige del af Ørkenen er meget sparsom, præget af mosser og en række lavarter. Langs den sydlige del af Ørkenen er adskillige fugtige partier, der har karakter af hedemoser med krybende pil, mosebølle, pors og tranebær, og i den sydvestlige del er plantevæksten domineret af revling. I den vestlige del af Ørkenen er arealerne i de seneste årtier i stigende grad blevet præget af selvsået fyrrebevoksning, som det kun vil være muligt at gribe ind over for med nødvendige plejeforanstaltninger, såfremt området fredes. I det hele stiller Anholt's særprægede og sårbare natur særlige krav til beskyttelse og pleje.

Det daværende fredningsplanudvalg har klassificeret Anholt som nationalt naturområde, og øen er af fredningsstyrelsen udpeget som et større nationalt naturområde.

I sagens behandling har deltaget samtlige overfredningsnævnets 11 medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at det område, der er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 7. februar 1980, bør undergives fredningsbestemmelser som indeholdt i afgørelsen.

Der findes dog at burde foretages enkelte mindre ændringer af fredningsbestemmelserne, hvorefter skal fremhæves: Arealernes specielle ørkenagtige karakter og den tilstræbte bibeholdelse heraf fremhæves i det angivne fredningsformål, og bestemmelserne om landskabspleje udformes i overensstemmelse hermed. Nødvendige plejeforanstaltninger bør foretages af Århus amtskommune efter en i samråd med fredningsstyrelsen udarbejdet plejeplan. Afståelse af ejendommen matr.nr. 43 i og 43 by, Anholt By (ca. 3,5 ha) bør ske til Århus amtskommune.

Idet der yderligere er foretaget enkelte redaktionelle ændringer, er fredningsbestemmelserne for det område, der er vist på kortet, som hører til overfredningsnævnets afgørelse, herefter:

§ 1. Fredningens formål.

Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

§ 2. Arealernes anvendelse og pleje.

- a. Arealerne må ikke bebygges hverken vedvarende eller midlertidigt, heller ikke ved anbringelse af kiosker, skure o.lign., og der må ikke opstilles master.
- b. Teltslagning og camping må ikke finde sted.
- c. Arealerne må ikke beplantes.
- d. Der må ikke foretages udgravninger eller iøvrigt gøres indgreb i terrænets nuværende naturlige tilstand.
- e. Fredningen er ikke til hinder for, at den eksisterende flyveplads på matr.nr. 43 a, Anholt By, opretholdes og udbygges i et omfang, som er nødvendigt af hensyn til pladsens funktion som lokal flyveplads. Konkrete planer om udbygning skal dog godkendes af fredningsnævnet forud for arbejdernes iværksættelse.
- f. Århus amtsråd har ret og pligt til – efter en i samråd med fredningsstyrelsen udarbejdet plejeplan og efter forudgående meddelelse til ejer – at lade selvsåning fjerne og at foretage andre plejeforanstaltninger til opfyldelse af fredningens formål. Ejeren er dog berettiget til på egen bekostning af fjerne selvsåning inden for en af amtsrådet fastsat frist.
- g. Fredningen er ikke til hinder for udførelse af de foranstaltninger – herunder afspærring for offentlig færdsel – som er hjemlet i lovgivningen om sandflugtens bekæmpelse.

§ 3. Offentlighedens adgang m.v.

- a. Almenheden har ret til færdsel til fods eller på cykel uden motor samt til ophold og badning på matr.nr. 43 i og 43 by, Anholt By, uden de i naturfredningsloven indeholdte begrænsninger.
- b. Fredningen skal ikke være til hinder for, at der af Århus amtsråd eller med amtsrådets godkendelse udføres foranstaltninger, som er ønskelige af hensyn til almenhedens færdsel og ophold.
- c. Ejeren af matr.nr. 43 a, Anholt By, skal tåle, at der anlægges en ca. 13 m dyb og 50 m lang parkeringsplads øst for Sønderstrandvej ved det på fredningskortet med P mærkede sted, og at parkeringspladsen eventuelt senere udvides til 1.000 m². Uden udgift for ejeren

kan parkeringspladsen fæstes med stabilgrus el.lign. og hegnes med glat tråd på lave træpæle for at sikre, at parkeringen ikke strækker sig uden for det udlagte areal. Tilsvarende hegning er tilladt også langs dele af Sønderstrandvej.

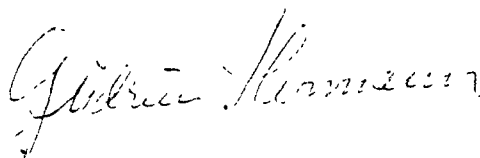
§ 4. Afståelse til det offentlige.

Matr.nr. 43 i og 43 by, Anholt By, afstås til Århus amtskommune. Alle rettigheder til eller over den afståede ejendom bortset fra de ældre fredningskendelser bortfalder, jfr. naturfredningslovens § 22, stk. 2. Afståelsen anses i økonomisk henseende for at have fundet sted den 1. april 1980.

§ 5. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål. jfr. naturfredningslovens § 34. Ved spørgsmål af naturvidenskabelig art skal der forinden indhentes en udtalelse fra naturfredningsrådet eller fredningsstyrelsen.

P. O. V.

G. Hermann.

29/8-1980

Overfredningsnævnets afgørelse

af 29. august 1980

om erstatning i anledning af den supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by, Grenå kommune (sag nr. 2446/80).

Fredningsnævnet for Århus amts nordlige fredningskreds har den 7. februar 1980 truffet afgørelse om tilkendelse af erstatning i anledning af den samtidig gennemførte fredning af et ca. 375 ha stort område i den vestlige del af den såkaldte "Ørken" på Anholt. Ved afgørelsen er der tilkendt Anholt gods, der ejer ca. 372 ha af det fredede, en erstatning på 138.200 kr., heraf 100.000 kr. for bortfald af ret til teltslagning ved Sønderbjerg, medens der for afståelse til det offentlige af den ca. 3½ ha store ejendom matr.nr. 43 i og 43 by, Anholt By, er tilkendt ejeren 42.000 kr. De tilkendte beløb - bortset fra erstatningen for teltningsretten - skal efter afgørelsen forrentes fra den 1. marts 1979, der er vurderingstidspunkt. I sagsomkostninger er tilkendt ialt 5.500 kr.

Fredningsnævnets afgørelser er forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse i henhold til naturfredningslovens § 25. Erstatningsfastsættelsen er tillige påklaget til overfredningsnævnet af de 2 ejere, godsejer Frederik von der Maase og byplanlægger Finn Lenzing. Ejeren af Anholt gods har påstået erstatningen forhøjet især under henvisning til, at fredningen definitivt afskærer en udvidelse af byggeområderne øst for Anholt by ind på de tilstødende fredede arealer.

Det fredede er ved betinget skøde af 11. december 1979 overdraget til Jens Chr. von der Maase, men overdrageren er ifølge skødet berettiget til at oppebære fredningserstatningen.

Ejeren af matr.nr. 43 i og 43 by har påstået erstatningen forhøjet til 72.000 kr. Ejeren har herved henvist til, at han erhvervede ejendommen i 1964 med kendskab til, at fredningsnævnet ved skrivelse af 6. august 1964 havde givet tilsagn om i henhold til den dagældende naturfredningslovs § 22 at ville til-lade opførelse af et sommerhus på ejendommen. Købesummen var 30.000 kr., og den siden da skete gennemsnitlige prisstigning for landbrugs- og sommerhusgrunde begrundet det fremsatte krav.

Af de foreliggende oplysninger fremgår:

For størstedelen af det fredede område gælder ifølge fredningsken-delser fra 1939 og 1960, at bebyggelse kun må ske med forbehold af fredningsnæv-nets godkendelse af bygningens farve og hele udseende til enhver tid. Ifølge fred-ningskendelse fra 1972 er endvidere alle arealer under Anholt gods tilgængelige for offentlighedens frie færdsel til fods og på cykel samt for badning og ophold i det omfang, arealerne ikke er eller lovligt bliver inddraget til anden anvendelse. De ældre fredninger er ikke til hinder for teltning.

Hele det område, der er omfattet af den påklagede afgørelse, blev landzone ved by- og landzonelovens ikrafttræden den 1. januar 1970. Overtaksa-tionskommissionen i henhold til zoneloven har ved kendelse af 24. august 1979 til-kendt godsejer von der Maase 345.000 kr. i erstatning vedrørende arealer under godset, men ved kendelse af 11. februar 1977 afvist byplanlægger Finn Lenzings erstatningskrav, da betingelserne i zonelovens § 12 ikke fandtes at være opfyldt. Finn Lenzing, som kort før zonelovens ikrafttræden havde fået afslag fra amtsrådet i medfør af den dagældende landbygge-lovs § 15 til opførelse af et fritidshus på ejendommen, har herefter sagsøgt miljøministeriet til betaling af erstatning for mi-stet byggemulighed. Ved Vestre landsretsdom af 16. januar 1979 frifandtes mini-steriet.

Ejendommen matr.nr. 43 i og 43 by er ved 16. alm.vurdering pr. 1. april 1977 ansat til ejendomsværdi 35.100 kr. svarende til 1 kr. pr. m².

I sagens behandling har deltaget samtlige overfredningsnævnets 11 medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt fredningen af det omhandlede område med nogle for erstatningsfastsættelsen uvæ-sentlige ændringer af fredningsbestemmelserne.

Overfredningsnævnet kan tiltræde, at erstatningsfastsættelsen sker på grundlag af arealernes værdi som rene landzonearealer, og at der ikke til nogen

del af det fredede er knyttet byggemuligheder eller fremtidig forventning herom, som kan begrunde en særlig erstatning.

For så vidt angår matr.nr. 43 bx og del af matr.nr. 43 a, Anholt By, kan overfredningsnævnet tiltræde, at der for teltningsrettens ophør er tilkendt ejeren en erstatning på 100.000 kr., men finder, at der herudover bør tilkendes ejeren 110.000 kr. i anledning af fredningen, således at den samlede fredningserstatning bliver 210.000 kr.

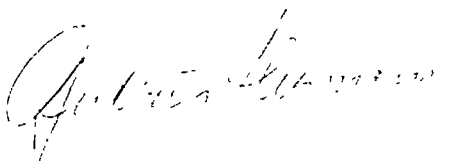
For så vidt angår matr.nr. 43 i og 43 by, der afstås til Århus amtsråd pr. 1. april 1980, findes erstatningen at burde forhøjes til 55.000 kr. og således, at den nævnte dato danner skæringsdag for udfærdigelse af sædvanlig refusionsopgørelse.

Da disse erstatninger er fastsat under hensyn til værdiforholdene på tidspunktet for fredningsnævnets kendelse, findes der ikke grundlag for at fravige hovedreglen i naturfredningslovens § 19, stk. 4, hvorefter erstatningerne forrentes fra datoen for fredningsnævnets kendelse med en årlig rente, der er 1 % højere end Danmarks Nationalbanks til enhver tid fastsatte diskonto.

I godtgørelse for omkostninger til advokatbistand for overfredningsnævnet tillægges der godsejer Frederik von der Maase 5.500 kr. og byplanlægger Finn Lenzing 2.000 kr. De samlede omkostninger for begge instanser udgør herefter henholdsvis 8.500 kr. og 4.500 kr.

Den samlede erstatning på 265.000 kr. med renter og de tilkendte omkostningsbeløb på ialt 13.000 kr. findes at burde udredes af staten med 9/10 og af Århus amtskommune med 1/10, jfr. naturfredningslovens § 24, stk. 2. Saldoen på den ovennævnte refusionsopgørelse udredes af respektive tilkommer Århus amtskommune.

P. O. V.

G. Hermann.

OVERFREDNINGSNÆVNET>

Overfredningsnævnets kendelse

af 20. november 1972

(ofn - 2090)

om ændring af kendelse af 7/11 1939.

Se REG.NR. 0626.02.

OVERFREDNINGSNÆVNET>

26/8-1948

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1948, den 26. August, afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af mundtlig og skriftlig Vøtering følgende

T i l l æ g s - K e n d e l s e

i Sag Nr. 334/38 vedrørende den af Overfredningsnævnet den 7.

November 1939 afsagte Kendelse, ved hvilken en af Fredningsnævnet for Randers Amtsradsreds den 28. Oktober 1938 afsagt Kendelse om Fredning af Arealer paa Anholt med visse Endringer stadfæstedes.

Under 24. Juli 1947 anmodede Landsretssagfører Palle Buhl som Sagfører for Ejeren af Anholt om, at der foretoges en Endring af Grænsen for det fredede Omraade, saaledes at Grænsen ^{øst} for Nordstrandvejen ændres til en Linie fra Storenslyngs østlige Fod, parallel med Nordstrandvejen, til et Punkt Nordøst for Vejgaffelen, hvor Linien krydser Forlængelsen af Fredningsgrænsen, der forløber 300 m Nord for Havnevejen parallel med denne. Det anføres bl.a. i Skrivelsen, at den nævnte Grænselinie gennemskærer et Omraade med kunstig Beplantning.

Fredningsnævnet for Randers Amtsradsreds og Naturfredningsraadet har i Erklæringer henholdsvis af 31. August 1947 og 23. Januar 1948 givet Udtryk for, at der i fredningsmæssig Henseende ikke vil være Betænkelse ved at imødekomme Andragendet.

Paa et den 1. Juni 1948 afholdt Møde tilbød Landsretssagfører Buhl paa Ejersens Vegne som Kompensation for det Areal, der ønskes udtaget af Fredningen, at Fredningsgrænsen Nord for Havnevejen, der nu forløber i en Afstand af 300 m fra nævnte Vej, rykkes ind imod Vejen, saaledes at Afstanden kun bliver 150 m fra Vejen.

Da Overfredningsnævnet kan tiltræde Ejersens Forslag, vil Grænserne for det fredede Areal være at ændre i Overensstemmelse med det foranstaaende..

T h i b e s t e m m e s:

Punkt 1 i den af Fredningsnævnet for Randers Amtsradsreds den 28. Oktober 1938 afsagte Kendelse vedrørende Fredning af Arealer paa Anholt affattes saaledes:

1. Den Del af Matr. Nr. 43a, kaldet Ørkenen, som ligger Øst og Nord for en Linie, der som sydligste Udgangspunkt begynder stik Syd-Øst for Hermansgaves Østside og følger en Linie langs Hermansgaves Østside til det sydøstlige Hjørne af Plantagen Nordøst for Byen, herfra langs Plantagens Østside, derfra stik Vest til "Storenslyng"s østlige Fod, derfra parallelt med Nordstrandvejen til et Punkt Nordøst for Vejgaffelen, hvorfra den fortsætter mod Vest i en Linie parallelt med Havnevejen i en Afstand af 150 m nord for denne.

Omraadet afmærkes ved Fredningsnævnets Foranstaltning.

P.O.V.

Poul Andersen

OVERFREDNINGSNÆVNET>

7/11-1939

U d s k r i f t

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1939 den 7. November afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af mundtlig og skriftlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen 334/38 vedrørende Fredning af Arealer paa Anholt.

Den af Fredningsnævnet for Randers Amtsrådsreds den 28. Oktober 1938 afsagte Kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i Medfør af Naturfredningslovens § 19, hvorhos Kendelsen er indanket af Ejeren af de fredede Arealer, Kammerjunker F. von der Maase.

Overfredningsnævnet har den 6. Juni 1939 besigtiget de fredede Arealer og har herunder forhandlet med Grundejeren. Ved disse Forhandlinger og senere Brevveksling opnaaede man en mindelig Overenskomst med den paaagældende om Fredning af de ommeldte Arealer i Overensstemmelse med Kendelsens Bestemmelser, dog med følgende Ændringer vedrørende enkelte af Kendelsens Punkter, af hvilke den under 3) anførte tillige er anbefalet af Naturfredningsraadet:

- 1) Punkt 2, Stk. 2. Der tilføjes: Erhvervsmæssig Grusgravning paa Arealet er dog forbudt.
- 2) Punkt 2, Stk. 3, udgaar
- 3) Punkt 4 affattes saaledes: Der gives Almenheden Ret til Færdseel til Fods og Ophold i det fredede Omraade. Hunde maa kun medtages, saafremt de føres i Snor. Dog er Adgang for Almenheden til "Flakket" forbudt.
- 4) Punkt 5, sidste Stk., affattes saaledes: Strækningen kan forlægges efter Ejerenes Ønske, dog kun en Gang om Aaret.
- 5) I Punkt 6 udgaar Ordene "og formenes Adgang til fremtidigt Ophold paa det fredede Omraade."
- 6) Punkt 8 affattes saaledes: I Erstatning tillægges der Ejeren 6000 Kr., hvoraf 2000 Kr. udbetales til Fru Justa Schumacher som Panthaver i Ejendommen.

Bestemmelser 3 af 4
Klik her for næste markering

Da Overfredningsnævnet iøvrigt i det væsentlige kan

tiltræde det i Kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de fornævnte Ændringer.

T h i b e s t e m m e s:

Den af Fredningsnævnet for Randers Amtsrådskreds den 28. Oktober 1938 afsagte Kendelse vedrørende Fredning af Arealer paa Anholt stadfæstes med de fornævnte Ændringer.

P.O.V.

Frederik V. Petersen.

(sign.)

FREDNINGSNÆVNET>

7/2-1980

U D S K R I F T
AF
F O R H A N D L I N G S P R O T O K O L L E N
FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR AARHUS AMTS NORDLIGE FREDNINGSKREDS.

---ooo000ooo---

F R E D N I N G S A F G Ø R E L S E

F.S. 191/77

Arealer ved

Sønderbjerg på Anholt.

lu.

År 1980, den 7. februar har fredningsnævnet for
Aarhus amts nordlige fredningskreds i

F.S. 191/77

Sag angående yderligere fredning
af arealer ved Sønderbjerg på
Anholt,

truffet følgende

F R E D N I N G S A F G Ø R E L S E:

Ved skrivelse af 17. juni 1977 har det daværende
fredningsplanudvalg for Aarhus amt - også efter opfordring
fra Grenaa kommune - rejst sag angående yderligere fredning
af arealer ved Sønderstrand på Anholt.

Hovedformålet med den begærede fredningssag er et
ønske om gennemførelse af en ændring af den i Overfrednings-
nævnets kendelse af 16. december 1960 vedrørende fredning
af "Sønderbjerg" m.v. indeholdte adgang til opstilling af
telte på arealerne, såvel for de på det vedhæftede kort vi-
ste arealer af matr. nr. 43 a, 43 i, 43 bx og 43 by, som de
vest for matr. nr. 43 a beliggende arealer, som er omfattet
af den nævnte kendelse.

Bestemmelsen, som siger, "at fredningen ikke skal
være til hinder for opstilling af telte på arealerne", øn-
skes fjernet og erstatter af en ny generel bestemmelse, hvor-
efter "telting og camping kun skal være tilladt for privat
besøgende hos ejere, og kun i umiddelbar nærhed af den respek-
tive ejendoms bygninger". Ændringen vil få den betydning, at
arealer, som ikke er bebygget med sommerhuse, overhovedet ik-
ke kan anvendes til opstilling af telte eller camping i øv-
rigt.

I forbindelse med den foreslåede ændring af reglerne for teltning og camping har fredningsplanudvalget nedlagt påstand om gennemførelse af supplerende fredningsbestemmelser for de på kortet viste arealer af ejendommene, matr. nr. 43 a, 43 i, 43 bx og 43 by Anholt by og sogn, dels til sikring af offentlighedens adgang til arealerne matr. nr. 43 i og 43 by, svarende til den offentlige adgang, som allerede er sikret i Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 for matr. nr. 43 a, dels til sikring af, at arealerne bevares i deres nuværende tilstand.

Sagen er af fredningsnævnet foreløbig alene rejst og behandlet for så vidt angår de på kortet viste arealer.

Ved en af fredningsnævnet for Randers amt den 28. oktober 1938 afsagt kendelse, der stadfæstedes ved Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939, blev der gennemført en fredning af arealer af matr. nr. 43 a Anholt, den såkaldte "Ørken".

Kendelsen indeholder bl.a. følgende bestemmelse:

"Den del af matr. nr. 43 a, der ligger vest for linien "Hermansgave" - Anholt by, må kun bebygges med forbehold af nævnets godkendelse af bygningens farve og hele udseende til enhver tid". Denne bestemmelse omfatter den del af det areal af matr. nr. 43 a, som nu påstås undergivet yderligere fredning, samt matr.nr.ene 43 i, 43 bx og 43 by, og bestemmelsen er tinglyst på samtlige nævnte ejendomme.

Det bemærkes herved, at matr. nr. 43 i ifølge approbation af 17. marts 1945 er udstykket fra matr. nr. 43 a med et samlet areal på 35.094 m². Senere er ved approbationer af 10. december 1968 fra matr. nr. 43 a udstykket en parcel, stor 8.396 m², betegnet matr. nr. 43 bx, og fra matr. nr.

43 i en parcel, stor 6.570 m², betegnet matr. nr. 43 by, efter det oplyste med henblik på et ikke gennemført mageskifte.

Ved en af fredningsnævnet for Randers amt den 1. juli 1958 afsagt kendelse, som med visse ændringer er stadfæstet af Overfredningsnævnet den 16. december 1960 gennemførtes en fredning, omfattende dels selve Sønderbjerg på Anholt og de nærmeste omgivelser, dels et øst og nordøst herfor beliggende areal af matr. nr. 43 a.

Det fredede areal er i kendelsen opdelt i 4 områder benævnt I A, I B, I C, I D.

For samtlige af fredningen omfattede områder gælder: "at fredningen ikke skal være til hinder for opstilling af telte på arealerne".

I øvrigt gælder for områderne forskellige bestemmelser.

De på vedhæftede kort viste arealer er omfattet af bestemmelserne i område I A og I D, som nærmere på kortet angivet, jfr. dog nedenfor om matr. nr. 43 i og den senere frastykkede parcel, 43 by.

For område I A gælder i det hele forbud mod bebyggelse, eller andre indretninger til beboelse, ligesom der ikke må opstilles kiosker, skure, elmast, ensilagebeholdere, eller overhovedet anbringes faste indretninger. Endvidere indeholdes forbud mod beplantning, samt mod udgravninger eller andre indgreb i den nuværende naturlige tilstand. Herudover gælder særlige bestemmelser for selve "Sønderbjerg", som ikke er omfattet af nærværende fredning.

I øvrigt må der intet foretages i strid med de til enhver tid gældende regler om dæmpning af sandflugten.

For område I D gælder, at området kun må bebygges

med forbehold af nævnets godkendelse af bebyggelsens placering, farver og hele udseende til enhver tid. Det bestemmes endvidere, at gældende regler om dæmpning af sandflugten til enhver tid skal overholdes.

Det bemærkes herved, at det oprindelige matr. nr. 43 i og det senere frastykkede matr. nr. 43 by, efter det til kendelsen vedhæftede kort skulle være omfattet af fredningen, men matr. nr. 43 i ses ikke at være nævnt i kendelsen, ligesom kendelsen ikke er tinglyst på disse matr.nr.e, hvorfor nævnet ved sagens behandling har fundet at måtte lægge til grund, at arealet ikke er underkastet andre begrænsninger end, der følger af kendelsen af 7. november 1939, som i øvrigt er identiske med begrænsningerne i kendelsen af 16. december 1960.

Ved Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 blev der i forbindelse med gennemførelsen af en fredning af Nordbjerg og Vester Klit området på Anholt truffet bestemmelse om, at almenheden skulle have adgang til færdsel til fods eller på cykel uden motor samt til ophold og badning uden de i naturfredningsloven af 18. juni 1969 indeholdte begrænsninger på samtlige de Anholt Gods tilhørende arealer, som ikke er eller senere bliver bebygget eller udnyttet til andre formål, dog med særligt nævnte begrænsninger. Kendelsen er tinglyst på matr. nr. 43 a, 43 bx, men ikke på matr. nr. 43 i og 43 by, som allerede i forbindelse med den oprindelige udstykning var frasolgt Anholt Gods.

Ejeren af matr. nr. 43 a, godsejer Frederik von der Maase, har i henhold til teltningsbestemmelserne i kendelsen af 16. december 1960, også i overensstemmelse med en tidligere fulgt praksis, ladet teltliggere, først spejderkorps o.l.

organisationer, og senere i takt med campinglivets udbredelse, almindelige turister benytte arealerne øst for Sønderbjerg til teltslagning mod betaling af afgift til ejeren.

Ved skrivelse af 29. januar 1974 meddelte fredningsplanudvalget for Aarhus amt i henhold til den dagældende naturfredningslovens § 43 godsejer von der Maase afslag på en ansøgning om tilladelse til at etablere og drive en campingplads på den del af matr. nr. 43 a, der er beliggende øst for Sønderstrandvejen og bag Sønderstrands klitter (område I D og tildels I A).

Under ankebehandlingen i Miljøministeriet opnåedes der enighed om en ordning, hvorefter der på et nærmere afsat areal skulle være adgang til at indrette teltplads for 50 teltenheder, svarende til et bruttoareal på 5.000 m². Dog kunne området, såfremt praktiske hensyn talte herfor, udgøre maksimalt 2 tdr. land.

Arealet er senere afsat i marken af en repræsentant for fredningsplanudvalget, men afgrænsningen er i dag usikker, idet den række telefrafpæle i forhold til hvilket arealet blev afsat, er fjernet.

Ejeren har siden benyttet arealet til teltplads, idet nævnet under hensyn til, at verserende forhandlinger om en endelig placering af en campingplads på Anholt endnu ikke havde kunnet afsluttes, har godkendt, at pladsen senest for campingsæsonen 1979 benyttedes som hidtil, uanset den rejste fredningssag.

På Anholt er i øvrigt øst for havnen, og nord for Nordstrandvejen i henhold til midlertidig tilladelse i henhold til kendelsen af 20. november 1972 indrettet en mindre af Grenaa kommune drevet campingplads. Pladsen er af kommunen søgt

udvidet og gjort permanent i henhold til forslag til lokalplan nr. 9 for kommunen, men Overfredningsnævnet har oprindeligt den 5. februar 1979 afslået den fornødne dispensation fra kendelsen af 20. november 1972 bl.a. under henvisning til, at placeringen af en campingplads ville udsætte Nordbjerg og det nord for beliggende område "Flakket" for en uønsket stor belastning. Samtidig er meddelt tidsbegrænset dispensation til bibeholdelse af den nuværende plads også for året 1979. Afgørelsen er ved Overfredningsnævnets afgørelse af 31. august 1979 ændret derhen, at der nu er meddelt godkendelse af en campingplads for maksimalt 175 campingenheder på nærmere angivne vilkår.

Fredningsplanudvalget har som begrundelse for ønsket om supplerende fredning navnlig henvist til, at udnyttelsen af området omkring Sønderbjerg, der hører til de mest værdifulde landskaber på Anholt, med de forøgede publikumspres, som området er udsat for, medfører trafikale, sundhedsmæssige og forureningsmæssige problemer. Udvalget har herved bl.a. henvist til, at arealets udnyttelse til teltslagning som hidtil vil medføre et voldsomt slid på de af teltingen omfattede arealer, og i øvrigt anført, at generne øgedes betydeligt derved, at det har vist sig umuligt i praksis at overholde de begrænsninger, som er fastsat for godsejer von der Maases adgang til teltplads på arealet, hvorved ulemperne spredes over et større område.

Bekendtgørelse om fredningssagen har været indrykket i Statstidende for den 9. juni 1977 og Dagbladet "Djursland" for den samme dato.

Sagen har været behandlet i møde på Anholt den 2. december 1978, hvori deltog ejeren af matr. nr. 43 a, 43 bx,

godsejer Frederik von der Maase samt repræsentanter for Grenaa kommune og for fredningsplanudvalget for Aarhus amt, samt i afsluttende møde den 29. januar 1979, hvori yderligere deltog ejeren af matr. nr. 43 i, 43 by, byplanlægger Finn Lenzing, som på grund af dårligt flyvevejr var forhindret i at give møde den 2. december 1977 og repræsentant for Danmarks Naturfredningsforening, som ligeledes havde været afskåret fra at lade sig repræsentere i det første møde.

Det er under sagen oplyst, at de påståede fredede arealer er beliggende i landzone. Arealerne er beliggende udenfor de nu godkendte sommerhusområder og udenfor de planlagte udvidelser af sommerhusområderne på Anholt.

Fredningsplanudvalget har for sit vedkommende fastholdt kravet om fredning som begæret. Efter at fredningsplanudvalgets opgaver pr. 1. januar 1979 er overgået til Aarhus amtsråd, er Amtsfredningskontoret indtrådt i sagen og har tilkendegivet, at man i det hele tiltræder det tidligere fredningsplanudvalgs standpunkt.

Grenaa kommune har efter sit endelige standpunkt i det hele tiltrådt fredningspåstanden med den for denne angivne begrundelse. Man har i øvrigt fra kommunens side oplyst, at man mener, at der på øen kun bør være een campingplads, og at denne bør ligge på den af kommunen ønskede plads nord for havnen, som Overfredningsnævnet efter sidste møde i sagen først har nægtet, men senere godkendt til formålet.

Danmarks Naturfredningsforening har efter sin endelige påstand i det hele tiltrådt det af fredningsplanudvalget, senere Amtsfredningskontoret anførte.

Ejeren af matr. nr. 43 a, 43 bx, godsejer Frederik von der Maase har protesteret mod fredningen. Han har herved

bestridt, at der som følge af den på området skete teltslagning er foretaget nogen videre slitage på naturen og gjort gældende, at det slid, der kommer i en sæson, i hvert tilfælde må være groet til på ny inden næste sæson. Han har i øvrigt gjort gældende, at en gennemførelse af fredningen ikke vil være i overensstemmelse med de i naturfredningslovens § 1 angivne formål, men tværtimod i strid med bestemmelserne heri, idet fredningen vil hindre befolkningen i at nyde godt af et meget værdifuldt naturområde. Området er et af de mest søgte på øen. En teltplads placeret her, vil i naturfredningsmæssig henseende være en fordel, da ulemperne ved offentlighedens færdsel i arealet herved vil blive koncentreret til et nærmere afgrænset område fremfor en større del af arealet ved Sønderstrand. Han har herved oplyst, at det er tanken at etablere en egentlig teltplads indenfor et nærmere afgrænset område med ordnede toiletforhold og øvrige sanitære faciliteter samt effektivt opsyn, men at han, så længe det har været uklart, hvor længe arealet kunne anvendes til teltning, af hensyn til de hermed forbundne store udgifter har været afskåret fra at iværksætte de nævnte foranstaltninger.

Ejeren har i øvrigt fremført en lang række argumenter for hensigtsmæssigheden af en campingplads på det af ham ejede areal fremfor en campingplads på det af kommunen ønskede, nu af Overfredningsnævnet godkendte sted nord for havnen.

Subsidiært har ejeren efter sidste møde i nævnet skriftligt nedlagt påstand om, at fredningen alene skal omfatte en bortfredning af adgang til teltning i området, herunder hans adgang til at drive campingplads for telte, således at der samtidig indføres en bestemmelse om, at fredningen ikke skal være til hinder for, at Grenaa kommune på et senere tidspunkt

lader indrette lejrplads, som drives under kommunes ansvar.

Ejeren har ikke ønsket at forhandle om afståelse af arealerne.

Ejeren af matr.nr. 43 i, 43 by, byplanlægger Finn Lenzing har protesteret mod fredningen. Han har herved anført, at han i sin tid erhvervede grunden i tillid til, at der på grunden kunne opføres et hus, efter at han forud ved fredningsnævnets skrivelse af 6. august 1964 havde fået tilsagn om, at nævnet, efter at sagen havde været forelagt for Ministeriet for kulturelle anliggender, var sindet i medfør af den dagældende naturfredningslovs § 22 at meddele tilladelse til opførelse af et sommerhus, placeret landværts strandbeskyttelseslinien på nærmere angivne vilkår med hensyn til husets udformning og placering.

Tilladelse til husets opførelse er vel senere afslået af zonemyndigheden, men han ønsker adgangen til at opføre et hus opretholdt, således at forstå, at opførelsen ikke hindres gennem en fredningsservitut, som afskærer zonemyndigheden fra senere at ændre standpunkt. Subsidiært ønsker han i hvert tilfælde ret til teltning for ejeren personlig på det pågældende areal.

Han har herved gjort gældende, at naturfredningsmæssige hensyn ikke afgørende kan tale imod opførelsen af et enkelt hus, endsige adgang for ejeren til på grunden at opstille et telt eller to til sig selv og sine gæster.

For det tilfælde, at fredningspåstanden tages til følge, vil han være indforstået med at forhandle med det offentlige om ejendommens afståelse, idet en fredning efter den nedlagte påstand fuldstændig vil fratage ham en ejers råden over arealet.

Det bemærkes indledningsvis, at det ikke er fredningsnævnets opgave at tage stilling til, om teltning og herunder navnlig anlæg af en egentlig campingplads mest hensigtsmæssigt kan ske på en af flere anviste palceringer på øen, men alene overfor konkrete planer om anlæg af en sådan plads at tage stilling til, om der i det enkelte tilfælde foreligger sådanne naturfredningsmæssige hensyn, at pladsens anlæg bør søges hindret gennem en fredning.

Nævnet har i øvrigt i det hele af de af fredningsplanudvalget anførte grunde fundet, at fredningen bør gennemføres som nedenfor anført, hvorved nævnet navnlig har lagt vægt på, at anlæg af en teltplads ved Sønderbjerg vil være stærkt skæmmende i området, også for udsigten fra Sønderbjerg, samt at arealets anvendelse til teltning i øvrigt må antages at medføre sådanne gener både trafikalt og forureningsmæssigt og navnlig i form af slitage på det sårbare areal, at afgørende hensyn taler imod teltslagningen her.

Nævnet har herved fundet, at matr. nr. 43 i og 43 by, henset til de ejeren ved kendelsen pålagte indskrænkninger i hans ejerråden - også i overensstemmelse med ejerens ønske, i medfør af naturfredningslovens § 18, stk. 5, jfr. den tidligere gældende lovs § 19 ved ekspropriation bør overtages af det offentlige.

A. FREDNINGENS FORMÅL:

Fredningens formål er at sikre, at de af fredningen omfattede områder, såvidt muligt, bevares i deres nuværende tilstand som et i alt væsentligt uberørt landskab, herunder at sikre, at der ikke gennem den som følge af anlæg af en teltplads etablerede mere intensive udnyttelse af arealet fra publikums side sker nedbrydning af den naturlige vegeta-

tion og forholdene på stedet i øvrigt.

B. FREDNINGENS OMFANG:

Fredningen omfatter de på det vedhæftede kort viste arealer af matr. nr.ene 43 a, 43 bx, 43 i og 43 by Anholt by og sogn.

C. FREDNINGENS INDHOLD:

1. Teltslagning og camping på de fredede arealer må ikke finde sted.
2. Arealerne må ikke bebygges, hverken vedvarende eller midlertidigt, ligesom der heller ikke må opstilles kiosker, skure, master eller lignende indretninger.
3. Der må ikke foretages udgravninger eller i øvrigt gøres indgreb i den nuværende naturlige tilstand.
4. Arealerne må ikke beplantes.
5. Almenheden tillægges ret til fri færdsel til fods eller på cykel uden motor samt til ophold og badning uden de i naturfredningsloven ~~af 1969~~ indeholdte begrænsninger på matr. nr. 43 i og 43 by Anholt by og sogn.
6. Fredningsmyndighederne skal være berettiget til efter forud givet meddelelse til ejerne at lade selvsåning fjerne. Såfremt ejeren måtte foretrække dette, skal han dog være berettiget til selv at foretage rydning inden for en af fredningsmyndighederne fastsat frist, dog uden udgift for det offentlige.
7. For så vidt angår matr. nr. 43 i og 43 by Anholt by og sogn, skal fredningen ikke være til hinder for udførelse af de til sandflugtens bekæmpelse i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning hjemlede foranstaltninger, herunder afspærring for offentlig færdsel.
8. Fredningen skal ikke være til hinder for udførelse af de

for almenhedens færdsel og ophold nødvendige parkeringspladser, bygninger, skilte m.v.

Ejeren af matr. nr. 43 a skal herunder tåle, at der øst for Sønderstrandvejen ved det med "P" mærkede sted anlægges en parkeringsplads, ca. 13. m dyb og 50 m lang med mulighed for udvidelse til ialt 1.000 m². Parkeringspladsen skal - uden udgift for ejeren - kunne befæstes med satbilgrus eller lignende, ligesom den vil kunne afhegnes med glat tråd ^{lave} på/træpæle for at sikre, at parkeringen ikke strækker sig udenfor det udlagte areal. Tilsvarende hegning skal være tilladt, også langs andre dele af Sønderstrandvejen.

9. Fredningen skal ikke være til hinder for bevarelsen af den eksisterende flyveplads på matr. nr. 43 a og ej heller til hinder for udbygningen af flyvepladsen i et omfang, som er nødvendigt af hensyn til pladsens opretholdelse som lokal flyveplads. Konkrete planer herom skal dog forud for arbejdets iværksættelse godkendes af nævnet.

D. EKSPROPRIATION:

Matr. nr. 43 i og 43 by Anholt by og sogn overtages ved ekspropriation af det offentlige ved Miljøministeriet, Skovstyrelsen eller Aarhus amtskommune.

Nærværende afgørelse kan efter naturfredningslovens § 26 indbringes for Overfredningsnævnet af bl.a. ejerne og forskellige myndigheder.

Afgørelsen vil i øvrigt i medfør af naturfredningslovens § 25 være at forelægge Overfredningsnævnet, men denne forelæggelse medfører ingen ankebehandling.

Ønsker en lodsejer eller anden ankeberettiget kendelsen ændret, må anke ske til Overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K, Ankefristen er 4 uger fra afgørelsens forkyn-

delse.

Erik L. Pedersen

A. Holck-Christiansen

Per Blendstrup.

Erik L. Pedersen

A. Holck-Christiansen

Per Blendstrup

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Aarhus amts nordlige

fredningskreds, den 7. februar 1980.

A. Holck-Christiansen

A. Holck-Christiansen
nævnformand

7/2-1980

U D S K R I F T
AF
F O R H A N D L I N G S P R O T O K O L L E N
FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR AARHUS AMTS NORDLIGE FREDNINGSKREDS.

---ooo000ooo---

E R S T A T N I N G S A F G Ø R E L S E
F.S. 191/77
Arealer ved
Sønderbjerg på Anholt.

lu.

År 1980, den 7. februar har fredningsnævnet for Aarhus amts nordlige fredningskreds i

F.S. 191/77

Sag angående yderligere fredning af arealer ved Sønderbjerg på Anholt

truffet følgende

E R S T A T N I N G S A F G Ø R E L S E:

Ved en af nævnet i dag truffet afgørelse er der truffet beslutning om fredning af dele af matr. nr. 43 a Anholt by og sogn samt af matr.nr.ene 43 bx, 43 i og 43 by smst., idet fredningen for samtlige matr.nr.e omfatter pålæg af fredningsdeklARATIONER og for så vidt angår matr. nr. 43 i og 43 by til-lige bestemmelse om arealernes overgang til det offentlige ved ekspropriation.

1.

Vedrørende matr. nr. 43 a og 43 bx, tilhørende godsejer, ingeniør Frederik von der Maase, Dag Hammerskjølds Alle 21, 2100 København Ø.

Fredningen omfatter følgende arealer:

Matr. nr. 43 a: ialt 371.4500 ha, heraf omfattet af strandbeskyttelseslinie 33.9000 ha, som i det hele er omfattet af tidligere fredning, og arealer uden for strandbeskyttelseslinien 337.5500 ha, hvoraf 268.9000 ha er omfattet af tidligere fredning.

Matr. nr. 43 bx: ialt 0.8400 ha, heraf 0.7900 ha omfattet af strandbeskyttelseslinien og 0.0500 ha uden for strandbeskyttelseslinien. Arealet er i det hele omfattet af tidligere fredning.

Arealerne er beliggende i landzone.

Det bemærkes herved, at der på den vestlige del af

det fredede område af matr. nr. 43 a, ifølge Randers amts administrationsplan af 1968 for Anholt, kunne forventes tilladelse til opførelse af en række sommerhuse i henhold til et af amtsrådet den 4. februar 1964 på visse nærmere angivne vilkår, bl. a. om kloakering, meddelt tilsagn, men at spørgsmålet om yderligere sommerhusbebyggelse på Anholt i dag er løst ved, at der i henhold til den gældende lovgivning er givet tilsagn om opførelse af yderligere 200 nye sommerhuse, placeret uden for det af fredningen omfattede areal, og at dette tal efter de foreliggende planer skal dække det endelige sommerhusbyggeri på Anholt.

Det er oplyst, at de fredede dele af matr. nr. 43 a Anholt er sat til ejendomsskyld o kr. pr. m², medens matr. nr. 43 bx "muligvis er ansat til o,08 kr. pr. m²".

Det fremgår, at ejeren i henhold til kendelse afsagt den 20. december 1978 af taksationskommissionen for Aarhus amts I, nedsat i henhold til lov nr. 315 af 18. juni 1969 om by- og landzoner har fået tillagt en erstatning på ialt 640.000 kr. for manglende muligheder for bebyggelse af de ham tilhørende, af administrationsplanen af 1968 omfattede arealer, herunder de arealer, som var beliggende indenfor det fredede område. Disse arealer er vist på det til nærværende afgørelse hæftede kort.

Ejeren har overfor nævnet fremsat erstatningskrav på ialt 4.428.000,00 kr. opgjort således:

Arealerstatning:

A: 34.6900 ha a' 1.000 kr.	34.690,00 kr.
B: 337.6000 ha a' 3.500 kr.	1.181.600,00 kr.
	1.216.290,00 kr.

Opgørelsen er baseret på 1970-priser, sva-

rende til erstatningen i forbindelse med
fredningen af Nordbjerg på Anholt, og
skønsmæssigt med et inflationstillæg på
15 % forhøjet til

3.040.000,00 kr.

Erstatning for manglende adgang til at
udnytte arealerne til teltslagning:

100 teltenheder med gennemsnitlig 2 voksne
og 1 barn pr. enhed. D.v.s. 300 personer
pr. dag til kr. 7,- for voksne og kr. 3,50
pr. barn. Ved 100 % belægning kr. 875,-
pr. dag.

100 % belægning i 60 dage kr. 105.000,-

75 % belægning i 20 dage kr. 26.250,-

50 % belægning i 20 dage kr. 17.500,-

kr. 148.750,-

Udgifterne ved anførte ud-
nyttelse kan - ligeledes
skønsmæssigt - opgøres så-
ledes:

a) Forrentning af anlægs-
udgifter til toilet- og
vaskefaciliteter, el-
installationer, affalds-
beholdere etc. samt ved-
ligeholdelses- og ren-
holdelsesudgifter ialt

pr. år ca. kr. 10.000,-

Nettoindtægt pr. sæson ca. kr. 138.750,-

i 10 sæsoner (afrundet)

1.388.000,00 kr.

4.428.000,00 kr.

Erstatningskravet er for så vidt angår den manglende adgang til teltslagning støttet på en af Dansk Camping Union afgivet erklæring om gennemsnitlige overnatningsgebyrer og erfaringer for belægningsprocenten for godkendte campingpladser.

Erklæringen er afgivet ud fra den betragtning, at en campingplads indrettet til 150 personer efter campingunionens skøn aldrig vil kunne blive rentabel, men at en plads for at kunne forrente sig skal indrettes til mindst 250 - 300 personer.

Nævnet har overfor ejeren fremsat tilbud om en erstatning på ialt 138.200 kr., opgjort således:

AREALERSTATNING, fastsat med et beløb af 100 kr.	
pr. ha eller afrundet	37.200,00 kr.
ERSTATNING FOR AT TÅLE PARKERINGSPLADS for et	
areal på maksimalt 1.000 m ²	1.000,00 kr.
ERSTATNING FOR MANGLENDE ADGANG TIL TELTNING,	
skønsmæssigt fastsat til	100.000,00 kr.
	<u>138.200,00 kr.</u>

Nævnet har ved erstatningstilbudet lagt til grund bl.

a.:

Ad 1 og 2) AREALERSTATNING:

at der allerede er tillagt offentligheden ret til færdsel på arealet,

at arealet er beliggende i landzone, og at det efter de foreliggende oplysninger om regionplanlægningen må anses for helt usandsynligt, at der nogensinde bliver mulighed for at bebygge nogen del af arealet,

at hverken graveforbudet (henset til råstoflovgivningens regler) eller beplantningsforbudet (henset til jordens kvalitet), afskærer ejeren fra nogen rentabel brug af arealet, samt

at den eneste reelle indskrænkning i ejerens råden er afgivelse

af areal til parkeringsplads og bortfredningen af teltningsadgangen.

Ad 3) ERSTATNING FOR MANGLENDE ADGANG TIL TELTSLAGNING:

at der alene er godkendt ialt 50 teltenheder,
at indtægterne, selv om ejerens opstilling lægges til grund, ikke kan ansættes til højere end 75.000 kr., og
at dette beløb må reduceres meget væsentligt, idet forudsætningen for en varig telt- eller campingplads må være dels etablering af tilstrækkelige sanitære faciliteter dels et effektivt opsyn på pladsen, således at forrentnings- og vedligeholdelsesudgifterne samt aflønning af tilsyn skønnes at ville modsvare de fleste af indtægterne.

Ejeren har under forudsætning af, at fredningen begrænsedes til at angå ophævelse af hans adgang til teltslagning, men samtidig gav mulighed for kommunen til at drive en egentlig campingplads, tiltrådt en erstatning på 100.000,00 kr.

Nævnet har vedtaget at fastsætte erstatningen i overensstemmelse med det afgivne tilbud eller til 138.200 kr.

2.

Vedrørende matr.nr. 43 i og 43 by, tilhørende byplanlægger Finn Lenzing, Sct. Annagade 64, 3000 Helsingør:

Matr.nr. 43 i: 2.8500 ha, i det hele omfattet af strandbeskyttelseslinien.

Matr.nr. 43 by: 0.6600 ha, i det hele omfattet af strandbeskyttelseslinien.

Begge matrikelnumre er omfattet af fredningen af 7. november 1939.

Arealet er beliggende i landzone, og det fremgår, at Miljøministeriet ved Vestre Landsrets dom af 16. januar 1979 er

frifundet i en af ejeren mod ministeriet anlagt sag med påstand om erstatning i henhold til by- og landzoneloven.

Ejendommen er vurderet til ejendomsskyld ialt 35.100 kr.

Ejeren har fremsat erstatningskrav stort ialt 72.000 kr.

Han har herved henvist til, at ejendommen er erhvervet i 1964 for 30.000 kr. ----- efter at han ved nævnets skrivelse af 6. august 1969 havde modtaget meddelelse om, at der ikke af hensyn til fredningsbestemmelserne var noget til hinder for en bebyggelse af arealet, og at gennemsnitsværdien for landbrugs- og sommerhusgrunde i dag ville medføre en værdi for arealet på 75. - 80.000 kr.

Fredningsnævnet har tilbudt ejeren en erstatning på ialt 42.000 kr., svarende til den pr. 1. april 1977 gældende vurdering med tillæg af senere konjunkturstigninger.

Ejeren har heroverfor tilbud forligsmæssigt at acceptere en erstatning på 70.000 kr.

Nævnet har vedtaget at fastsætte erstatningen i overensstemmelse med det afgivne tilbud eller til 42.000 kr.

Erstatningerne forrentes med en årlig rente, svarende til den af Nationalbanken til enhver tid fastsatte officielle diskonto med et tillæg af 1 %.

For så vidt angår arealerstatningen til godsejer von der Maase ialt 38.200 kr. og afståelseserstatningen til byplanlægger Finn Lenzing sker forrentningen efter omstændighederne fra den 1. marts 1979.

For så vidt angår erstatningen til godsejer von der Maase for bortfredning af teltslagningsadgang sker forrentningen først fra datoen for nærværende afgørelse.

Nævnet har for så vidt angår denne del af erstatningen lagt vægt på, at godsejer von der Maase i henhold til nævnets tilladelse har kunnet udnytte arealet til teltslagning i samme omfang som tidligere, også i sommeren 1979.

Erstatningen udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Aarhus amtsråd.

Idet ingen panthaver har givet møde under sagen, vil erstatningen for så vidt angår matr.nr. 43 a og 43 bx kunne udbetales direkte til ejeren, godsejer, ingeniør Frederik von der Maase, medens erstatningen vedrørende matr.nr. 43 i og 43 by først vil kunne udbetales til ejeren, byplanlægger Finn Lenzing, efter fyldestgørelse af panthaverne eller med disses samtykke.

I sagsomkostninger tillægges der godsejer, ingeniør Frederik von der Maase 3.000 kr. og byplanlægger Finn Lenzing 2.500 kr.

Nærværende afgørelse kan efter naturfredningslovens § 26 indbringes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K., af de erstatningsberettigede samt af Miljøministeren og af Aarhus Amtsråd.

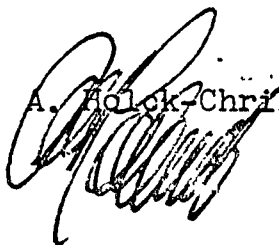
Afgørelsen vil i øvrigt i medfør af naturfredningslovens § 25 være at forelægge Overfredningsnævnet, men denne forelæggelse medfører ingen ankebehandling.

Ønsker en lodsejer eller anden ankeberettiget kendelsen ændret, må anke ske til Overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K. Ankefristen er 4 uger fra afgørelsens for-
kyndelse.

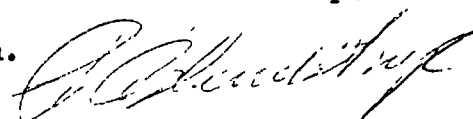
Erik L. Pedersen.

A. Holck-Christiansen.

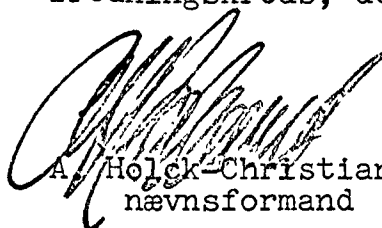

Per Blendstrup.

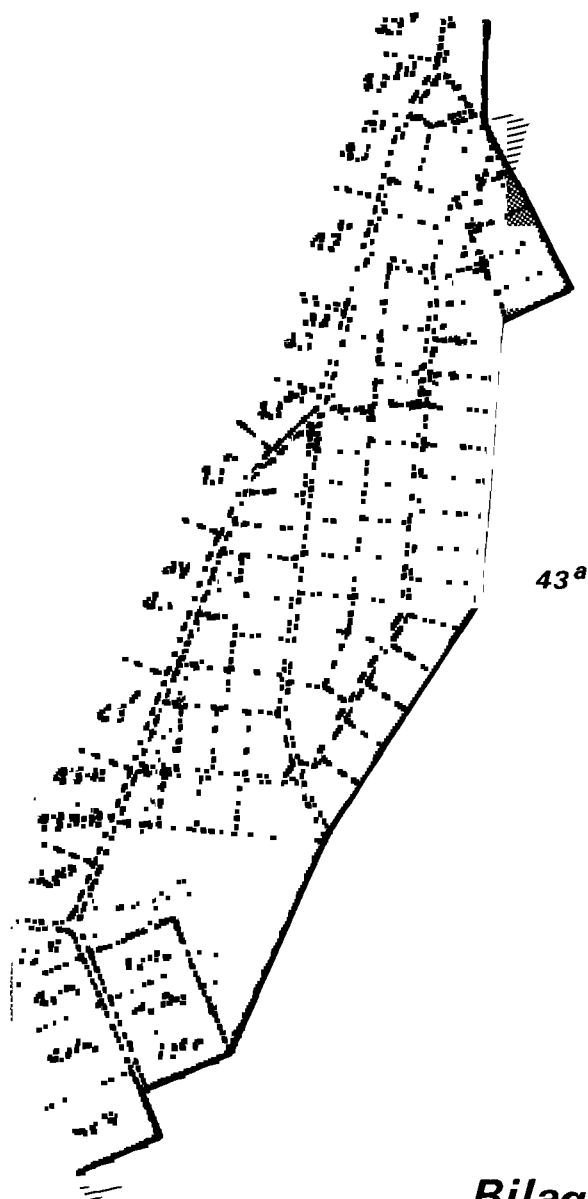

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Aarhus amts nordlige
fredningskreds, den 7. februar 1980.

A. Holck-Christiansen
nævnsformand

*Bilag til erstatningsopgørelse
vedrørende fredning ved*

Sønderbjerg

Del af Anholt by og sogn

//// Grænse for fredning

*- Sommerhusområde iflg. administrations
plan for Anholt*

*□ Sommerhusgrunde der er tilladt udstykket
iflg. Randers amtsråds skrivelse af 4.2.64*

*Århus amtskommune Amtsfredningskontoret
i februar 1980*

*0 100 500 700 m
Målestok 1:8000*

FREDNINGSNÆVNET>

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Randers Amtsraadskreds.

Aar 1938 den 28. Oktober Kl. 19 blev Fredningsnævnet sat paa Anholt.

Mødt var Formanden Dommer Riis, det kommunevalgte Medlem Johs. Carlsen var forhindret paa Grund af en indtruffet Stranding, i Stedet mødte Sognefoged Dahlgren, jfr. nu fremlagte Bilag 25.

.....

Der afsagdes saalydende

K e n d e l s e :

Det nedennævnte Omraade ca. 1500 Td. Land, der har væsentlig Betydning for Almenheden paa Grund af dets storslaaede og særegne Natur og naturvidenskabelige Interesse, fredes i Medfør af Lov Nr. 140 af 7. Maj 1937, § 1, saaledes som nedenfor nærmere bestemt.

Omraadet er dette:

1. Den Del af Matr. Nr. 43a kaldet Brkenen, som ligger Øst og Nord for en Linie, der som sydligste Udgangspunkt begynder stik Syd-Øst for Hermansgaves Østside og følger en Linie langs Hermansgaves Østside til det sydøstlige Hjørne af Plantagen Nordøst for Byen her fra langs Plantagens Østside, derfra stik Vest til "Storenslyng" derfra til Nordstrandvejens Deling i Nord og Vest, fra Vejdelingen følgende den nordlige Side af Vejen over ^{Havne} Strandterrænet stik Vest ud i Havet ca. 400 m Nord for Havnen, dog saaledes, at Fredningslinien gaar 300 m Øst for Havnevejen.

Omraadet afmarkes endeligt paa Fredningsnævnets Foran taltning.

2. Det under 1. fredede Omraade skal henligge i Natur ilstand. Ethvert Indgreb i denne Tilstand forbydes. Særlig forbydes: Al permanent Bebyggelse, Opførelse af Skure, Boder, Badehuse og lignende, Anbringelser af Telefonmaster udenfor Fyrets og Strandvagtens nuværende Linier, Beplantning og Opdyrkning samt Opgravning af Planter.

Den anordnede Sandflugtsdæmpning og Ejers Ret til at

tage Sand, Grus og Ral, Ret til Faaregræsning, samt hans Jagtret omfattes ikke af Fredningen.

Dog forbeholder Nævnet sig at forbyde Jagt paa sjældnere Fugle.

Ejeren forbeholdes Ret til at samle Ag, dog med Forbehold af Nævnets nærmere Godkendelse.

3. Køreruter til Fyret fastsættes efter Forhandling med Nævnet, der godkender to Ruter til almindelig Afbenyttelse.

Kørsel udenfor Ruterne maa ikke finde Sted.

Ejeren har dog Ret til at køre, hvor han vil.

4. Færdsel til Fods er tilladt i det fredede Omraade, dog er al Færdsel forbudt Offentl gheden til "Flakket" af naturvidenskabelige Grunde i Maanederne April, Maj og Juni.

5. Badning er tilladt fra den frie Strandbred mod Betal. af Afgift til Ejeren.

Afgiftens Størrelse fastsættes i en Tarif, der forelægges Nævnet til Godkendelse.

Afgiften skal være ens for alle.

Den fastboende Befolkning paa Anholt erlægger ingen Afgift.

En Strækning paa 200 Meter af Stranden forbeholdes Ejeren af Ørkenen til udelukkende Badning.

Strækningen skal forelægges efter Ejerens Ønske, dog kun en Gang om Aaret.

6. Det fredede Omraade skal skaanes af alle, det er forbudt at henkaste Affald, Papir, Konervesdaaser, Flasker m.v.

Den der overtræder Forbudet eller iøvrigt overtræder Fredningsbestemmelserne, kan udvises og drages til Ansvar efter Loven og formenes Adgang til fremtidigt Ophold paa det fredede Omraade.

7. Den Del af Matr. Nr. 43a, der ligger Vest for Linien Hermansgave-Anholt By maa kun bebygges med Forbehold af Nævnets Godkendelse af Bygningens Farve og hele Udseende til enhver Tid.

8. Da der ikke ved Fredningen sker noget egentlig Indgreb i Ejers Ret til økonomisk at udnytte sin Ejendom, hvorved bemærkes, at den fredede Del af Ørkenen aldrig har været bebygget, og at en Bebyggelse i øvrigt i rigt Maal vil kunne finde Sted paa det af den almindelige Fredning ikke omfattende Areal af Matr. Nr. 43a, findes der i Erstatning kun at kunne tilstaas et Beløb paa 3500 Kr.

Af Pantthaverne har Fru Schumacher, der har 1ste Prioritet i Matr. Nr. 43a for et Beløb paa 10.700 Kr., paastaaet Erstatningen udbetalt til sig.

Da Pantsikkerheden ikke skønnes i væsentlig Grad at blive forringet ved Fredningen, udbetales Beløbet 3500 Kr., der med $\frac{2}{3}$ udredes af Statskassen og med $\frac{1}{3}$ af Randers Amtsfond, til Ejeren Kammerjunker von der Maase.

Ministeriet for offentlige Arbejder har ikke nedlagt nogen Erstatningspaastand.

9. Paataleretten tillægges Randers Amts Fredningsnævn, der lader Fredningsbestemmelserne opslaa paa Tavler.

Riis

P. Dahlgren

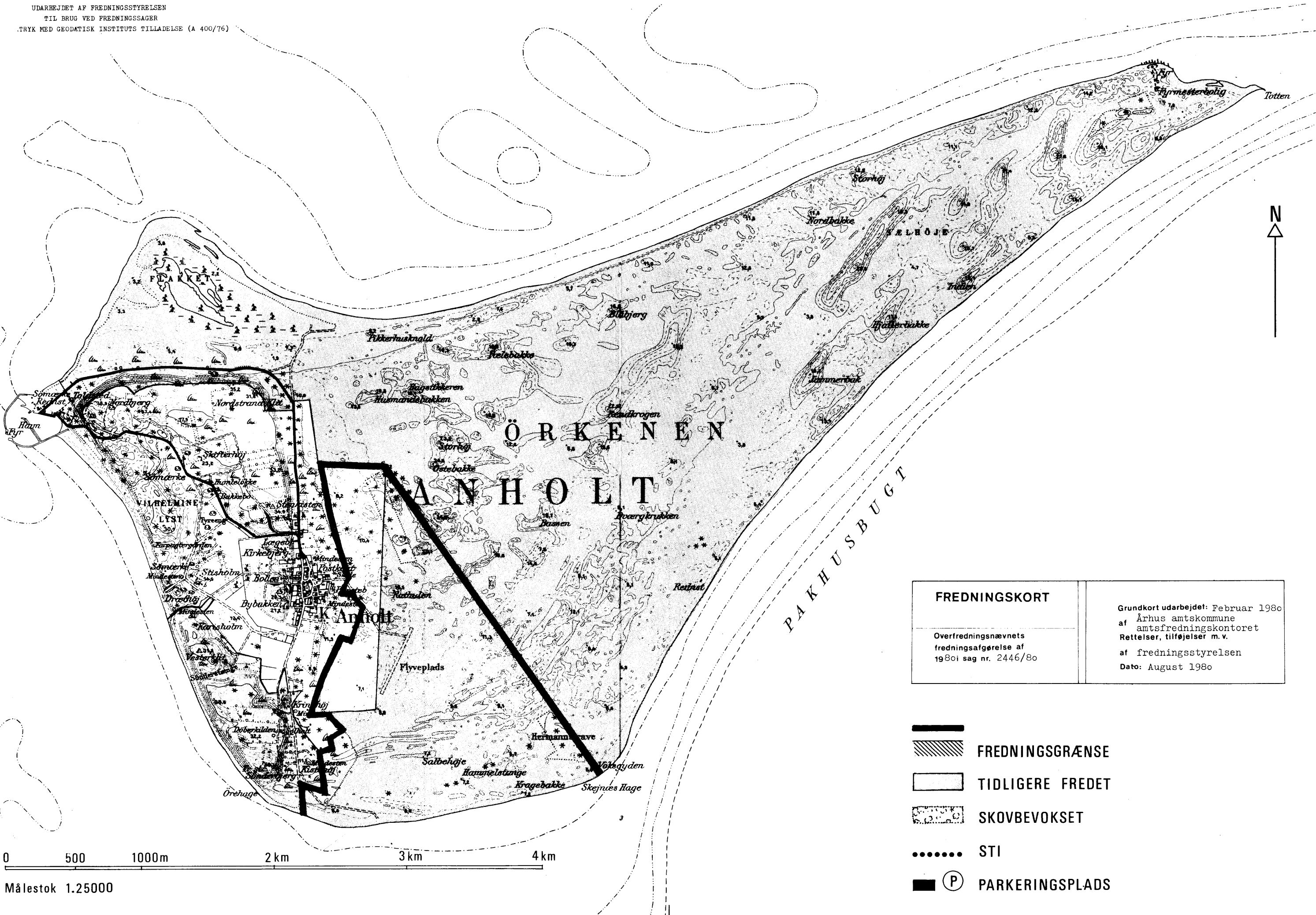
Johs. Carlsen

G.M.Jensen

KORT>

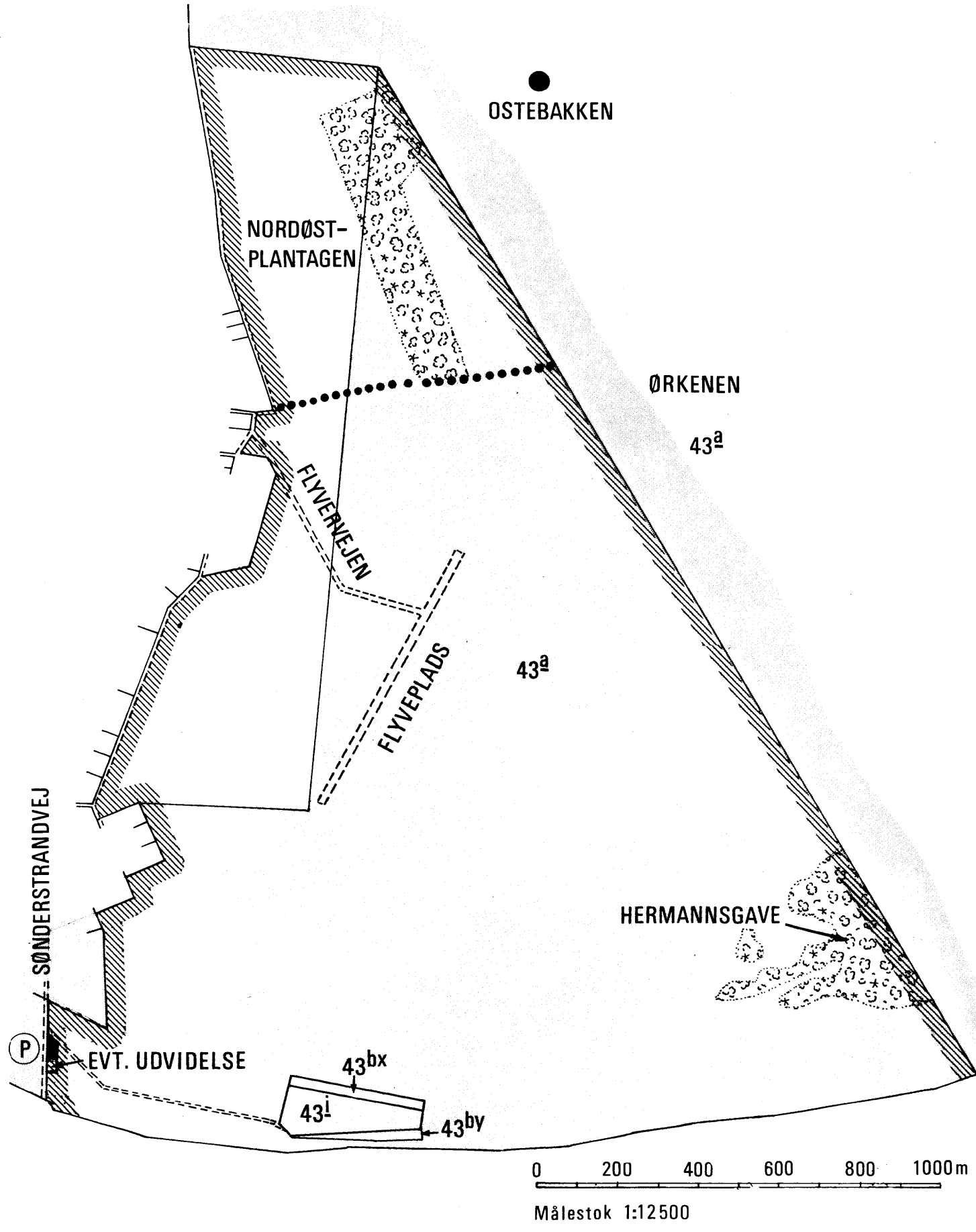
OVERSIGTSKORT · Udsnit af kortblad 1416 II SØ

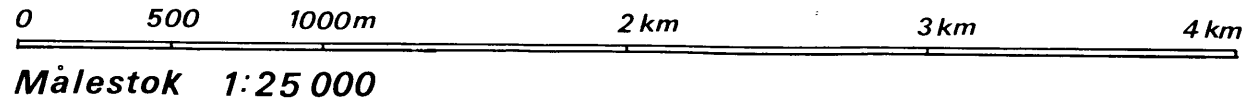
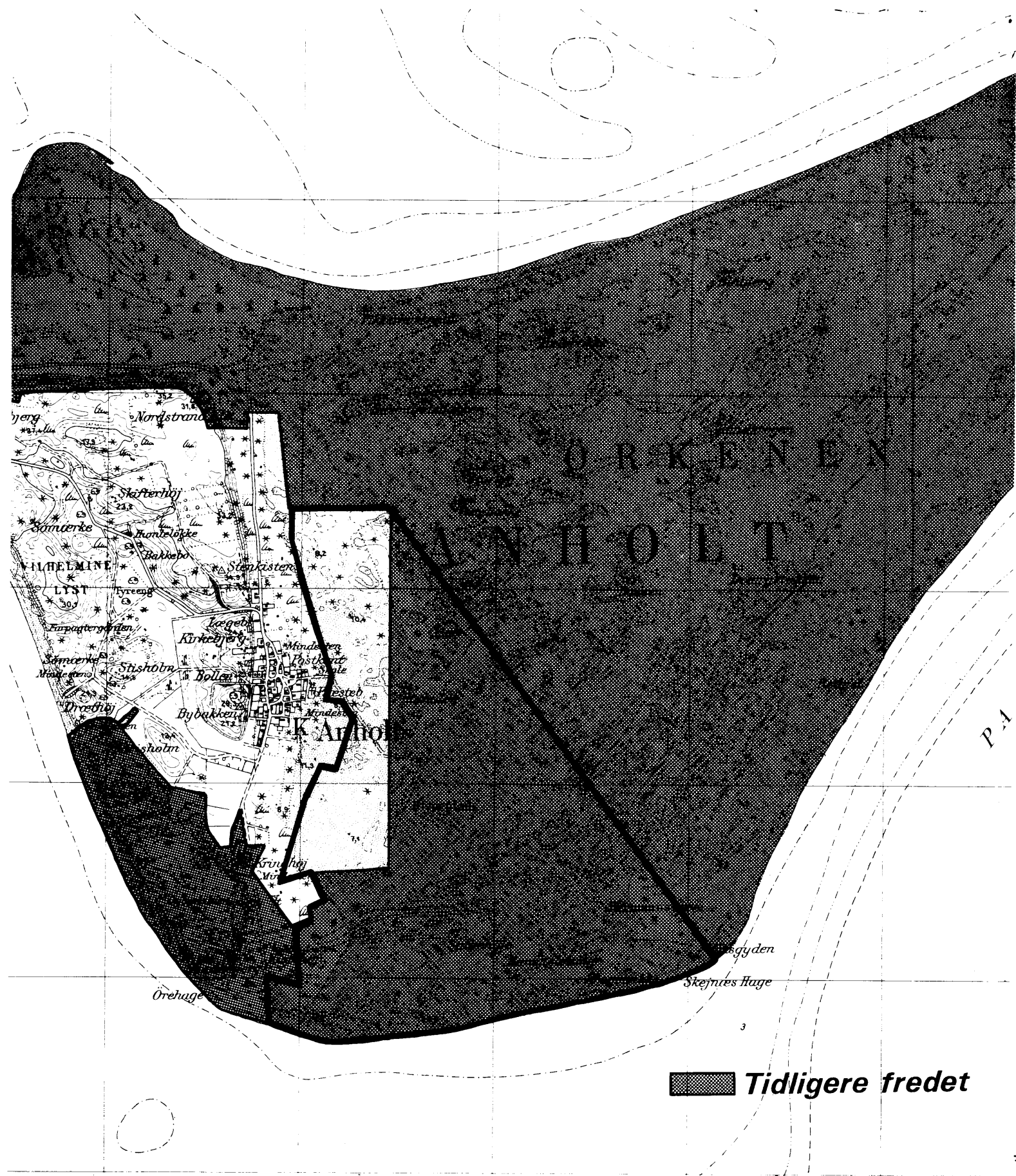
UDARBEJDET AF FREDNINGSSTYRELSEN
TIL BRUG VED FREDNINGSSAGER
TRYK MED GEODATISK INSTITUTS TILLADELSE (A 400/76)

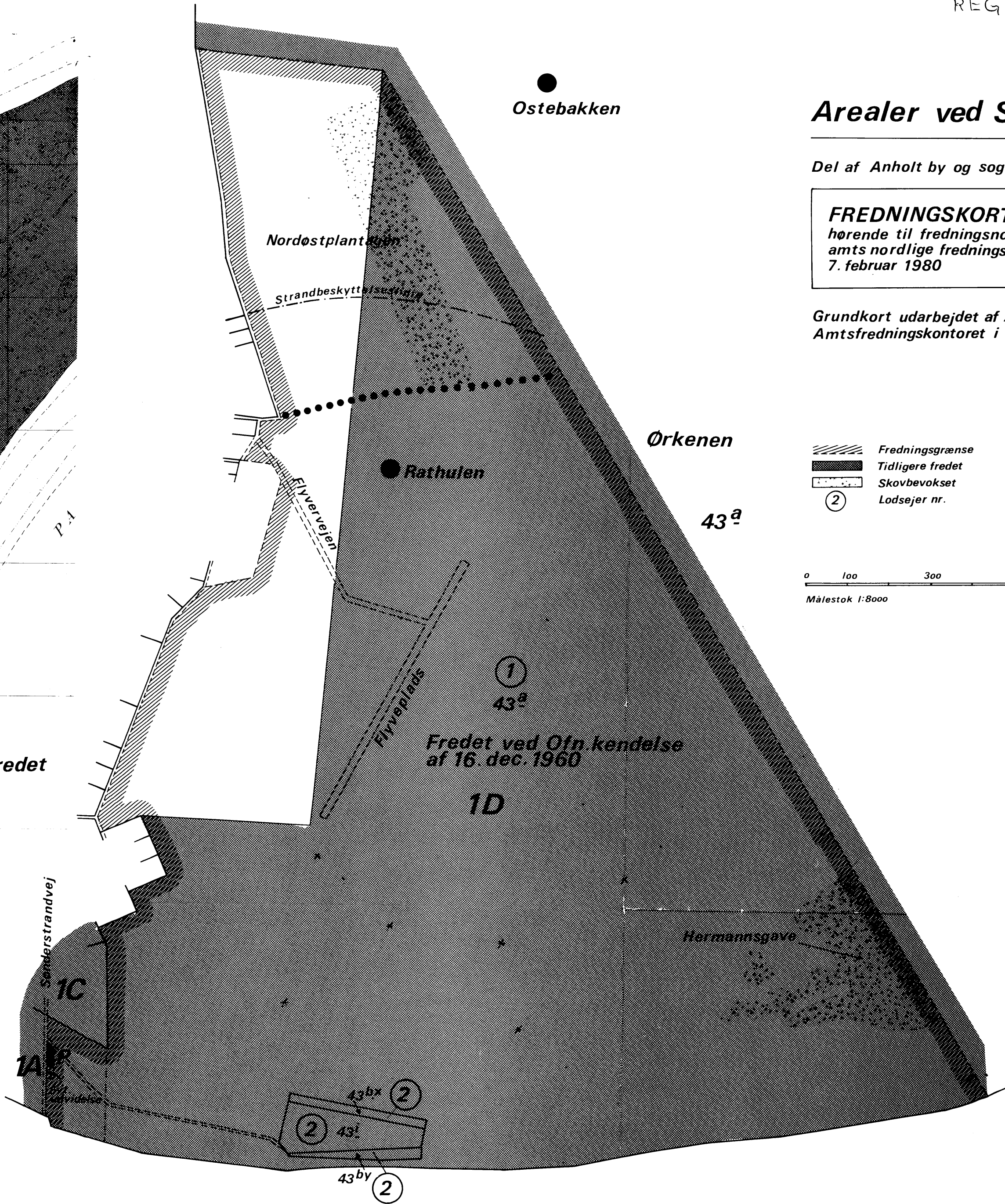
Arealer øst for Sønderbjerg og Anholt By

Del af Anholt By, Anholt

Udarbejdet af Århus amtskommune Amtsfredningskontoret til brug ved fredningssager. Særtryk med Geodætisk Instituts tilladelse (A 400/76)

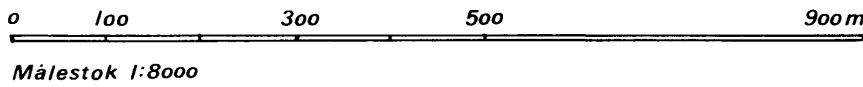
Arealer ved Sønderbjerg

Del af Anholt by og sogn

FREDNINGSKORT
hørende til fredningsnævnet for Århus
amts nordlige fredningskreds' afgørelse af
7. februar 1980

Grundkort udarbejdet af Århus amtskommune
Amtsfredningskontoret i februar 1980

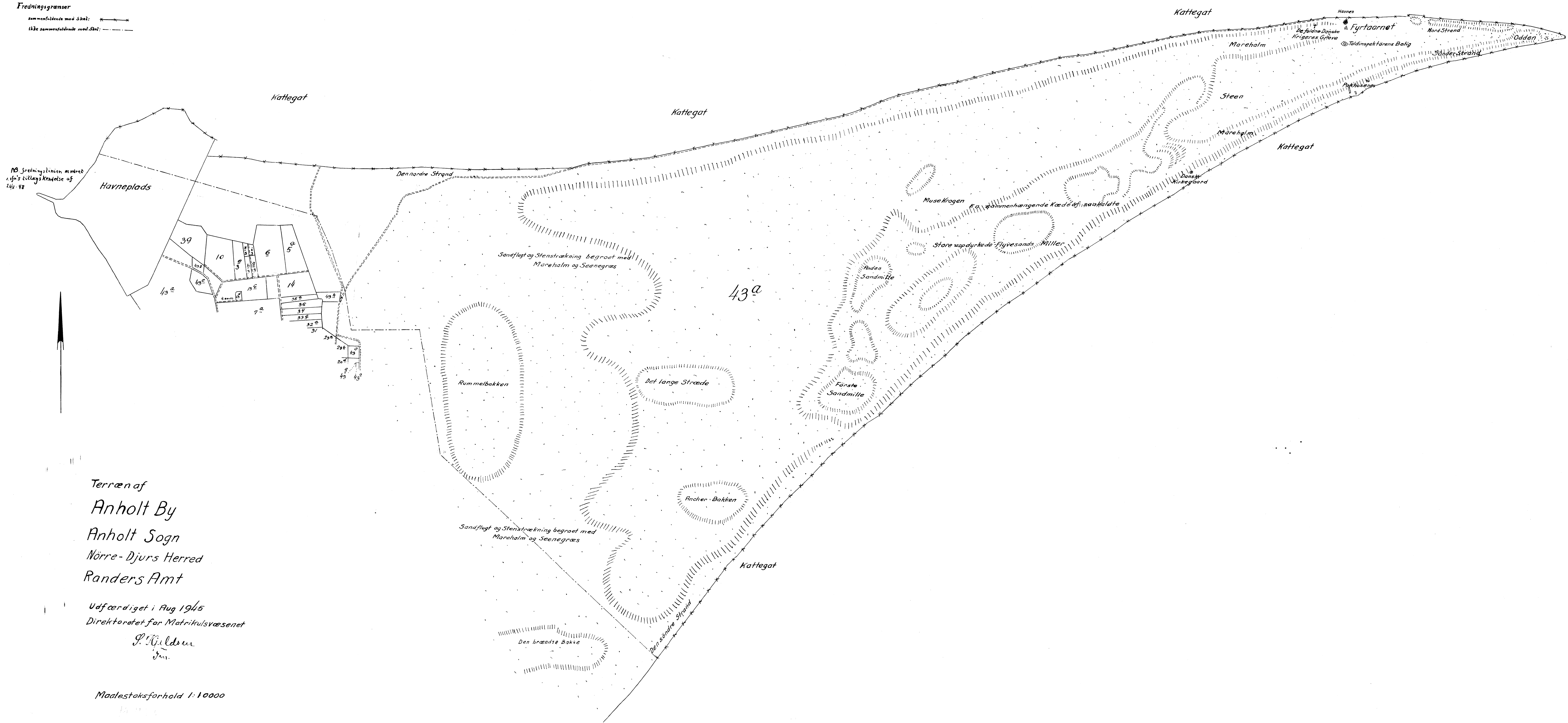
	Fredningsgrænse		Sti
	Tidligere fredet		Parkeringsplads
	Skovbevokset		Strandbeskyttelseslinje
	Lodsejer nr.		

Fredningsgrænser

sammenfaldende med Skel: —*—*—
 ikke sammenfaldende med Skel: - - - - -

18. Fredningslinien medret
 1. sk. 1. tillægskendelse af
 24. 48

Terræn af
 Anholt By

Anholt Sogn

Nørre-Djurs Herred

Randers Amt

Udfærdiget i Aug 1945

Direktoratet for Matrikulsvæsenet

P. Gildem
 Jnr.

Målestoksforhold 1:10000

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1951, den 20. juli, afsagde overfredningsnævnet følgende
t i l l æ g s k e n d e l s e
til overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 vedrørende
fredning af arealer på Anholt.

Ved overfredningsnævnets fornævnte kendelse, hvorved den af
fredningsnævnet for Randers amt den 28. oktober 1938 afsagte kendelse
med visse ændringer blev stadfæstet, frededes en del af matr.nr. 43a
af Anholt, kaldet "Ørkenen". Fredningsservitutten går bl.a. ud på, at
området skal henligge i naturtilstand, og det er særlig forbudt at
opføre permanent bebyggelse, skure, boder, badehuse m.v.

Den 2. september 1950 har bestyreren af redningsvæsenet ansøgt
om tilladelse til opførelse af et mindre kombineret depot- og alarme-
ringshus på et nærmere angivet sted ved Pakhusbugten. Huset skulle
være 4m x 3m stort og ca. 3m højt og anbringes på betonpæle.

Opførelsen af huset skulle afhjælpe de vanskeligheder ved red-
ningsmateriellets transport til strandingsstedet, som er opstået som
følge af, at hestene på Anholt efterhånden er afhændet.

Da overfredningsnævnet ikke mener at burde modsætte sig op-
førelse af et hus til det ommeldte formål, vil kendelsen være at
ændre i overensstemmelse hermed.

T h i b e s t e m m e s :

Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 vedrørende
fredning af arealer på Anholt skal ikke være til hinder for, at red-
ningsvæsenet lader opføre et mindre kombineret depot- og alarmerings-
hus ved Pakhusbugten.

17/10-52

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1952, den 17. oktober, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af skriftlig votering følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

til overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 vedrørende fredning af arealer på Anholt (j. nr. 334/38).

Fornævnte kendelse stadfæster fredningsnævnets kendelse af 28. oktober 1938, i hvilken bl.a. bestemmes:

"Det under 1) fredede område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes: Al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehuse og lignende, anbringelser af telefonmaster udenfor fyrets og strandvagtens nuværende linier, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter."

I skrivelse af 23. maj 1952 har hjemmeværnsdistrikt Djursland ansøgt om tilladelse til på det pågældende areal, nogle få meter indenfor fredningsgrænsen, at anlægge en markørdækning som del af en skydebane.

Det er anført, at hele anlægget vil være anbragt under jorden, og at kun et trædække 3 m x 1,5 m stort vil være synligt i plan med jordoverfladen.

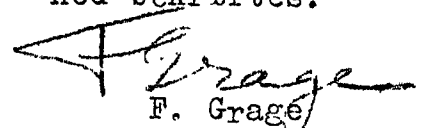
Fredningsnævnet for Randers amtsrådskreds har i skrivelse af 18. juli 1952 udtalt, at nævnet intet har imod anlægget at erindre.

Overfredningsnævnet finder herefter for sit vedkommende at burde tillade anlæggets udførelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 7. november 1939 afsagte kendelse vedrørende fredning af arealer på Anholt skal ikke være til hinder for anlæg af en skydebane i overensstemmelse med det foranstående.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

F. Grage

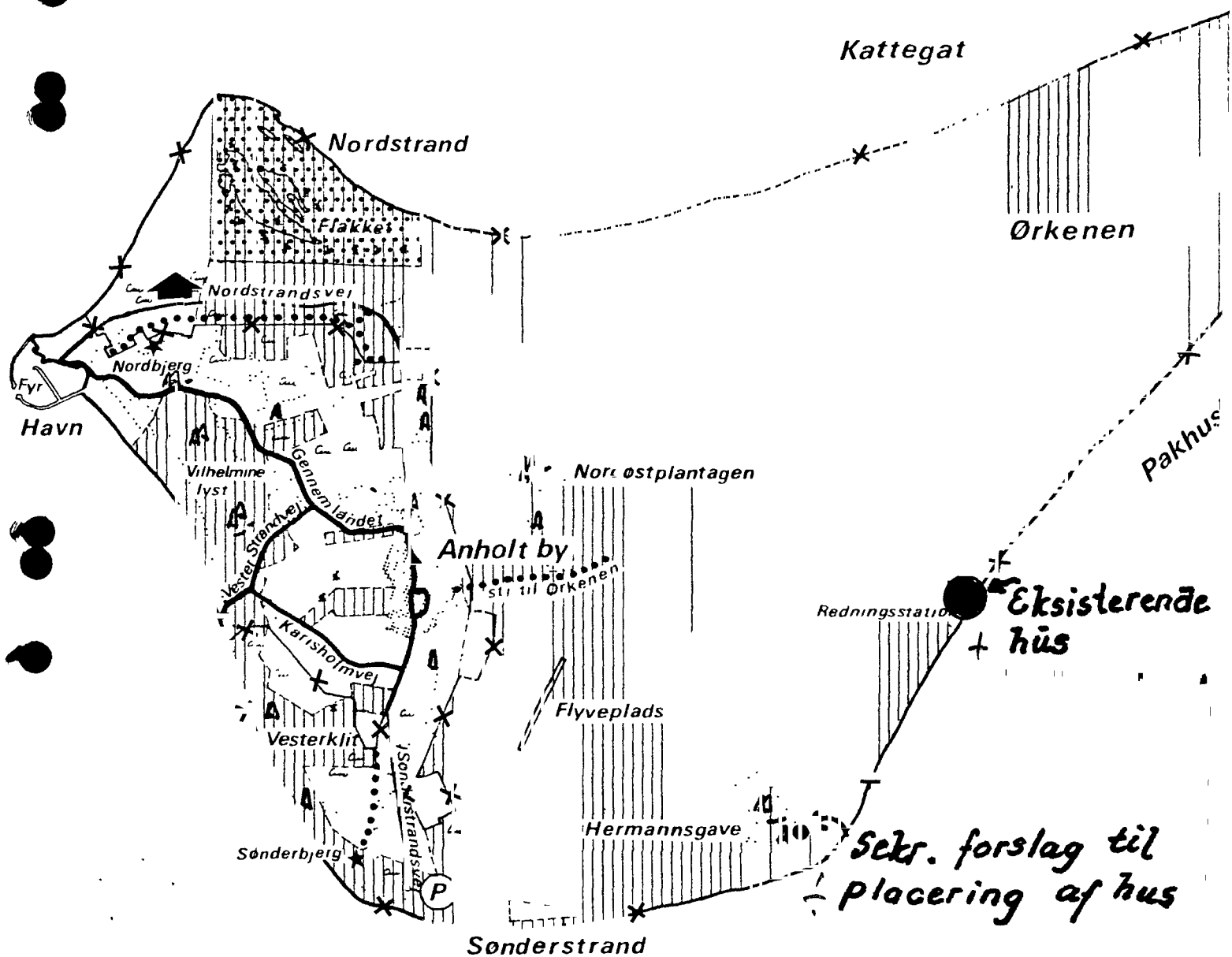
overfredningsnævnets sekr.

51

J. nr.: 2090/70-1/78

S. Hermann
S. Hermann

	Frøede arealer		Stier
	Flakket ingår i adgang bortset fra strandbredder		Godsets arealer
	Vej med motorbørse		Bevoksning
	Parkeringsplads		Lyng
	Campingplads		Sand

Mødesag nr. 2
 på udvalgsmødet den 15. december 1978.
 J.nr. 5403-707-14-78.

Skitse

(i København kvarter)
Matr. nr. 43 a Anholt by og sogn.
 eller (i de sønderjydske länar
 dele) bd og bl. i tingbogen.
 art. nr., ejerlav, sogn

Købers
 Kreditors | bopæl

Gade og hus nr.:

~~Anmelder~~

-4.SEP1979* 14994

REG. NR. 626+5360

ANMELDER:

Fredningsnævnet for Aarhus
 amts nordlige fredningskreds,
 Sandgade 12, 8900 Randers.

V I L K Å R:

I forbindelse med en tilladelse til at bibehol-
 de et mindre depothus, beliggende i Ørkenen" på Anholt,
 matr. nr. 43 a Anholt by og sogn, ud for Pakhusbugten, har
 Overfredningsnævnet i skrivelse af 8. februar 1979 stil-
 let som vilkår,

at huset ikke benyttes til nogen for overnatning, og
at det iøvrigt udelukkende må benyttes af ejeren af Anholt
 Gods til opmagasinering af strandingsgods m.v., samt
 til opbevaring af grej i forbindelse med observering af
 fugletræk eller lignende naturvidenskabeligt formål.

I medfør af naturfredningslovens § 64 begæres vil-
 kårene tinglyst på ejendommen med prioritet forud for pante-
 gæld.

Fredningsnævnet for Aarhus amts nord-
 lige fredningskreds, den 29. august 1979.

A. Holck-Christiansen

INDFØRT I DAGBOGEN FOR
RETTEEN I GRANA

SEP
DEN - 4 AUG. 1979

LYST

A/PA

Randers, den 6. juli 1983

HC/rgr 102/83

Meteorologisk Institut,
Lyngbyvej 100
2100 København Ø

I en hertil gennem Århus Amtskommune, Amtsfredningskontoret, fremsendt skrivelse har De ansøgt om tilladelse til indenfor det fredede areal af Ørkenen på Anholt at opstille en vejrobervationspost med en placering nordvest for landingsbanen.

Observationsposten vil bestå af en 10 m høj rørmast med vindmåler.

Placeringen er valgt efter henstilling fra Danmarks Naturfrednings Lokalkomite i Grenå, som ved placeringsforslaget har lagt vægt på, at masten placeres relativt nær ved bebyggelsen på øen, og hvor der er en del klitter, som gør landskabet mere "uroeligt" og masten mindre iøjnefaldende.

Amtsfredningskontoret har anbefalet en godkendelse af projektet.

Således foranlediget meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 den til projektets gennemførelse fornødne dispensation fra de gældende fredningsbestemmelser, under forudsætning af, at den endelige placering sker i samråd med nævnets lokale repræsentant, fru Etly Sørensen, Ageren 14, Anholt (tlf. 06 - 31 90 42).

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K

Miljøministeriet

J. nr. E. 113/12-40

Bil.

af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Nævnet har d.d. tilskrevet Meteorologisk Institut som foran.

A. Holck-Christiansen.

Modtaget i fredningsstyrelsen

= 7 JULI 1983

- × 1. Fredningsstyrelsen, Amaliegade 13, 1256 København K.
- 2. Århus Amtskommune, Amtsfredningskontoret, Søndergade 74, 8000 Århus C j. nr. 8-70-52-4-707-83-3.
- 3. Århus Amtsråd, Amtsarkitektkontoret, Lysengalle 3, 8270 Højbjerg.
- 4. Kommunalbestyrelsen i Grenå, Torvet 3, 8500 Grenå.
- 5. Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksberg Runddel 1, 2000 København F.
- 6. "Vurderingsrådet" i Grenå Kommune.
- 7. Fru Etly Sørensen, Ageren 14, Anholt.
- 8. Overfredningsnævnet att Viceformand G. Hermann, Amaliegade 7, 1256 København K.
- 9. Hr. Svend Aage Mikkelsen, Hesselager 7, 8500 Grenå
- 10. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers

Randers, den 19 JULI 1990
HC/pk. F.S. 76/90.

Jens Fisker Larsen,
Bygaden,
8592 Anholt.

I en til nævnet gennem Grenaa kommune fremsendt ansøgning har De ansøgt om tilladelse til dørskekørsel med hestevogn langs stranden på Anholts nordkyst ud for fyret. De ønsker samtidig dog at udleje heste til ridning rundt på Anholt, efter det oplyste også langs stranden omkring de fredede områder af "Ørkenen".

Der er i Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 givet almenheden ret til fri færdsel til fods og på cykel uden motor, samt til ophold og badning på de Anholt gods tilhørende arealer, dog med respekt af eksisterende fredninger. Adgangen gælder ikke bebyggede arealer, eller arealer udnyttet til flyveplads eller lignende, ligesom der er særlige begrænsninger for skovarealer. Adgangen omfatter ikke trafik herudover, herunder ej ridende eller kørende trafik med hestekøretøj.

Århus Amtskommune, Landskabskontoret har - også under hensyn til, at vegetationen er yderst sårbar - ikke kunnet anbefale en udvidelse af offentlighedens adgang til arealerne.

Ridning indenfor de fredede områder må efter nævnets eenstemmige opfattelse forekomme særdeles betænkelig, idet det må antages, at ridningen vil medføre varig skade på den sårbare vegetation i langt større omfang, end det er tilfældet for cyklende og gående færdsel.

1211/12-0001

AKT. NR. 71

I den anledning skal man meddele, at der blandt nævnets medlemmer er enighed om, at det af hensyn til fredningens formål vil være yderst betænkeligt at udvide offentlighedens adgang til færdsel udover det eksisterende omfang.

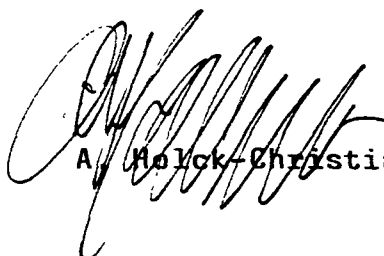
Nævnet har herved overvejet muligheden af en begrænset tilladelse til kørsel og ridning på selve stranden omkring "Ørkenen", men nævnet har også fundet en sådan løsning uforsvarlig. Der er herved lagt vægt på hensynet til, at der ved en tilladelse til ridning og kørsel vil ske en for de gående, cyklende og badende uholdig sammenblanding af forskellige trafikanter, som vil virke generende i forhold til de personer, som nyder de allerede eksisterende begrænsede færdselsrettigheder. Der er herudover - og navnlig - lagt vægt på, at en sådan ordning måtte være forbundet med så gennemgribende kontrol foranstaltninger til at forhindre, at kørsel og ridning også finder sted udenfor strandene, at ordningen må anses for praktisk urealisabel.

Det tilføjes, at droskekørsel og ridning ej heller må finde sted på fredede arealer udenfor selve "Ørken"-området.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturfredningslovens § 34, stk. 2., indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af blandt andet ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Det tilføjes, at en anke til Overfredningsnævnet ikke giver hjemmel for under Overfredningsnævnets behandling af sagen at benytte fredede arealer til droskekørsel og ridning.

A. Holck-Christiansen

Advokat Peter Zacher Sørensen
Storegade 9
8500 Grenaa

Den 09.01.91
J.nr. 334/38-1/90

Vedr. ansøgning om droskekørsel m.v. fra Jens Fisker Larsen, Anholt - Deres j.nr. 60.464.

Fredningsnævnet for Århus Amts Nordlige Fredningskreds har den 19. juli 1990 afslået at meddele Deres klient, Jens F. Larsen, dispensation efter naturfredningslovens § 34 til droskekørsel langs stranden på Anholts nordkyst samt udlejning af heste til ridning rundt på Anholt. De har på vegne af Jens F. Larsen påklaget nævnets afgørelse til Overfredningsnævnet.

Jens F. Larsen ønsker at anvende hestetrukken droske til turistkørsel på strandarealer ud til fyret på Anholts nordkyst, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg og Vesterklitarealerne på Anholt. Subsidiært ønskes tilladelse til udlejning af heste til ridning, der ligeledes vil berøre disse arealer samt "Ørkenen" på Anholt.

Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 fastsætter bestemmelser om almenhedens færdsel på de fredede arealer. Færdsel til fods og på cykel uden motor samt ophold og badning er tilladt med visse undtagelser. Anden færdsel, herunder også ridning og færdsel med hestekøretøj, er ikke omfattet af denne tilladelse.

Århus Amtskommune, Landskabskontoret, har ikke under hensyntagen til den sårbare vegetation kunnet anbefale en udvidelse af offentlighedens adgang til arealerne.

Miljøministeriet, J. nr. SN

1211/12-0037

21 JAN. 1991

Akt. nr. 1

Heller ikke Grenaa Kommune har kunnet anbefale det ansøgte for så vidt angår ridning i de fredede områder.

De anfører i klagen, at droskekørslen i givet fald alene vil foregå på veje og strande, hvorfor eventuel skade på vegetationen efter Deres opfattelse forekommer ubegrundet. De anfører ligeledes, at droskekørslen vil begrænse turisttrafikken i de sårbare områder, bl.a. hvis fredningsnævnet udstikker faste ruter for kørslen.

Fredningsnævnet har i sin afgørelse udtrykt stærk betænkelighed ved selv en begrænset udvidelse af almenhedens adgang til færdsel under hensyntagen til fredningens formål.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnet finder ikke, at der er tilvejebragt nye oplysninger, der kan begrunde en ændring af fredningsnævnets enstemmige afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse stadfæstes derfor.

I sagens behandling har deltaget 9 af Overfredningsnævnets 11 medlemmer. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Lars Rudfeldt

fm.

19 APR. 1991 Randers, den 17. april 1991.

HC/eml. FS. 213/90

Miljøministeriet,
Danmarks Miljøundersøgelser,
Thoravej 8, 3. sal,
2400 København NV.

Vedr. journalnr. LF. 0050-39.

I en til nævnet fremsendt ansøgning har Danmarks Miljøundersøgelser ansøgt om tilladelse til at køre på knallert fra P-pladsen i nærheden Kistehøj på Anholt's sydlige del til "Hammelstange" ca. 4-gange om måneden til og med 1995.

Kørslen ønskes foretaget i forbindelse med DMU målinger af nedbør på Anholt som led i Vandmiljøplanens Overvågningsprogram. En af stationerne ligger i en beplantning et par hundrede meter fra Sydstranden ved "Hammelstange".

Ruten er afmærket på vedhæftede kort.

Kørslen ønskes foretaget af DMU's observatør på stedet, Verner Jensen, Anholt by, og ønskes tillige meddelt, således at den omfatter også en af DMU udpeget afløser.

Århus amtskommune, Landskabskontoret, har ikke haft indvendinger imod det ansøgte, dog på vilkår, at tilladelsen meddeles til Verner Jensen personlig, og at tilladelsen kun må udnyttes i forbindelse med målinger som led i Vandmiljøplanens Overvågningsprogram.

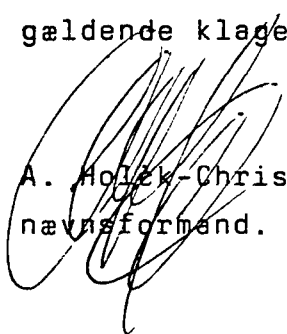
Ejeren af arealet, godsejer Jens Chr. von der Maase, har ikke haft indvendinger imod det ansøgte.

I den anledning meddeler nævnet herved den fra de i området gældende fredningsbestemmelser efter naturfredningslovens § 34 fornødne dispensation til den ansøgte knallertkørsel.

Tilladelsen kan kun anvendes af Verner Jensen, Anholt by, medmindre der senere opnås tilladelse til kørsel også for en navngivet afløser, og tilladelsen er begrænset til kørsel, som er nødvendig i forbindelse med nedbørsmålingerne.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

A. Holck-Christiansen
nævsformænd.

KOPI er sendt til:

- X 1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
- 2. Århus amtskommune, Landskabskontoret, Lyseng allé 1, 8270 Højbjerg. J.nr. 8-70-53-4-707-12-90.
- 3. Grenaa kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa.
- 4. "Vurderingsrådet" i Grenaa kommune.
- 5. Danmarks naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 Kbhvn. K.
- 6. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/Torkild Kirkbak, Åstrupvænget 1, 8500 Grenaa.
- 7. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrev, 8900 Randers.
- 8. Svend Aage Mikkelsen, Hesselager 7, 8500 Grenaa.
- 9. Godsejer Jens Chr. von der Maase, Vejlesøparken 17, 4. th., 2840 Holte.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMTS NORDLIGE FREDNINGSKREDS.

UDDRAG
AF

År 1991, den 3. juli, traf nævnet i den af Grenaa kommune for nævnet rejste sag:

FS. 159/88

Midlertidig ændring af bestemmelserne i overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen på Anholt og overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg- og Sønderbjergområder på Anholt med henblik på fortsat drift af losseplads på del af matr. nr. 43 a Anholt by, Anholt, nu udstykket under matr.nr. 43 fi smst.

sålydende

T I L L Æ G S A F G Ø R E L S E
til de fornævnte fredningskendelser:

arealet til losseplads. Nævnet har herved ikke kunnet bortse fra, at reglerne for affaldsdeponering i de kommende år på grund af den almindelige udvikling i miljø- og anden lovgivning kan blive ændret på en måde, at mulighederne for affaldsdeponering på lossepladser generelt begrænses, for eksempel i forbindelse med tvungen delvis kompostering af affald el. lign., således at den affaldsmængde, som kan deponeres på den i dag sædvanlige måde begrænses med den følge, at en godkendt benyttelse af lossepladsen på det pågældende areal uden tidsbegrænsning vil kunne strække sig betydeligt længere ud i fremtiden end de efter kommunens planer få år efter år 2000. Nævnet kan ej heller helt bortse fra muligheden af, at affaldsdeponering i traditionel forstand måtte blive standset eller tilknyttet sådanne vilkår, at en fortsat brug af den ansøgte losseplads ikke længere realistisk vil kunne benyttes til formålet.

Nævnet har derfor vedtaget at tidsbegrænse mulighederne for arealets fortsatte anvendelse som nedenfor under punkt 6 nærmere bestemt.

5. Nævnets afgørelse.

A: Afgørelsens formål:

Formålet med ændringsafgørelsen er at sikre, at der på og omkring det indenfor fredningsområdet hidtil som losseplads anvendte område i en nærmere afgrænset periode fortsat kan drives en kontrolleret losseplads under størst mulig hensyn til de landskabelige og fredningsmæssige forhold, og således at området løbende afdækkes og retableres som klitlandskab, så lossepladsen efter endt brug får et sådant udseende, at den harmonerer med det omgivende terræn.

B. Afgørelsens omfang:

Afgørelsen omfatter det på vedlagte kortbilag 1 viste areal af

matr. nr. 43 a Anholt by, Anholt, i alt 2.4915 ha, nu udstykket under matr. nr. 43 fi smst. og overdraget til Grenaa kommune.

C: Afgørelsens indhold:

Bestemmelsen i overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen på Anholt og Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg- og Vesterklitområder på Anholt skal ikke være til hinder for, at der fortsat drives en kontrolleret losseplads inden for det af afgørelsen omfattede område på de nedenfor angivne vilkår i den anførte periode.

§ 1. Områdets anvendelse og pleje.

- a. Området må kun anvendes til kontrolleret losseplads. Affald må kun afleveres på pladsen under fast opsyn. Deponeringen må kun omfatte normalt husholdningsaffald, herunder papemballage samt slam, alt efter miljømyndighedens nærmere bestemmelse. Deponering af bygningsaffald, træer samt køleskabe, biler eller andet uforgængeligt affald må ikke finde sted.
- b. Opfyldning inden for det på kortbilag 2 viste område, benævnt etape I (5), skal foretages ifølge den på kortbilag 3 viste opfyldningsplan.
- c. Opfyldning inden for det på kortbilag 2 viste område, benævnt etape II (6), må først foretages, efter at der er udfærdiget en opfyldningsplan for dette område i samråd med Århus amtskommune.
- d. Områder, som er opfyldt, skal løbende afdækkes og udformes som klitlandskab efter samråd med Århus amtskommune.
- e. Nye klitter, vist på kortbilag 2, skal placeres og udformes

på en sådan måde, at de uden at virke dominerende minimerer de æstetiske gener, som indkig på en losseplads kan give.

- f. Nye klitter skal udformes, så de naturligt falder ind i området.
- g. Arealer inden for området, som ikke omfattes af de på kortbilagene viste terrænmæssige dispositioner m.v., skal henligge uberørt som naturområde.
- h. Efter brug skal området henligge som naturområde.

§ 2. Vejforhold.

- a. Der udlægges areal til en vej A-B i en bredde af 6 m med en beliggenhed som vist på kortbilag 2.
- b. Vejadgang til området må kun ske fra vejen A-B.
- c. Når brugen af lossepladsen ophører, skal vejanlægget fjernes, og arealet retableres.

§ 3. Bebyggelse.

- a. Bebyggelse må kun opføres med placering og i et omfang som vist i princippet på kortbilag 2. Yderligere bebyggelse må ikke finde sted.
- b. Der må kun opføres bebyggelse, som er nødvendig for driften af lossepladsen. Opførelse må kun ske efter fredningsnævnets forudgående tilladelse.
- c. Bygninger må kun opføres i én etage, og taghældningen må højst være 15°.
- d. Bygninger skal fjernes senest, når området er endeligt retableret.

bleret.

§ 4. Beplantning.

Der skal foretages en tilplantning af nye klitter med marehalm, hjelme eller lignende. Beplantningen sker i samråd med Århus Amtskommune.

§ 5. Hegn.

- a. Lossepladsen indhegnes med 2 m højt finmasket trådhegn. Der etableres aflåselig låge over indkørselsvejen til lossepladsen ved dennes udmunding i Nordstrandsvejen.
- b. Hegn og låge fjernes i forbindelse med afsluttende retablering.

§ 6. Tidsbegrænsning.

- a. Anvendelsen af lossepladsen skal være bragt til ophør senest ved udgangen af år 2005.
- b. Såfremt pladsen måtte være fuldt udnyttet inden dette tidspunkt, eller såfremt affaldsdeponering i øvrigt af andre årsager måtte blive bragt til ophør inden denne dato, bortfalder godkendelsen allerede fra dette tidspunkt.
- c. Den afsluttende retablering af forholdene efter de foran nævnte bestemmelser skal, uanset tidspunktet for ophøret af pladsens drift, senest med udgangen af år 2005 iværksættes umiddelbart efter lossepladsdriftens ophør.

§ 7. Forholdet til eksisterende fredninger.

Bestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen på Anholt og Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg og Vesterklitområder på Anholt skal, indtil driften

af lossepladsen, senest med udgangen af år 2005, ophører, og afsluttende retableringsarbejder er foretaget i umiddelbar fortsættelse heraf, ikke være gældende indenfor det af tillægsafgørelsen omfattende område, matr. nr. 43 fi Anholt by, Anholt, i det omfang, bestemmelserne strider mod nærværende afgørelse.

Efter ophør af lossepladsdriften og endt retablering skal fredningsbestemmelserne fortsat være gældende i deres helhed, også for så vidt angår matr. nr. 43 fi.

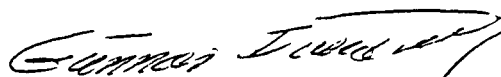
D: Erstatning.

Da kommunen er ejer af det af tillægsafgørelsen omfattede areal, og afgørelsen er truffet på kommunens foranledning, bliver der ikke spørgsmål om erstatning i forbindelse med sagen.

E: Anke.

Nævnets afgørelse kan indankes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ejeren samt forskellige myndigheder og institutioner og andre interesserede.

Ankefristen er 4 uger. Fristen løber for hver enkelt ankeberettigede fra datoen for modtagelsen af denne afgørelse.

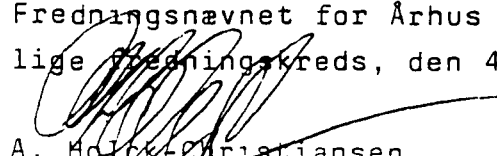

Gunnar Iversen.

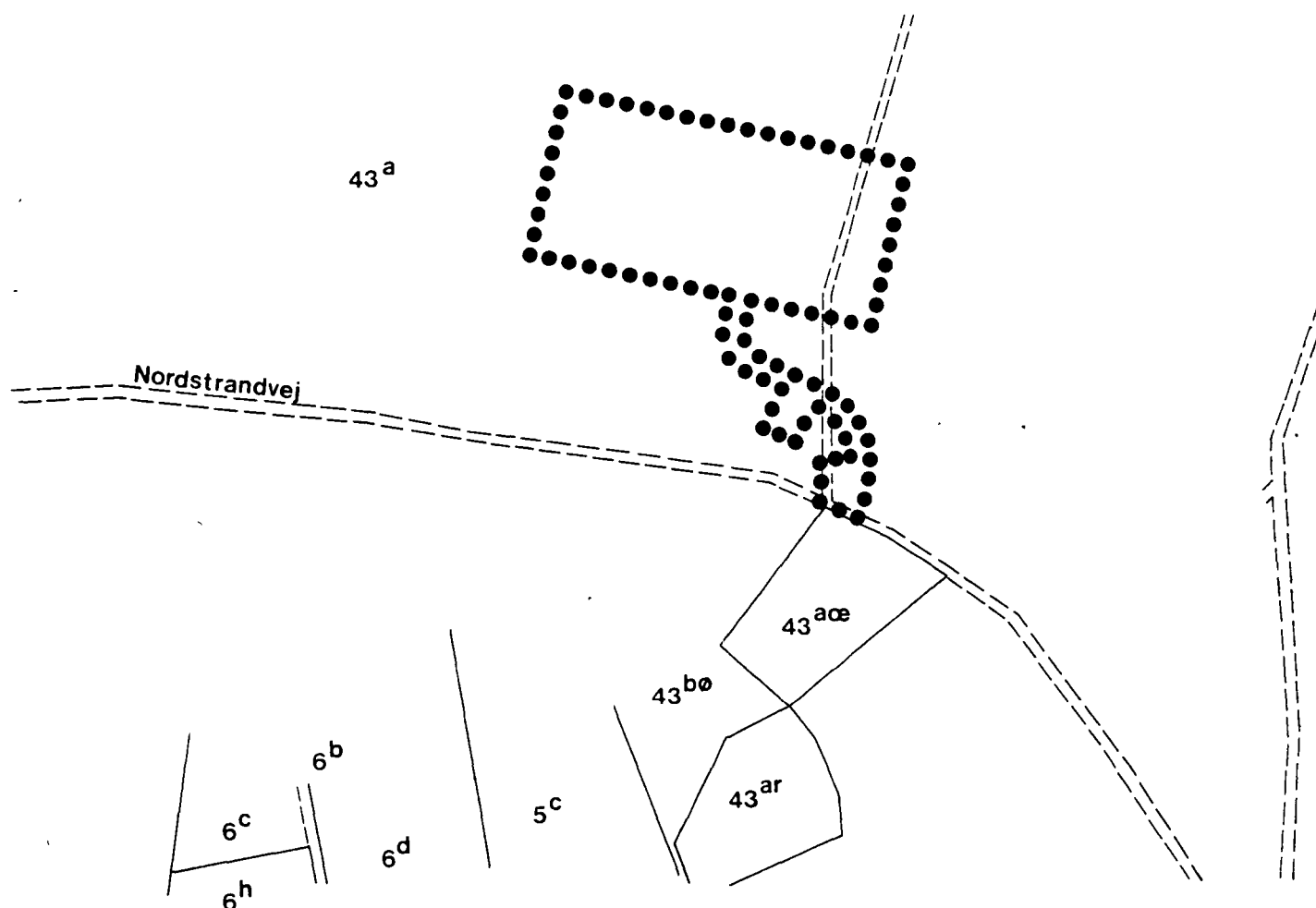
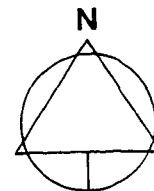

A. Holck-Christiansen.

Per Blendstrup.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Århus amts nordlige fredningskreds, den 4. juli 1991.

A. Holck-Christiansen
nævnsformand.

Matrikelkort

Signatur:

●●●● Områdets afgrænsning

GRENAA KOMMUNE

Endeligt forslag til ændring af

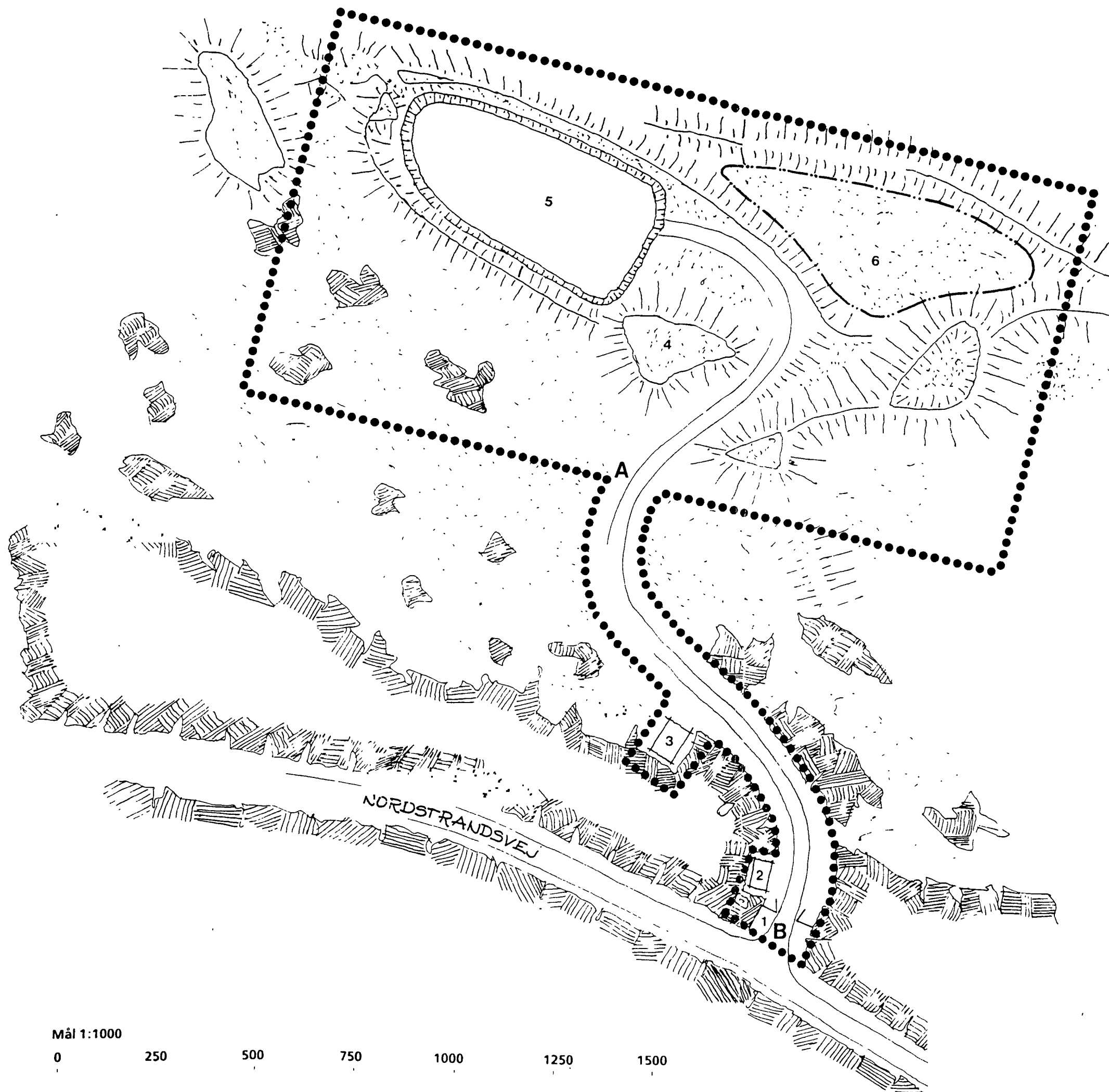
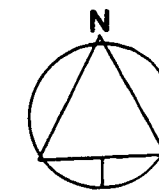
FREDNING

for område til kontrolleret losseplads på Anholt

KORTBILAG NR. 1

Mål 1:4000

0 100 200 300 400 500 600

Signatur:

..... Områdets afgrænsning

 Ekst. bevoksning

- 1 Aflåselig bom
- 2 Mandskabsbygning
- 3 Garage til maskiner samt plads for container til storskrald
- 4 Nye klitter
- 5 Etape I
- 6 Fremtidigt deponeringsområde Etape II

GRENAA KOMMUNE

Endeligt forslag til ændring af

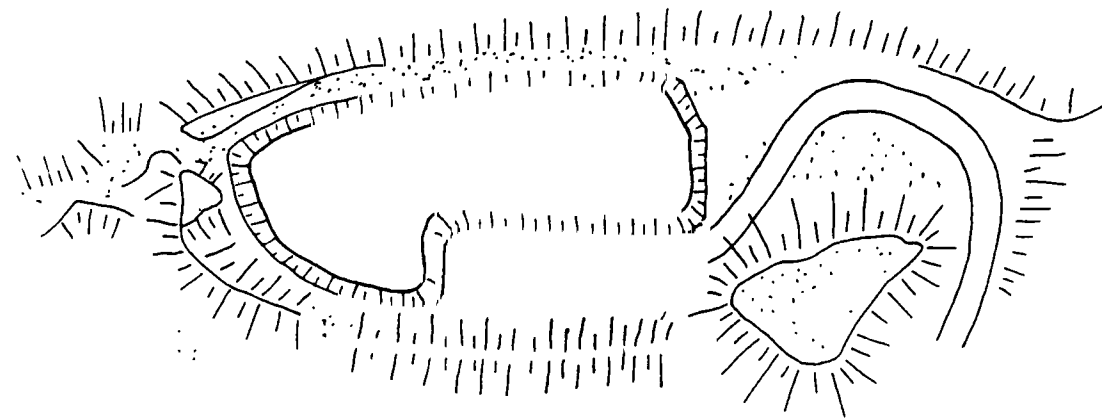
FREDNING

for område til kontrolleret losseplads på Anholt

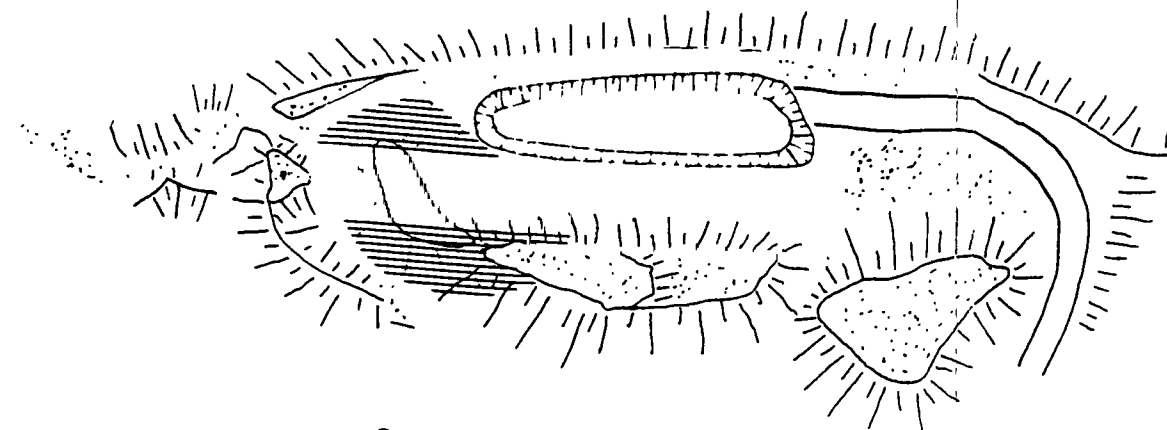
KORTBILAG NR. 2

Mål 1:1000

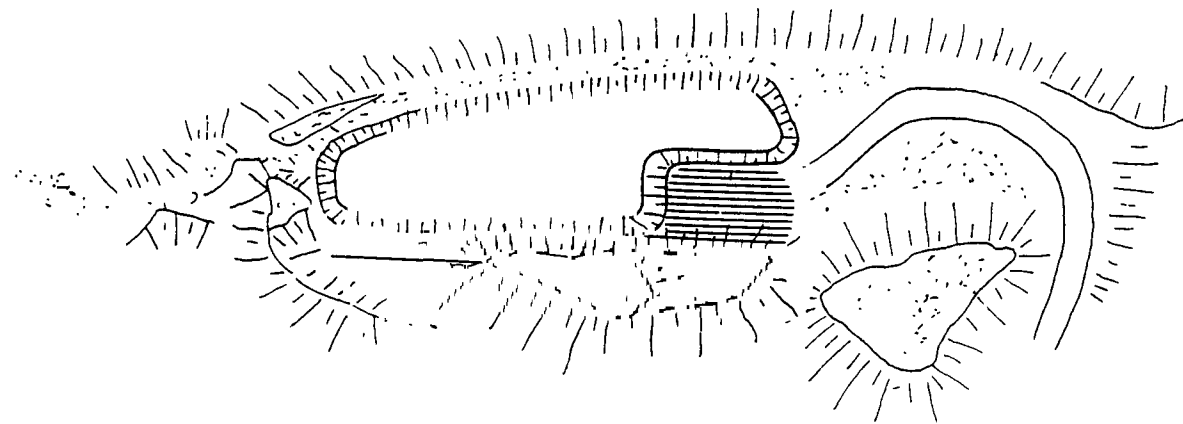
0 250 500 750 1000 1250 1500

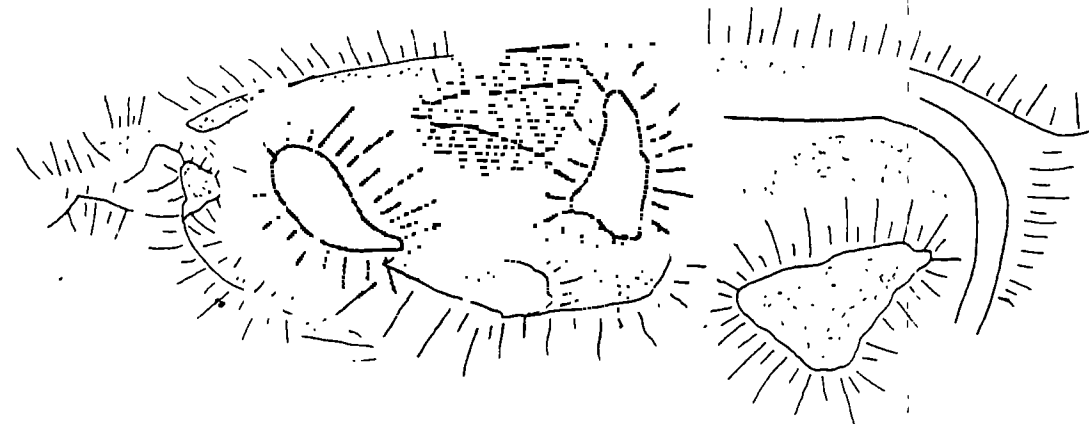
1986 - 87 - 88

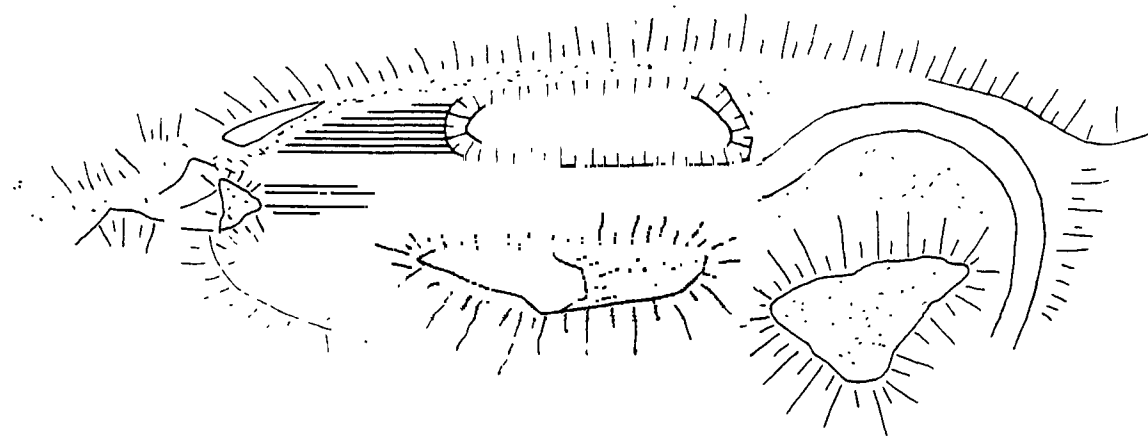
1995 - 96 - 97

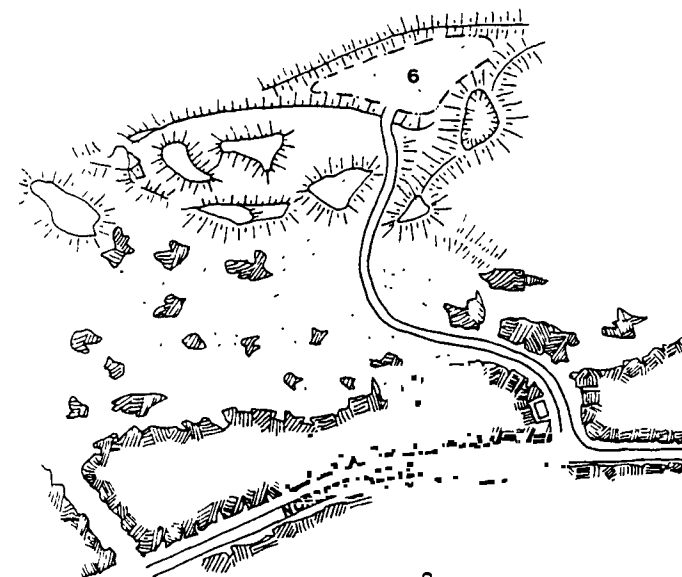
1989 - 90 - 91

1998 - 99 - 2000

1992 - 93 - 94

ÅR 2000 →

Opfyldningsplan

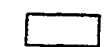
Signatur:

Eks. bevoksning

Opfyldes i den angivne årrække

Opfyldt areal

GRENAA KOMMUNE

Endeligt forslag til ændring af

FREDNING

for område til kontrolleret losseplads på Anholt

KORTBILAG NR. 3

Overfredningsnævnets afgørelse

af 3. november 1992

i sagen om ændring af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen på Anholt og Overfredningsnævntes kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg- og Sønderbjergområdet på Anholt (sag nr. 111-17).

Fredningsnævnet for Århus Amts Nordlige Fredningskreds har ved en afgørelse af 3. juli 1991 i medfør af naturfredningslovens § 34 a midlertidig ændret fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen på Anholt og Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg- og Sønderbjergområdet på Anholt.

Afgørelsen er påklaget til Overfredningsnævnet af Danmarks Naturfredningsforening og af en nabo til området, Erik Ryfelt.

Sagen om ændring af fredningsbestemmelserne er rejst af Grenå Kommune.

Fredningsnævnets afgørelse har til formål at gøre det muligt fortsat i en nærmere afgrænset periode at drive kontrolleret losseplads på et ca. 2,5 ha stort areal på matr.nr. 43 fi Anholt By, Anholt, således at lossepladsvirksomheden ikke er i strid med fredningernes formål.

Fredningsnævnets afgørelse går ud på, at de hidtil gældende fredningsbestemmelser for området suspenderes, sålænge der drives losseplads på området. Efter ophør af lossepladsen og endt retablering skal fredningsbestemmelserne fortsat være gældende i deres helhed. Lossepladsen skal være bragt til ophør senest ved udgangen af år 2005. Såfremt pladsen måtte være fuldt udnyttet inden dette tidspunkt, eller såfremt affaldsdeponering af andre årsager måtte blive bragt til ophør inden denne dato, bortfalder godkendelsen allerede fra dette tidspunkt.

Sagens baggrund.

Problemerne vedrørende anlæg af losseplads på Anholt eller anden ordning af affaldsproblemerne på øen er af ældre dato. Allerede i 1968 tillod fredningsnævnet indretning af en affaldsplads i et større klitkrater nord for Nordstrandsvejen. Arealet var allerede ved etableringen for en ubetydelig dels vedkommende omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen på Anholt.

I forbindelse med gennemførelsen af Nordbjergfredningen i 1972 accepterede Overfredningsnævnet den daværende losseplads, bl.a. fordi det ville være vanskeligt at placere en losseplads på et ikke-fredet areal andetsteds på øen.

Lossepladsen har siden givet anledning til stadige problemer både med hensyn til de fredningsmæssige og de miljømæssige forhold, og forholdene har afstedkommet adskillige klager. Der har endvidere været nedsat arbejdsudvalg, der har beskæftiget sig med lossepladsproblemet.

Den direkte årsag til den aktuelle fredningssag er, at Overfredningsnævnet i sin afgørelse af 23. juli 1986 udtalte, at en dispensation til uden tidsbegrænsning at fortsætte lossepladsvirksomheden på arealet måtte anses for at stride mod fredningens formål. En eventuel fortsat anvendelse af arealet til losseplads kunne kun ske, såfremt fredningen for lossepladsarealets vedkommende blev ophævet eller ændret, sålænge arealet blev anvendt som losseplads jf. naturfredningslovens § 34 a. Grenå Kommune fik en frist

på 3 år til at rejse sag efter naturfredningslovens § 34 a med henblik på endelig løsning af spørgsmålet om lossepladsens placering og udstrækning.

Påstande og synspunkter for Overfredningsnævnet.

Danmarks Naturfredningsforening har indstillet, at en fortsat drift af losseplads på de fredede områder på Anholt ikke tillades, subsidiært at det pågældende område alene må anvendes til placering af et komposteringsanlæg for organisk affald.

Foreningen har bl.a. gjort gældende, at nævnets afgørelse tilsidesætter overordnede fredningsinteresser af hensyn til et affaldsproblem. Lossepladsen er ødelæggende for naturværdierne i området og er umiddelbar nabo til et område, der er omfattet af internationale beskyttelseshensyn gennem udpegningsområde som EF-fuglebeskyttelsesområde og som Ramsar-område. Foreningen mener, at affaldsproblemet bl.a. bør løses ved en langt højere grad af sortering og genanvendelse af affaldet, således at alt uorganisk affald transporteres til fastlandet, medens organisk affald komposteres.

Foreningens konklusion er, at man ligeså godt kan gå igang med at løse problemerne nu. Ved at der gives en frist til år 2005 udskyder man blot problemerne, samtidig med at de miljømæssige problemer vokser.

Erik Ryfeldt, repræsenteret ved advokat Uffe Baller, har som nabo til lossepladsen nedlagt påstand om, at fredningen ikke bør ophæves eller suspenderes, og at lossepladsen bør bringes til ophør. Uffe Baller har bl.a. gjort gældende, at der lige fra lossepladsens etablering har været miljømæssige problemer herunder støjmæssige fra lossepladsen. Herudover har han navnlig gjort gældende, at en stadfæstelse af fredningsnævnets afgørelse er i strid med naturfredningsloven, dens formål og den faste praksis, Overfredningsnævnet har fulgt til dato. Han finder det således ikke dokumenteret, at tungtvejende samfundsmæssige interesser nødvendiggør en ophævelse af fredningen.

Grenå Kommune har bl.a. udtalt, at en del af affaldet allerede transporteres til fastlandet, men at yderligere borttransport til fastlandet ikke kan gennemføres uden nævneværdige problemer bl.a. på grund af færgens begrænsede kapacitet navnlig i sommersæsonen samt af hygiejniske grunde. Grenå Kommune skønner, at borttransport af "alt affald" vil koste det dobbelte af, hvad det koster med en losseplads som foreslået. Grenå Kommune kan ikke se, at der realistisk findes andre muligheder for at løse affaldsproblemet og påstår derfor fredningsnævnets afgørelse stadfæstet.

Århus Amt har anbefalet fredningsnævnets afgørelse stadfæstet. Amtet har endvidere redegjort for, at man den 4. december 1991 har givet en miljøgodkendelse af lossepladsen i overensstemmelse med fredningsnævnets afgørelse. Godkendelsen er ikke påklaget.

Skov- og Naturstyrelsen har udtalt, at man efter omstændighederne kan tiltræde fredningsnævnets afgørelse. Styrelsen har peget på, at det er vigtigt, at der på længere sigt arbejdes på at nedsætte affaldsmængderne og dermed behovet for deponering på øen.

Overfredningsnævnets beslutninger.

I sagens behandling, herunder besigtigelse og møde med de interesserede i sagen, har deltaget 9 af Overfredningsnævnets 11 medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Overfredningsnævnet finder ikke, at der foreligger sådanne tungtvejende samfundsmæssige interesser, der nødvendiggør at fredningerne ophæves/suspenderes frem til år 2005. Overfredningsnævnet finder derfor, at der bør fastsættes en kortere frist for ophør af lossepladsen.

Et flertal på 7 medlemmer udtaler herefter:

Der bør så hurtigt som muligt tilvejebringes en anden løsning på affalds-problemerne, således at anvendelsen af lossepladsen skal være bragt til op-hør senest ved udgangen af året 1994. Flertallet skal samtidig tilkendegi-ve, at yderligere dispensationer til drift af lossepladsen det pågældende sted ikke kan forventes.

Et mindretal på 2 medlemmer udtaler:

Der må under hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for An-holt, gives en længere årrække til en ny løsning af affaldsproblemerne. Mindretallet stemmer med denne begrundelse for at fastsætte tidspunktet for lossepladsens ophør til udgangen af år 2000.

Overfredningsnævnets afgørelse går herefter ud på, at fredningsnævnets af-gørelse efter naturfredningslovens § 34 a stadfæstes med den ændring, at anvendelsen af lossepladsen skal være bragt til ophør senest ved udgangen af år 1994.

På Overfredningsnævnets vegne

Bent Jacobsen
viceformand

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

REG. NR. 0626.00
Modtaget i
skov- og naturstyrelsen
17 MAJ 1994

2
1.
Den 14. april 1994
Sag nr. 20/1994

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
etablering af containerplads på
Anholt, der er omfattet af
Overfredningsnævnets kendelse af 20.
november 1972.

Mødt var Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, det
kommunevalgte medlem, Kaj Hansen, og sekretæren, retsassessor
Grethe Opstrup.

For Århus Amt, Natur og Miljø, mødte ekspeditionssekretær
E.H. Mikkelsen og Birgit Avnby.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 17. februar 1994 - var
til stede.

Ansøgeren, Grenå kommune, var mødt ved Morten Therkildsen og
Jørn Nielsen, teknisk forvaltning.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte ingen.
Fredningsnævnet bemærkede, at det havde været planlagt at
flyve til en besigtigelse, men at dette blev umuliggjort på
grund af vejsituationen.

Nævnet konstaterede, at det kommunevalgte medlem som medlem
af teknisk udvalg er inhabil i sagen. Kaj Hansen oplyste, at
suppleanten tillige er medlem af byrådet og derfor også er
inhabil i sagen.

Ekspeditionssekretær E.H. Mikkelsen redegjorde for sagens
baggrund og oplyste, at Overfredningsnævnet i 1972
accepterede en losseplads på Anholt. Da det blev nødvendigt
at udvide lossepladsen, blev der rejst ny fredningssag af
Grenå kommune. Fredningsnævnet tiltrådte kommunens
fredningsforslag. Fredningsnævnets afgørelse blev påklaget
til Naturklagenævnet, der meddelte, at der var tale om for
vidtgående ændringer, og at der skulle findes en anden
løsning inden udgangen af 1994. På denne baggrund blev der
nedsat en arbejdsgruppe, som i sin konklusion anbefalede, at

Miljøministeriet, J.nr. SN 1211/12-0037

17 maj 1994

AKL nr.

17

affald transporteres til fastlandet, hvilket nødvendiggør, at der på øen etableres en containerplads. Denne løsning er tiltrådt af såvel Århus Amt som Grenå kommune, Borgerforeningen og Grundejerforeningen. Containerpladsen vil fra Nordstrandsvejen blive skjult af den eksisterende beplantning. Den anbefalede løsning kræver ikke en ny fredning, men kan behandles som en dispensationssag.

Natur og Miljø kan anbefale en dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 på vilkår som anført i skrivelsen af 9. marts 1994, nemlig

- at den eksisterende beplantning omkring mandskabsbygningen og det befæstede areal opretholdes, vedligeholdes og fornyes,
- at der etableres, vedligeholdes og fornyes en supplerende beplantning omkring det befæstede areal,
- at pladsens indhegning med et 1,80 m højt stakit, jfr. rapportens side 21, 2. afsnit, søges undgået eller om nødvendigt aftalt nærmere på et nævnsmøde om sagen, og
- at den eksisterende losseplads i restperioden udnyttes på en sådan måde, at det samlede område snarest efter udgangen af 1994 efterreguleres og tilplantes med marehalm efter de gældende forskrifter.

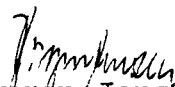
Morten Therkildsen foreviste kort- og billedmateriale og redegjorde nærmere for kommunens ansøgning. Han oplyste, at der nu eksisterer en lille containerplads uden befæstning. Ansøgningen omfatter totalt et areal på ca. 2000 m² incl. udvidelse af den eksisterende containerplads til 500 m² med befæstning. Der skal permanent stå 5 både åbne og lukkede containere på pladsen, men i perioder med spidsbelastning flere. De højeste containere vil blive ca. 2 m og befæstningen SF-sten. Der er påbegyndt en efterregulering af den eksisterende losseplads og sket tilplantning med marehalm.

Der er i Fredningsnævnet enighed om i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 at meddele dispensation til etablering af en 2000 m² stor containerplads med et befæstet areal på max. 500 m² inden for det fredede område på det sted, hvor der i forvejen findes en mindre ubefæstet containerplads. Det er en forudsætning, at befæstningen sker

med SF-sten.

Nævnet tiltræder de af Natur og Miljø anførte vilkår, dog med den præcisering, at den eksisterende hegning og låge bibeholdes, og at yderligere indhegning ikke må finde sted. Efterregulering af den eksisterende losseplads skal ske inden udgangen af 1995. Såfremt containerpladsen senere opgives, skal der ske efterregulering og befæstning, og hegning og bygninger fjernes inden ét år.

Nævnet bemærker, at det har fundet at kunne træffe afgørelsen uden besigtigelse, da der efter amtets og kommunens redegørelse er fundet fornødent grundlag herfor og på grund af sagens karakter og tidsrammer.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt samt Skov- og Naturstyrelsen.

NATURKLAGENÆVNET
Sekretariatet

Jet 642
Vermundsgade 38B
2100 København Ø.
Tlf.: 39 47 27 50
Fax.: 39 47 27 99

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

22. august 1994
J.nr. 31/700-0102
BJ/

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
22 AUG 1994

REG. NR. 626.00

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om tilladelse til etablering af containerplads på Anholt.

Med venlig hilsen

Bent Jacobsen
viceformand
direkte tlf.: 3947 2772

Afgørelsen er sendt til:

Advokat Erik Ryefelt, Strandboulevarden 33, 2100 København Ø.
Fredningsnævnet for Århus Amt,
Århus Amt, Natur og Miljø,
Grenå Kommune,
Skov- og Naturstyrelsen.

Ministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 121/12-0037
Akt.nr. 21

Bil. 1

22. august 1994
J.nr. 31/700-0102
BJ/

Afgørelse

i sagen om tilladelse til etablering af containerplads på Anholt.

Fredningsnævnet for Århus Amt har den 14. april 1994 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 meddelt dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972, (Fredning af Nordbjerg- og Sønderbjergområdet på Anholt) til anlæg af en containerplads på 2000 m² med et befæstet areal på max. 500 m² inden for det fredede område på det sted, hvor der i forvejen findes en mindre ubefæstet containerplads. Endvidere har Århus Amt den 4. maj 1994 i medfør af planlovens § 35 meddelt landzonetilladelse til det nævnte anlæg. Advokat Erik Ryefelt har ved skrivelse af 29. juni 1994 påklaget begge afgørelser til Naturklagenævnet.

Ved afgørelse af 3. november 1992 stadfæstede Overfredningsnævnet en afgørelse truffet af det stedlige fredningsnævn, hvorefter fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen på Anholt og Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg- og Sønderbjergområdet på Anholt midlertidigt ændres for at gøre det muligt i en nærmere afgrænset periode at drive kontrolleret losseplads på et nærmere angivet område, således at lossepladsvirksomheden ikke er i strid med fredningernes formål. Overfredningsnævnet bestemte dog, at anvendelsen af lossepladsen skal være bragt til ophør senest ved udgangen af år 1994.

Udvalget, J. nr. SN 1211/12-0037

23 AUG. 1994

Ark. nr. 21

Anlægget af den ansøgte containerplads er et led i forberedelserne til den endelige afvikling af lossepladsen, der vil betyde bl.a. at affaldet indsamles i containere for derefter at blive transporteret til fastlandet.

Advokat Erik Ryefelt, der som ejer af sommerhus på Anholt er nabo til den ansøgte containerplads, har i sin klage påstået, at fredningsnævnets dispensation kendes ugyldig. Til støtte for påstanden har Erik Ryefelt bl.a. gjort gældende, at det kommunevalgte medlem af fredningsnævnet var inhabil, at nævnets møde om sagen ikke har været bekendtgjort over for Ryefelt, at nævnet ikke har foretaget besigtigelse af lokaliteten inden afgørelse blev truffet, at nævnets afgørelse er truffet på et mangelfuldt grundlag tilsyneladende uden kendskab til Overfredningsnævnets afgørelse af 3. november 1992 og at der er tale om en videregående afvigelse fra en fredning, hvorfor der slet ikke kunne dispenseres til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2. I sin klage over amtets landzonetilladelse har Erik Ryefelt gjort gældende, at tilladelsen er i strid med Overfredningsnævnets afgørelse af 3. november 1992 om at lossepladsen skal nedlægges ved udgangen af året 1994.

Naturklagenævnet skal udtale:

Fredningsnævnets afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan påklages til Naturklagenævnet af dem, der efter lovens § 86 er klageberettiget. Klageberettiget er adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. Naboer til den ejendom, hvor den tilladte foranstaltning skal udføres, er således ikke klageberettiget. Naturklagenævnet må derfor afvise at realitetsbehandle klagen over fredningsnævnets afgørelse.

Amtsrådets afgørelse efter planlovens § 35, stk. 1 kan påklages til Naturklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald, jf. planlovens § 59. Erik Ryefelt må som nærmeste nabo til containerpladsen anses for at have den fornødne retlige interesse i sagen og er derfor klageberettiget. Efter lovens § 60 skal klage være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Amtets landzonetilladelse i denne sag er offentliggjort den 10. maj 1994 i Grenaa Bladet, der bl.a. omdeles til samtlige husstande på Anholt. Klagefristen regnet fra offent-

liggørelsen af landzonetilladelsen udløb den 7. juni. Erik Ryefelts klage er først modtaget den 29. juni 1994 mere end tre uger efter klagefristens udløb.

Naturklagenævnet må derfor også afvise at realitetsbehandle klagen over amtsrådets landzonetilladelse.

På Naturklagenævnets vegne

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Bendt Andersen', written in a cursive style.

Bendt Andersen
Naturklagenævnets formand

19 SEP. 1994

U D S K R I F T

AF

forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

REG. NR. 626.00

Den 16 SEP. 1994
Sag nr. 82/94

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
at lade max. 10 misbrugere i behand-
ling foretage 3-4 overnatning på ky-
sten og i Ørkenen på Anholt, der er
omfattet af Overfredningsnævnskendel-
ser af 7. november 1939 og senere
tillægskendelser om fredning af Ørke-
nen af 16. december 1960 om fredning
af Sønderbjerg m.v. og af 29. august
1980 om supplerende fredning af area-
ler øst for Sønderbjerg.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det amtsvalgte
medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkør, og det kommunevalgte med-
lem, Kai Hansen.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 16. august 1994 - var til
stede.

Århus Amt, Natur og Miljø har ikke udtalt sig mod det ansøgte.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte på vilkår,

at der ikke benyttes åben ild i Ørkenen, og

at området efterlades totalt opryddet.

Jørgen Jensen

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelses påklages til
Naturklagenævnet af blandt andet adressaten for afgørelsen og
forskellige myndigheder.

12/11/12-0037

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: Ansøger, kommune, amt, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

U D S K R I F T
AF
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
30 MAR. 1994

REG. NR. 626.00

Den 23. marts 1994
Sag nr. 18/1994

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
retablering af lichen- og klithede
i Anholt-ørkenen, der er omfattet af
Overfredningsnævnets kendelser af 7.
november 1939 og 16. december 1969
samt supplerende fredning af 29. au-
gust 1980.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det
kommunevalgte medlem, Kaj Hansen.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 14. februar 1994 - var
til stede.

Århus Amt, Natur og Miljø, har ikke haft indvendinger mod det
fremsendte projekt.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte.

J. Jensen
Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til
Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og
forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den
pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der
videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre
Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Natur-
fredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt
samt Skov- og Naturstyrelsen.

Ministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/12-0037
Akt. nr. 16

*DS
JH*

REG. NR. 0626. 00.

KENDELSE

AFSAGT DEN 28. FEBRUAR 1996

AF

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

OM SUPPLERENDE FREDNING - PLEJEBESTEMMELSER -

VEDR. MATR.NR. 43 a ANHOLT BY, ANHOLT -

"ØRKENFREDNINGEN"

1211/12-0037
add. 26

Ved skrivelse af 19. juni 1995 har Århus Amt anmodet om, at der rejses supplerende fredningssag med henblik på gennemførelse af plejeforanstaltninger til opfyldelse af formålet med den ved Overfredningsnævnets kendelse af 28. oktober 1938 gennemførte fredning af hovedparten af Ørkenen på Anholt. Områdets udstrækning blev ændret ved tillægskendelse af 7. november 1939.

Formålet med den oprindelige fredning var at bevare området "der har væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse". De særlige naturvidenskabelige interesser knytter sig til lichen-heden (lav-heden), som dækker store dele af ørkenen.

Såvel lichen-heden som det særegne åbne landskab er i de senere år blevet stærkt truet, og nogle steder forsvundet på grund af en fortsat spredning af selvsåede fyr. Århus Amt fandt at heden burde plejes og søgte midler i EU som støtte til dette projekt, hvilket blev bevilget.

Fredningen fra 1938-39 med senere ændringer indeholder imidlertid ingen plejebestemmelser, og amtet traf derfor i februar 1995 aftale med Jens Christian von der Maase, der er ejer af heden.

Ejeren har mod et vederlag godkendt amtets plejeprojekt, og der blev den 2. februar 1995 underskrevet en deklaration, som blev tinglyst på ejendommen matr.nr. 43 a Anholt by, Anholt, den 8. februar 1995 med Fredningsnævnet for Århus Amt og Århus Amtsråd som påtaleberettigede. Ejeren erklærede samtidig, at han frafaldt yderligere erstatning ud over det vederlag, som Århus Amt i forbindelse med aftale om retableringsprojekt for Ørkenen m.v. har udbetalt.

Sagens behandling ved fredningsnævnet:

Under sagens behandling har nævnet bestået af dommer Mogens Beier, Randers, (formand), gårdejer Frede Bakkær (Århus Amt) og Kaj Hansen (Grenå Kommune).

Bekendtgørelse om sagens rejsning for Fredningsnævnet har været indrykket i Statstidende, Jyllands-Posten og Djurslands Dagblad.

Der har været afholdt et offentligt møde på Anholt den 14. september 1995, jf. naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3.

Der er ikke fremkommet indsigelser mod fredningens gennemførelse, som tværtimod er blevet støttet af ejeren og Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnets beslutning:

Der er i fredningsnævnet enighed om at give fredningsmyndighederne ved Århus Amt ret til - efter en i samråd med Skov- og Naturstyrelsen udarbejdet plejeplan og efter forudgående meddelelse til ejeren - at lade selvsåning fjerne og at foretage andre plejeforanstaltninger til opfyldelse af fredningens formål. Ejeren er dog berettiget til på egen bekostning at fjerne selvsåning inden for en af Amtsrådet fastsat frist.

Den supplerende fredning tinglyses på matr.nr. 43 a Anholt by, Anholt, og omfatter den del af ejendommen, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 1938 med tillægskendelser.

Samtidig begæres aflysning af deklaration tinglyst den 8. februar 1995.

Denne afgørelse kan efter naturbeskyttelseslovens § 43 inden for 4 uger påklages til Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 B, 2100 København Ø.

Klageberettigede er:

ejere og brugere af ejendommen, samt offentlige myndigheder, foreninger, enkeltpersoner eller andre, der under sagen har givet møde for Fredningsnævnet eller har fremsat ønske om at blive underrettet om sagens afgørelse.

Frede Bakkær

Mogens Beier

Kaj Hansen

REG. NR. 0626.00.

ÅRHUS AMT
Natur og Miljø
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg
J.nr. 8-70-52-2-707-1-95
Tlf. 89 44 66 66

ØRKENEN GRENÅ

DECLARATION

Undertegnede ejer af matr. nr. 43 a, Anholt by, Anholt, giver fredningsmyndighederne ved Århus Amt ret til - efter en i samråd med Skov- og Naturstyrelsen udarbejdet plejeplan og efter forudgående meddelelse til ejeren - at lade selvsåning fjerne og at foretage andre plejeforanstaltninger til opfyldelse af fredningens formål. Ejeren er dog berettiget til på egen bekostning at fjerne selvsåning inden for en af Amtsrådet fastsat frist.

Jeg er indforstået med, at denne deklaration eventuelt kan lyses som tillægskendelse til Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939, idet jeg frafalder yderligere erstatning udover det vederlag, som Århus Amt i forbindelse med aftale om retableringsprojekt for Ørkenen m.v., udbetaler mig.

Fredningsnævnet for Århus Amt og Århus Amtsråd er påtaleberettiget.

Som ejer:

København, den 2/2

1995

Jens Chr. von der Maase

Matr: 43 A .

Anholt By, Anholt

A

Retten i : Grenå

Indført den : 08.02.1995

Lyst under nr.: 1974

FÆTSANMÆRKNING:

Fund efter jerngæld og søvnløst

Betty Carl

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

TIL ORIENTERING

07/10-97

REG. NR 0626.00.

Århus Amt, Natur og Miljø,
Naturforvaltningsafdelingen
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 8 OKT. 1997

Vedr. j.nr. 70/1997 - opførelse af toiletbygning ved Anholt Flyveplads.

Fredningsnævnet har fra Naturforvaltningsafdelingen modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af en mindre toiletbygning ved Anholt Flyveplads.

Arealet er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 2 i Overfredningsnævnets kendelse af 29. august 1980 om fredning af arealer øst for Sønderbjerg.

Fredningsnævnet afholdt besigtigelse i sagen den 3. september 1997.

I ansøgningen har Naturforvaltningsafdelingen anført, at der ofte er ventetid i forbindelse med flyvninger fra Anholt, og at der er et behov for opførelse af et toilet ved flyvepladsen, således at det nære miljø omkring denne ikke belastes. Toilettet ønskes placeret i nærheden af det eksisterende cykelskur, således at det syner mindst muligt. Toilettet skal være med skyl og det er nødvendigt med nedgravning af septiktank og sivebrønd samt vandledning fra stophane ved lågen ind til flyvepladsen. Toiletbygningens ydre skal være at træ, som holdes i en grøn eller brun farve. Størrelsen af toiletbygningen er opgivet til 6 m² med en højde på 2,5 m.

Under besigtigelsen anførte såvel Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite som Århus Amt, at det kan anbefales, at der meddeles tilladelse til opførelse af toiletbygningen i den udformning, som er angivet i Naturforvaltningsafdelingens ansøgning dateret den 9. juni 1997.

Under hensyn til behovet for opførelse af det ansøgte samt til det om bygningens udformning og placering oplyste, har Fredningsnævnet besluttet at meddele tilladelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til det ansøgte på byggeri på vilkår,

- at toiletbygningen placeres umiddelbart syd for cykelskuret på pladsen, og
- at toiletbygningen udformes således som angivet i Naturforvaltningsafdelingens skrivelse af 9. juni 1997.

Samtidig meddeler Fredningsnævnet tilladelse til at der ved terminalbygningen kan op-

ad 12.11/12-0021

sættes skilte, der viser vej mod toiletbygningen.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

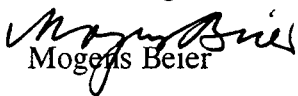
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-52-3-707-1-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå
Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå-

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

TIL ORIENTERING

07/10-97

Jens Chr. von der Maase
Jagtvej 229
2100 København Ø

REG. NR. 0626.00

Vedr. j.nr. 54/1997 - udlægning af areal som urørt skov på Anholt.

Fredningsnævnet har via Århus Amt modtaget ansøgning fra Dem som ejer af "Flakket" om tilladelse til udlægning af et areal som urørt skov.

Arealet er dels omfattet af Overfredningsnævnets kendelse om fredning af Ørkenen af 7. november 1939, og dels af Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg og Øster Klitområderne. Endelig er de arealer, som ligger under Ørken-fredningen, omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 28. februar 1996 om supplerende plejebestemmelser inden for Ørken-fredningen.

Fredningsnævnet afholdt besigtigelse i sagen den 3. september 1997, hvor De nærmere redegjorde for det ansøgte projekt og oplyste, at det ikke er Deres hensigt at plante nyt, men blot at lade det allerede bevoksede område få lov til at passe sig selv uden nærmere indgreb. De anførte efter nærmere drøftelse, at Deres ansøgning alene vedrører et mindre areal end oprindelig angivet over for Fredningsnævnet. Arealet blev indtegnet med kuglepen på kort. De anførte nærmere, at birketræer vil vokse op igen uanset om de bliver ryddet, samt at der er tale om et område, som i forvejen ikke er blevet ryddet for birk. Efter drøftelse bemærkede De, at De vil være tilfreds med, at alene fyrretræerne på området fjernes, medens birk og andre løvtræer får lov at blive stående. De henviste endvidere til dyrelivet i området.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite bekræftede, at der hidtil ikke er fjernet birketræer i området på grund af hensynet til fugle, insekter og svampe. Endvidere anførtes det, at i det omfang fyrretræerne kan fjernes i overensstemmelse med de hidtidige frednings- og plejebestemmelser, medens birketræerne får lov at blive stående, vil Danmarks Naturfredningsforening kunne tilslutte sig, at der meddeles tilladelse til det ansøgte.

Århus Amt, Natur og Miljø, v/Jørgen Bang oplyste, at den hidtidige manglende rydning af arealet alene skyldes manglende økonomi hertil, og at Amtet vil modsætte sig, at der meddeles tilladelse til det ansøgte. Dette vil begrænse mulighederne for at bevare sammenhængen i området og vil være i strid med intentionerne i fredningen. Det henstilledes, at spørgsmålet forelægges for Naturbeskyttelsesrådet i det omfang Nævnet

ad 1211/12-0045

umiddelbart er indstillet på at imødekomme ansøgningen.

Grenå Kommune har ved skrivelse af 6. august 1997 til Fredningsnævnet oplyst, at man vil modsætte sig, at der meddeles tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte er i strid med intentionerne bag de eksisterende fredningsbestemmelser, og da det efter Nævnets opfattelse er vigtigt at fastholde de nu-gældende plejebestemmelser for området - med de muligheder som disse også fremtidig medfører - findes der ikke at kunne meddeles tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

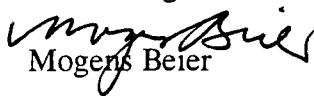
Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-2-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K
Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them
Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå
Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

21/10-99

Jens Chr. von der Maase
Rude Vang 20
2840 Holte

Mottaget i
Skov- og Naturstyrelsen

22 OKT. 1999

REG. NR. 0626.00

Vedr. j.nr. 74/1999 - kørsel i Ørkenen på Anholt.

I skrivelse af 16. juli 1999 har Århus Amt, Natur og Miljø, rejst spørgsmål om kørsel i Ørkenen, idet det over for Amtet er oplyst, at der foretages kørsel i strid med fredningen og i strid med Nævnets tidligere meddelte tilladelse.

Ørkenen på Anholt er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 med senere tillægskendelser.

Denne fredning omfatter arealerne øst for en linie fra Hermansgave-skoven til Nordøstplantagen og videre til Flakket.

Området fra Anholt by til fornævnte grænse er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960, suppleret ved Overfredningsnævnets kendelse af 29. august 1980. Endelig er området mellem Nordstrandvejen og Ørkenfredningen fra 1939 omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972 vedrørende Nordbjerg- og Vesterklitområdet.

Hovedbestemmelsen for Ørkenen er, at motorkørsel ikke er tilladt. Efter forhandling med Fredningsnævnet kan der godkendes to køreruter, som kan benyttes til:

1. kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
2. kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og
3. undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel

Ejeren har dog ret til at køre i Ørkenen, hvor han vil.

Turistkørsel er ikke tilladt.

Amtet har forelagt spørgsmålet om kørsel i Ørkenen, da det er oplyst, at ejeren af Ørkenen Jens Chr. von der Maase har udlejet jagtretten til Anholt Jagtselskab v/Ole Kjær, og Bjarne Bjerregård, og at der i forbindelse med jagt også foretages kørsel uden for de godkendte spor. Århus Amt har anført, at adgangen for ejeren til at køre i Ørkenen hidtil har været tolket således at også personer, "der er knyttet til hans husstand", er omfattet af muligheden. Efter Amtets opfattelse er det tvivlsomt, om jagtlejerne er omfattet af ejerens ret til kørsel, når han ikke selv deltager i jagten. Amtet har forelagt til

ad 1996-1211/12-0045

Nævnets overvejelse at godkende jagtselskabets kørsel i forbindelse med maksimalt 5 jagter om året i tiden 1. oktober - 31. december, og at denne kørsel skal ske ad den gamle redningsvej med forlængelse til Fyrmestergården og den anden vej bør ske ad Nordstranden og vejen fra denne til Nordstrandsvej.

Fredningsnævnet har den 23. august 1999 afholdt et møde på Anholt, hvori deltog ejeren af Ørkenen, Jens Chr. von der Maase, jagtlejerne Ole Kjær og Bjarne Bjerregård samt repræsentanter for Århus Amt, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, Anholt Borgerforening, Anholt Grundejerforening og Anholt Turistforening. På mødet oplyste ejeren, at han har konstateret "Piratørsel" i Ørkenen. Jagtlejerne Ole Kjær og Bjarne Bjerregård har oplyst, at de har haft jagten i Ørkenen siden 1984. De afholder jagter 5 gange i perioden 1. oktober - 31. december, hvor de kører med traktor og anhängervogn fra kørevejen til flyvepladsen til Hermansgaveskoven og derfra øst på til Fyret. Hjemturen foregår normalt langs kysten på Nordstranden til Nordstrandsvejen. De har fremsat ønske om tilladelse til at foretage kørsel i forbindelse med jagt 5 gange i den anførte periode.

Repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening, Anholt Borgerforening, Anholdt Turistforening og Anholt Grundejerforening, gav udtryk for, at kørslen i Ørkenen bør begrænses mest muligt. Under mødet blev det fremhævet, at de kørselsspor der blev anlagt i forbindelse med naturplejeprojektet fortsat benyttes, og det er vanskeligt at føre kontrol med kørslen i Ørkenen. På mødet fremkom forslag om at der meddeles information om kørsel i Ørkenen, bl.a. ved en husstandsomdeling af Fredningsnævnets afgørelse, ligesom der bør opsættes information på bl.a. færge m.v., således at også politiet har mulighed for at håndhæve de fastsatte regler.

Fredningsnævnets afgørelse:

Indledningsvis bemærkes, at jagtret ikke er omfattet af fredningen. Jagtret forudsætter ikke kørsel i Ørkenen. Da jagtretten er bortforpagtet finder Nævnet, at jagtlejernes kørsel kræver dispensation fra fredningen, idet en sådan kørsel ikke kan anses omfattet af ejerens ret til uhindret kørsel i Ørkenen.

Da en kørsel til jagt 5 gange i tiden fra 1. oktober til 31. december ikke findes at være i afgørende strid med fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til en sådan kørsel, foreløbig for en periode af 5 år, ad **kørselsruten som vist på vedhæftede kort**, hvoraf den ene er den gamle redningsvej og den anden går langs Nordstranden.

Kørsel af disse kørselsruter er endvidere tilladt:

1. kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
2. kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og
3. undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel

Turistkørsel er ikke tilladt.

Der sker ikke indskrænkning i ejerens ret til kørsel i henhold til fredningsafgørelserne.

Fredningsnævnet bemærker samtidig, at færdsel med cykel øst for en linie fra Hermansgave-skoven til Nordøstplantagen ikke er tilladt efter fredningsafgørelserne.

Fredningsnævnet opfordrer Amtet at foretage afmærkning af kørselsruten gennem Ørkenen på en diskret måde (f. eks. som den oprindelige afmærkning af redningsvejen), samt at udarbejde informationsmateriale, der inden sommersæsonen år 2000 sendes til alle husstande på Anholt samt alle sommerhusejere, og fremlægges på turistkontor, færge m.v.

En genpart af Fredningsnævnets afgørelse vil ligeledes være at sende til Politimesteren i Grenå med henblik på håndhævelse af de fastsatte bestemmelser for kørsel i Ørkenen.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Ole Kjær, Agertoften 7, 7600 Struer
Bjarne Bjerregård, Klostermøllevej 48 B, 8660 Skanderborg
Jens Larsen, Østervej 11, 8592 Anholt
Anholt Borgerforening, v/Etly Steenberg, Ageren 14, 8592 Anholt
Anholt Grundejerforening v/Christian Østerborg, Freesiavej 9, 2970 Hørsholm
Anholt Turistforening, 8592 Anholt
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-4-98)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

TIL ORIENTERING

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen
23 FEB. 2000

22/02-00

Århus Amt, Natur og Miljø
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg

REG. NR. 0626.00

Vedr. j.nr. 15/2000 - kørsel i Ørkenen på Anholt - Amtets j.nr. 8-70-51-8-4-98)

I skrivelse af 8. februar 2000 har amtet anmodet om tilladelse til at køre ad kørselsruten i Ørkenen i forbindelse med afmærkningen, som opfordret til i fredningsnævnets afgørelse af 21. oktober 1999.

Der er en del pæle og værktøj, der skal bringes frem. Afmærkningen planlægges foretaget i foråret 2000.

Da den ansøgte kørsel er en opfølgning på nævnets afgørelse af 21. oktober 1999, meddeler fredningsnævnets formand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

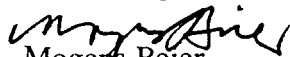
En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

ad sw 1996-1211/12-0045

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Ole Kjær, Agertoften 7, 7600 Struer

Bjarne Bjerregård, Klostermøllevej 48 B, 8660 Skanderborg

Jens Larsen, Østervej 11, 8592 Anholt

Anholt Borgerforening, v/Etly Steenberg, Ageren 14, 8592 Anholt

Anholt Grundejerforening v/Christian Østerborg, Freesiavej 9, 2970 Hørsholm

Anholt Turistforening, 8592 Anholt

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-4-98)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå

Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå

Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

Politimesteren i Grenå, Vestre Skovvej 1, 8500 Grenå (j. nr. 4600-88130-00017-99)

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

12/06-01

Keld Mortensen
Entomologgangen, Naturhistorisk Museum,
Universitetsparken, Bygning 210
8000 Århus C

Vedr. j.nr. 52/2001 - ansøgning om adgang til Flakket på Anholt.

Den 22. maj 2001 har Århus Amt, Natur og Miljø, fremsendt en fra Dem modtaget ansøgning af 17. maj 2001 om tilladelse til adgang til Flakket på Anholt for indsamling af insekter og edderkopper i perioden 27. maj til 31. maj 2001 samt i en endnu ikke fastlagt periode i september. De har begrundet ansøgningen med, at Flakket er det eneste større vådområde på Anholt.

Arealet ligger inden for fredningen af Ørkenen, Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939.

I fremsendelsesskrivelsen har Amtet anført, at adgang til Flakket i maj/juni er et meget uheldigt tidspunkt af hensyn til de ynglende fugle, og der skal meget tungtvejende grunde til, at der netop i denne periode skal ske færdsel i området. Amtet har anbefalet, at der meddeles afslag til adgang i maj måned, medens der meddeles tilladelse til adgang i 5 dage i september 2001.

På grund af helligdage og andre forhold har det ikke været muligt at besvare Deres henvendelse tidligere.

I henhold til fredningens bestemmelser om færdsel i området gælder det, at al færdsel for offentligheden er forbudt til Flakket af naturvidenskabelige grunde. Fredningsnævnets formand kan derfor tiltræde amtets vurdering af, at det er uheldigt, at der meddeles adgang til Flakket i maj/juni. Efter amtets indstilling findes der ikke at være noget til hinder for, at der foretages indsamling af insekter og edderkopper i en periode i september, hvorfor Fredningsnævnets formand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler tilladelse til indsamling 5 dage i september 2001.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig inter-

Ad: 2001-1211/12-0023

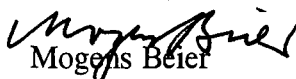
esse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-3-01
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå

Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

MODTAGET
Skov- og Naturstyrelsen

29/01-02

30 JAN. 2002

Ole Lind
Egebjergtoften 6
2750 Ballerup

Vedr. j.nr. 107/2001 - afholdelse af orienteringsløb i Ørkenen på Anholt den 2. august 2002.

Fredningsnævnet har den 13. november 2001 fra Århus Amt modtaget Deres ansøgning om afholdelse af orienteringsløb for op til 350 deltagere i Ørkenen på Anholt den 2. august 2002.

Ørkenen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 samt diverse tillægskendelser hertil.

Århus Amt har i brev af 12. november 2001 udtalt sig imod en afvikling af det ansøgte orienteringsløb.

Ved brev af 17. december 2001 har De nærmere redegjort for ansøgningen.

Efter Deres opfattelse vil afholdelse af orienteringsløbet ikke påføre området varige skader.

Spørgsmålet om i hvilket omfang Ørkenen vil påvirkes af afholdelsen af et orienteringsløb er blevet forelagt professor Ib Johnsen, Botanisk Institut, Københavns Universitet, til udtalelse.

Ved brev af 11. januar 2002 har professor Ib Johnsen bl.a. anført, at området vil lide ubodelig skade ved gennemførelse af orienteringsløbet, og at det er det værst tænkelige sted at gennemføre et sådant arrangement.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ifølge fredningen af Ørkenen har almenheden alene ret til færdsel til fods og ophold i det fredede område under forudsætning af, at det fredede område skånes af alle.

Et orienteringsløb med op til 350 deltagere findes ikke at ligge inden for rammerne af den nævnte tilladte færdsel til fods. Endvidere må det antages at området vil lide ubodelig skade ved afholdelsen af et orienteringsløb, som udtalt af professor Ib Johnsen i rapporten af 11. januar 2002.

Da det ansøgte således vil stride mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet afslag på ansøgningen om afholdelse af orienteringsløb i Ørkenen.

ad SW 2001-1211/12-0023

Klagevejledning

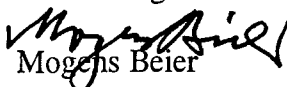
Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-6-01)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Kaj Hansen, Åstrupvænget 3, 8500 Grenå
Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

0626 00
Jm 16/7/01
Læsø 3 – dages 2002
Strandvejen 8 • Vesterø Havn • 9940 Læsø
Tlf. 98499035 • e-mail info@hotel-strandgaarden.dk
Internet: www.hotel-strandgaarden.dk

25. februar 2002

Fredningsnævnet
Retten i Randers
Strandgade 12
8900 Randers
Att. Mogens Beier

Orienteringsløb på Anholt

Kære Mogens Beier !

Tak for Deres brev dateret 29/1 – 2002.

Jeg har modtaget afslaget på afholdelse af orienteringsløb i Ørkenen på Anholt.

Vi fremsætter hermed klage over afgørelsen.

De har slet ikke taget stilling til vort forslag, som jeg derfor gentager herunder:

Hvis Fredningsnævnet ikke ønsker at give Os lov til at løbe på Anholt foreslår vi, at vi afholder et møde på Anholt mellem repræsentanter for amtet, frednings-nævnet og orienteringsløberne. Her kan vi prøve at løbe på et stykke med lav, vise hvordan en post ser ud og kikke på lokaliteten sammen.

For at der kan etableres et bedre grundlag med henblik på, at foretage den afvejning mellem naturbeskyttelsen og friluftslivet på Anholt, som kræves efter naturbeskyttelsesloven, foreslår vi, at der som et pilotprojekt gives tilladelse til afholdelse af et orienteringsløb. Der er eksempler på, at der er givet sådanne forsøgsmæssige tilladelser til aktiviteter i sårbare områder, f.eks. afholdelse af sandskulptur festival på stranden ved Blokhus.

Et pilotprojekt vil give mulighed for at vurdere eventuelle virkninger på bevoksningerne og dermed ørkenens sårbarhed. Vi kan tilrettelægge pilotprojektet - og eventuelle efterfølgende løb - så der kun kommer få løbere til hver enkelt post, og dermed hindre eller minimere det frygtede slid på arealerne. Efter afslutningen af et sådant "pilotprojekt" vil der være den fornødne baggrund for at vurdere, om der i fremtiden kan gives tilladelse til nogle få, velorganiserede orienteringsløb på nærmere fastsatte vilkår.

Vi kan ikke forstå professor Ib Johnsens påstand om , at området vil lide ubodelig skade.

- Vi vil planlægge løbet, så der er en stor spredning på færdselen. Vi har også mulighed for, at friholde enkelte, meget sårbare områder, totalt for færdsel. Dette gøres andre steder for, at skåne f.eks. en bestand af dyr, der holder til på en bestemt lokalitet. En sådan friholdelse af et område kaldes en "vildtflomme" og har ofte været praktiseret med stor succes.
- Alle løbere bevæger sig til fods. Vi har, ved et simpelt forsøg, prøvet at løbe 50 gange over et stykke lavdækket sand. Efterfølgende kunne vi ikke se nogen som helst skade på området !

Læsø 3 – dages 2002

Strandvejen 8 • Vesterø Havn • 9940 Læsø
Tlf. 98499035 • e-mail info@hotel-strandgaarden.dk
Internet: www.hotel-strandgaarden.dk

- Vi kan ikke acceptere, at vi ikke får lov til at lave et velorganiseret stævne, hvis det blot er en skrivebordsafgørelse uden hold i virkeligheden.
- Vi har erfaret, at ørkenen er hjem for en stor bestand af rådyr. (ca. 200).
Hvordan kan man forsvare en sådan bestand i området hele året, hvis vi ikke må løbe der en enkelt dag ?
Vi har ikke klove og spiser ikke lav !
- Vi henleder opmærksomheden på, at vi har ejerens tilladelse til løbet.
- Vi er af den overbevisning, at vi holder os indenfor fredningens formål.
Vi ønsker at mødes, med de involverede parter, på Anholdt, for at påvise, at løb ikke påvirker bevoksningen mere end almindelig gang.

Vi ser frem til at høre nærmere om hvordan klagen vil blive behandlet.

De er til enhver tid meget velkommen til at kontakte mig for yderligere oplysninger. Jeg går ud fra at De sørger for videresendelse af hele sagen til Naturklagenævnet.

Med venlig hilsen.

Ole Lind, Stævneleder.

Modtaget!
Skov- og Naturstyrelsen

SCANNET

27 JUNI 2002

27 MAJ 2002

J.nr.: 97-121/700-0037

mam

REG.NR. 0626.00

Afgørelse

i sagen om afholdelse af orienteringsløb i Ørkenen på Anholt.

Fredningsnævnet for Århus Amt har den 29. januar 2002 efter naturbeskyttelseslovens § 50 meddelt afslag på en ansøgning om afholdelse af orienteringsløb i Ørkenen på Anholt den 2. august 2002. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ansøger.

Ørkenen på Anholt er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 samt diverse tillægskendelser hertil.

Der er ansøgt om afholdelse af orienteringsløb for op til 350 deltagere. Løbet vil have stævneplads i havneområdet. Ruterne vil være 4-15 km og gå ud i Ørkenen og tilbage gennem skoven. Al færdsel vil foregå til fods.

Fredningsnævnet for Århus Amt har i afgørelsen henvist til, at ifølge fredningen af Ørkenen har almenheden alene ret til færdsel til fods og ophold i det fredede område under forudsætning af, at det fredede område skånes af alle. Efter fredningsnævnets vurdering ligger et orienteringsløb med op til 350 deltagere ikke inden for rammerne af den ifølge fredningskendelsen tilladte færdsel til fods.

Fredningsnævnet har endvidere på baggrund af en udtalelse fra Botanisk Institut ved Københavns Universitet lagt til grund, at området vil lide ubodelig skade ved afholdelse af et orienteringsløb. Da det ansøgte så-

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 - 121/1.2-0023

Akt. nr.

Em.

ledes vil stride mod fredningens formål, har fredningsnævnet meddelt afslag.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang Ørkenen vil påvirkes af afholdelsen af et orienteringsløb, blev forud for fredningsnævnets afgørelse forelagt Botanisk Institut ved Københavns Universitet. Botanisk Institut udtalte bl.a., at undersøgelser har vist, at regeneration af et forstyrret lichen-hede plantesamfund er yderst langsom, og at selv små forstyrrelser kan betyde langvarige ændringer i den naturlige artssammensætning og dynamik. Lavhederne på Anholt er ifølge udtalelsen det værst tænkelige sted at gennemføre et sådant arrangement. Efter Botanisk Instituts vurdering vil motivationen hos den lokale befolkning for beskyttelsen af naturværdierne på Anholt, såvel som forståelsen og respekten for Anholts særlige placering i det danske naturbillede, lide ubodelig skade ved gennemførelse af arrangementet.

Århus Amt har anbefalet, at der blev meddelt afslag til det ansøgte under henvisning til områdets sårbarhed og at det ansøgte derfor vil stride mod hensigten med fredningen.

Klager har anført, at afholdelse af orienteringsløbet ikke vil påføre området varige skader. Løbet vil blive planlagt, så der er stor spredning på færdselen og enkelte meget sårbare områder kan friholdes fuldstændig for færdsel. Alle løbere bevæger sig til fods. Klager har ved et simpelt forsøg prøvet at løbe 50 gange over et stykke lavdækket sand og kunne efterfølgende ikke se nogen som helst skade på området. Klager har erfaret, at Ørkenen er hjem for en bestand af ca. 200 rådyr, hvilket også må medføre skader på bevoksningen. Klager har fået tilladelse fra områdets ejer til at afholde løbet. Efter klagers opfattelse ligger det ansøgte inden for fredningens formål. Klager har udtrykt ønske om at mødes med de involverede parter på Anholt med henblik på at påvise, at løb ikke påvirker bevoksningen mere end almindelig gang.

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) har udtalt støtte til fredningsnævnets afslag, idet vegetationen efter DOF's opfattelse vil blive voldsomt slidt ved et orienteringsløb med 350 deltagere. Rådyrene på Anholt opholder sig hovedsageligt i plantagerne og på den vestlige, frodige del af øen og udgør derfor ikke en trussel mod Ørkenens eksistens. Ørkenen er efter DOF's opfattelse en så enestående naturtype, at der må værnes optimalt om den.

Afgørelse

I sagens behandling har deltaget alle Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie-Louise Andreasen, Peter Christensen, Henning Grove, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger, jf. § 50, stk. 2.

Baggrunden for fredningen af Ørkenen er områdets "væsentlige betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse".

Ifølge fredningskendelsens § 2 skal området henligge i naturtilstand og ethvert indgreb i denne tilstand er forbudt. Ifølge § 4 er færdsel til fods tilladt, dog ikke til området kaldet Flakket i april-juni. Efter § 6 skal det fredede område skånes af alle.

Uanset, at orienteringsløbet må siges at foregå "til fods", må bestemmelsen i § 4 - i lyset af fredningens formål - fortolkes således, at et arrangement af den her omhandlede størrelse falder uden for det, der er umiddelbart tilladt efter fredningen. Udtrykket "Der gives almenheden ret til færdsel til fods" må forstås som omfattende almindelig færdsel til fods og ikke organiserede sportsarrangementer af en karakter som det omhandlede.

Både Botanisk Institut og Århus Amt har udtalt sig imod det ansøgte med henvisning til, at den lavbevoksede likén-hede ikke kan tåle belastningen. Naturklagenævnet finder ikke grundlag for at anfægte myndighedernes biologiske vurdering.

På baggrund af det anførte om orienteringsløbets omfang og risiko for væsentlig negativ påvirkning af vegetationen, finder Naturklagenævnet, at det ansøgte vil stride mod fredningens formål om at bevare og be-

skytte den særlige natur og de særlige naturvidenskabelige interesser, der knytter sig til Ørkenen.

På den baggrund stadfæstes fredningsnævnets afslag af 29. januar 2002.

På Naturklagenævnets vegne

Marianne Mathiesen

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

19/03-03

Lektor, dr. scient. Lars B. Clemmensen
Geologisk Institut, Københavns Universitet
Øster Voldgade 10
1350 København K

Vedr. j.nr. 2/2003 - ansøgning om sedimentologiske undersøgelser af udvalgte klitter på Anholt.

I skrivelse af 9. januar 2002 har De søgt om tilladelse til sedimentologiske undersøgelser af udvalgte klitter i Ørkenen på matr.nr. 43 a Anholt by, Anholt.

Det sydlige undersøgelsessted er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 om fredningen af Ørkenen på Anholt.

De har oplyst, at undersøgelsen er en del af et forskningsprojekt vedrørende kystklitudviklingen i Danmark. Projektet er støttet af Carlsbergfondet og har til formål at etablere en kronologi for klitdannelsen samt at forklare klitudviklingen i de sidste 6000 år i relation til klimavariationer og kulturpåvirkning.

Undersøgelsen indebærer dels en georadarundersøgelse og dels en georobe boring til optagning af sandprøver. Georadarundersøgelsen foretages med en slæde, der trækkes langsomt hen over klitoverfladen og ikke efterlader synlige spor. Geoproben er mobil (larvefødde) og anbringes på toppen af de udvalgte klitter. Den kan påvirke klitoverfladen med en ubetydelig sætning af overfladen p.g.a. vægten af udstyret. Den samlede boretid forventes at blive 6 - 12 timer. Projektet tænkes gennemført i maj 2003, inden turistsæsonen starter.

De to undersøgelsessteder er vist på **vedhæftede kort**.

I henhold til fredningen skal områdets naturtilstand bevares med den særegne natur og de naturvidenskabelige interesser. Der er fastsat begrænsninger for kørslen i Ørkenen.

Fredningsnævnet har forelagt sagen for Århus Amt, Natur og Miljø, der har anbefalet, at der meddeles en dispensation. Århus Amt har i skrivelse af 13. marts 2003 meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Da det undersøgelsessted, der er omfattet af fredningen, ligger i udkanten af fredningen og når henses til formålet med undersøgelsen, meddeler fredningsnævnets formand i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet

AD^o 2001-1211/12-0023

over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-707-1-03)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenå

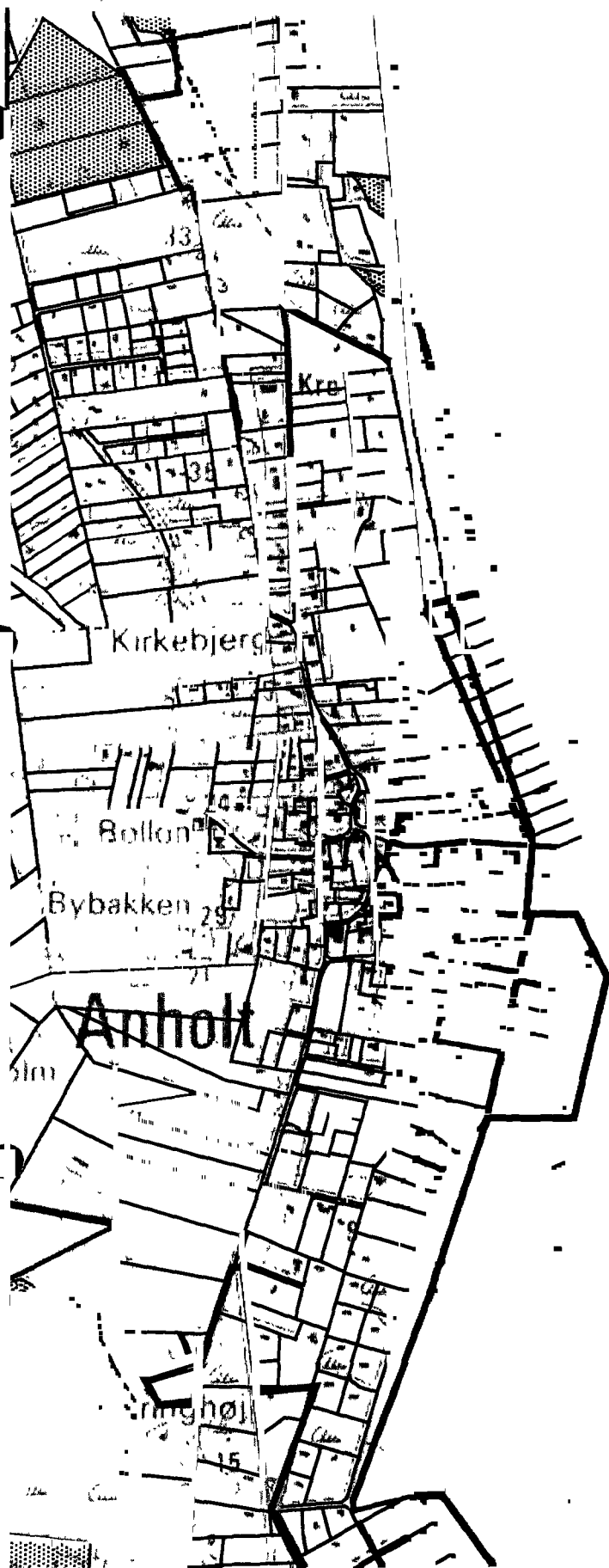
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Jørgen Lund, Æblerosevej 69, 8500 Grenå

Grenå Kommune, Torvet 3, 8500 Grenå

Jens Christian von der Maase, Rude Vang 20, 2840 Holte

ANHOLT

Signaturer:

- NBL Par. 3 Heder
- L_AAL_DEKLARATION
- L_AAL_FREDNING
- L_AAL_KIRKEOMG
- EF-Fuglebeskyttelsesområde
- EF-Habitatområde
- Ramsarområde

ARELSAMT

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Bjarne Bjerregaard
Klostermøllevvej 48B
8660 Skanderborg

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

11 JAN. 2005

hcs

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 - 4001
CVR 11 98 62 93
Den 10. januar 2005

Vedrørende journal nr. 3/04 – ansøgning om tilladelse til kørsel i ørkenen på Anholt på ejendommen matr.nr. 43 a Anholt By, Anholt beliggende i "ørkenen" på Anholt.

Århus Amt har den 5. februar 2004 modtaget en ansøgning fra Anholt Jagtselskab v/Bjarne Bjerregård, Klostermøllevvej 48 B, 8660 Skanderborg og Ole Kjær Agertoften 7, 7600 Struer, om forlængelse af Fredningsnævnets midlertidige tilladelse til kørsel ad fastlagt rute inden for fredningen på ejendommen matr. nr. 43 a.

Anholt Jagtselskab ansøger om en forlængelse af den 5-årige tilladelse af 21. oktober 1999 til 5 gange om året i tiden fra 1. oktober til 31. december at foretage motorkørsel i forbindelse med jagt på en fastlagt rute ad den gamle redningsvej i Anholt Ørkenen og langs Nordstranden.

Ruten fremgår af oversigtskort vedhæftet Fredningsnævnets tidligere tilladelse.

Fredningen

Kørselsruten er beliggende inden for fredningen af ørkenen på Anholt, Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 med tillægskendelser, Overfredningsnævnets tillægskendelse af 16. december 1960 vedr. Fredning af Sønderbjerg mv. og Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt By.

Fredningens formål er at bevare naturtilstanden i området. Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Særligt forbydes al permanent bebyggelse, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter.

Ifølge fredningens § 3 om offentlighedens adgang hedder det, at almenheden har ret til færdsel til fods eller på cykel samt til ophold og badning. Dog er almenheden forbudt adgang til "Flakket".

Ejerens jagtret er ikke omfattet af fredningen.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om kørsel gælder, at der fastsættes køreruter efter forhandling med Fredningsnævnet, der godkender to køreruter som kan benyttes til

1. kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
2. kørsel til fyrmestergården og
3. undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel

2001-1211/12-0039
S

Kørsel uden for ruterne må ikke finde sted. Dog har ejeren ret til at køre, hvor han vil.

Fredningsnævnet har i en afgørelse af 21. oktober 1999 meddelt, at jagtlejernes kørsel ikke kan anses for at være omfattet af ejerens ret til uhindret kørsel, hvorfor jagtlejernes kørsel kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Da kørsel i ørkenen generelt ikke er tilladt, har jægerne haft dispensation til kørsel i ørkenen 5 gange om året. Dette inkluderer ikke kørsel uden for de godkendte køreruter til for eksempel udlægning af foder.

I udtalelse af 6. september 2004 har Århus Amt vurderet, at kørsel til jagt 5 gange i tiden fra 1. oktober til 31. december ikke findes at være afgørende i strid med fredningens formål, såfremt kørslen helt og holdent begrænser sig til de to godkendte kørselsruter, hvorfor det er Århus Amts vurdering, at der igen bør meddeles dispensation til kørslen.

På grund af den meget sårbare vegetation på Anholt, er det Århus Amts vurdering, at dispensationen igen bør være midlertidig, at dispensationen bør gives på vilkår af at kørslen udelukkende finder sted på de godkendte køreruter og at tilladelsen bør inddrages, såfremt vilkåret ikke overholdes.

Århus Amt har den 15. september 2004 konstateret, at vilkår om kørsel kun på de godkendte køreruter indtil dato tilsyneladende ikke har været overholdt, idet der er opsat små læskure som foderpladser, hvortil der også køres, selvom disse er udlagt uden for de godkendte køreruter.

Århus Amt har fastholdt sin vurdering med hensyn til, at der igen kan anbefales en dispensation til kørsel under jagt. Det bør dog efter amtets opfattelse kraftigt indskræpes, at overtrædelse af vilkårene er strafbart, og at tilladelsen vil blive inddraget, såfremt amtet konstaterer, at der sker nogen form for kørsel uden for sporene. Det er endvidere Århus Amts vurdering, at det i tilladelsen bør understreges, at læskurene til fodring skal fjernes, da der ikke er meddelt dispensation fra fredningsbestemmelserne til disse. Århus Amt vil næppe heller se positivt på en ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til opførelse af læskure/foderpladser, da det er af afgørende betydning for vegetationen i ørkenen, at der ikke køres uden for de anviste spor. Der vil ligeledes skulle tages stilling til fodring i forhold til EF-habitatdirektivet gældende for området.

Det anbefales af amtet, at der dispenseres fra fredningsbestemmelserne til én gang inden jagten starter at køre ud i det fredede område og fjerne de opsatte læskure m.v. på alle fodringspladser inden for de fredede områder.

En eventuel kørsel uden for de afmærkede kørespor for at fjerne foderpladser vil kræve amtets dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Amtet vil være sindet at meddele denne dispensation for at undgå fremtidige ødelæggelser af vegetationen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på det foreliggende skriftlige grundlag, idet dog spørgsmålet omkring foderpladserne er udskilt til selvstændig behandling og senere afgørelse.

Fredningsnævnet kan tiltræde, at kørsel til jagt 5 gange i perioden 1. oktober til 31. december ikke kan anses for at være i afgørende strid med fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 meddeles tilladelse til sådan kørsel, indtil udgangen af år 2008, på betingelse af, at kørslen alene sker på de kørselsruter, der er angivet på kort tilknyttet nævnets

afgørelse af 21. oktober 1999, og hvoraf den ene er den gamle redningsvej og den anden går langs Nordstranden.

Det bemærkes, at kørsel ad disse kørselsruter, som anført i afgørelsen af 21. oktober 1999, endvidere er tilladt med følgende formål:

1. kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
2. kørsel med tilknytning til Fyrmestergården
3. undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel.

Turistkørsel er ikke tilladt.

Fredningsnævnet skal understrege, at ikke tilladt kørsel kan strafsanktioneres, og at tilladelsen kan inddrages, såfremt vilkårene ikke overholdes.

Der sker ikke indskrænkning i ejerens ret til kørsel i henhold til fredningsafgørelserne.

Spørgsmålet om eventuel fjernelse af læskure til fodring er udskilt til selvstændig behandling og senere afgørelse.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Bjarne Bjerregaard, Klostermøllevej 48 B, 8660 Skanderborg

Ole Kjær, Agertoften 7, 7600 Struer

Jens Christian R. von der Maase, H.C. Andersens Boulevard 11, 01, 1533 København V.
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-707-8-04)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenaa
Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af nævnet, Jørgen Lund, Æblerosevej 69, 8500 Grenaa
Politimesteren i Grenå, Vestre Skovvej 1, 8500 Grenå
Grenaa Kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa

Fredningsnævnet for Århus Amt

Morten Abildstrøm
Gennem Landet 48
8592 Anholt

SCANNET

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 17. januar 2005

LW

Vedrørende journal nr. 139/04 – ansøgning om tilladelse til tjenestekørsel i Ørkenen på Anholt.

Via Århus Amt har Fredningsnævnet modtaget Deres ansøgning om tilladelse til tjenestekørsel i Ørkenen på Anholt.

Det er angivet, at De, i forbindelse med naturpleje for Århus Amt og som ansat opsynsmand ved det fredede sælreservat på "Totten" for Fussingø Skovdistrikt, ved sjældne lejligheder har behov for i embeds medfør at køre i Ørkensporet. For Fussingø Skovdistrikt's vedkommende er der en del registrering og opsamling af døde sæler, tilsyn med reservatet, samt en årlig vedligeholdelse af skiltning og afspærring på nord- og sydsiden af "Totten". For Århus Amt er der af og til behov for at køre materiel og maskiner ud for at foretage naturpleje.

Så vidt muligt køres på Nordstranden, der i de fleste tilfælde er farbar, men vind og vejr kan umuliggøre kørsel på stranden, ligesom pleje af arealer i Ørkenen kan gøre kørsel i Ørkenen nødvendig. I sådanne tilfælde køres så vidt muligt i Ørkensporet, men det kan også være nødvendigt at forlade sporet for at foretage pleje.

Antallet af kørsler svinger meget fra år til år. Der foretages årligt vedligeholdelse af hegn og skiltning ved sælreservatet, ligesom der køres døde sæler væk. Under sældødepidemien blev der kørt mange sæler væk og dermed kørt meget, mens der i andre år har været tale om mindre end 10 ture årligt.

Der har tidligere været mundtlig aftale mellem Dem og amtet om, at De gav besked til amtet, inden De kørte ud i det fredede område.

Fredningen

Kørselsruten er beliggende inden for fredningen af ørkenen på Anholt, Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 med tillægskendelser, Overfredningsnævnets tillægskendelse af 16. december 1960 vedr. fredning af Sønderbjerg mv. og Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt By.

Fredningens formål er at bevare naturtilstanden i området. Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Særligt forbydes al permanent bebyggelse, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter.

201-1211/12-0023
6

Ifølge fredningens § 3 om offentlighedens adgang hedder det, at almenheden har ret til færdsel til fods eller på cykel samt til ophold og badning. Dog er almenheden forbudt adgang til "Flakket".

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om kørsel gælder, at der fastsættes køreruter efter forhandling med Fredningsnævnet, der godkender to køreruter som kan benyttes til

1. kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
2. kørsel til fyrmestergården og
3. undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel

Kørsel uden for ruterne må ikke finde sted. Dog har ejeren ret til at køre, hvor han vil.

Århus amt vurderer, at De i forbindelse med Deres hverv som naturplejer og opsynsmand har brug for ved enkelte lejligheder i embeds medfør at køre i Ørkensporet eller på Nordstranden. Da naturplejen og opsynet med sælreservatet på "Totten" er vigtig netop for den fredede natur (vegetation og dyreliv) på Anholt, og da den begrænsede kørsel ad Nordstranden og det godkendte Ørkenspor efter amtets opfattelse ikke findes at være i afgørende strid med fredningens formål, kan amtet anbefale, at der meddeles tilladelse til kørsel ad disse to ruter i embeds medfør.

På grund af den meget sårbare vegetation på Anholt, er det imidlertid Århus Amts vurdering, at tilladelsen alene må gælde kørsel, der er nødvendig for udførelsen af arbejdet, ligesom amtet fortsat inden kørslen skal underrettes om den konkrete kørsels formål om omfang, evt. pr. e-mail eller telefonisk.

Århus Amt har endvidere anført, at man, grundet den meget sårbare vegetation, ikke kan anbefale en generel tilladelse til kørsel uden for de tilladte spor i Ørkenen. I tilfælde af naturplejeprojekter, hvor kørsel uden for sporene er nødvendig, må der sammen med en evt. ansøgning om selve naturplejeprojektet indgives ansøgning om den konkrete kørsel, hvor kørslens formål, omfang og placering er beskrevet, således at Fredningsnævnet kan tage konkret stilling til det samlede projekt.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på det foreliggende skriftlige grundlag.

Fredningsnævnet kan tiltræde, at det i visse tilfælde vil være nødvendigt med kørsel i forbindelse med Deres hverv som naturplejer og opsynsmand, ligesom nævnet kan tiltræde, at begrænset kørsel i forbindelse med naturplejen og opsynet ikke kan anses for at være afgørende i strid med fredningens formål.

Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til kørsel på Nordstranden og ad Ørkensporet, i det omfang kørsel er nødvendig for udførelsen af Deres arbejde. Århus Amt, Natur & Miljø, skal inden kørslen orienteres om den konkrete kørsels formål og omfang.

For så vidt angår kørsel uden for de tilladte spor i Ørkenen kan Fredningsnævnet ligeledes tiltræde indstillingen fra Århus Amt, Natur & Miljø, hvorefter der i forbindelse med naturplejeprojekter må indgives ansøgning om den ønskede kørsels formål, omfang og strækning med henblik på forelæggelse for Fredningsnævnet.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Jens Christian R. von der Maase, H.C. Andersens Boulevard 11, 01, 1533 København V.

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-707-8-04)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenaa

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Jørgen Lund, Æblerosevej 69, 8500 Grenaa

Politimesteren i Grenå, Vestre Skovvej 1, 8500 Grenå

Grenaa Kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa

SKAL KASSERES**SCANNET**Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus CAdvokat Jens Chr. Von der Maase
H. C. Andersens Boulevard 11, 1.
1553 København VTlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 11. juli 2005**Vedrørende journal nr. 3/2004.**

I forbindelse med Fredningsnævnets afgørelse af 10. januar 2005 om tilladelse til kørsel i Ørkenen på Anhol blev spørgsmål om eventuel fjernelse af læskure til fodring indenfor det fredede område udsat til særskilt behandling.

De har i brev af 19. maj 2005 meddelt, at jægerne har oplyst, at de omhandlede læskure til fodring er bortskaffet.

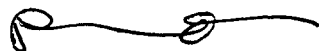
Fredningsnævnet foretager sig på denne baggrund ikke videre vedrørende spørgsmålet om læskurene og betragter dermed sagen behandlet under j. nr. 3/2004 som afsluttet.

De anfører i brevet af 19. maj, at De er enig i og kan tiltræde afgørelsen af 10. januar 2005, men anmoder samtidig om, at den omhandlede kørsel sker permanent og De anfører som begrundelse herfor bl.a., at De se har konstateret, at de kørslers der finder sted ud over det i afgørelsen tilladte ganske enkelt skyldes andre personer, herunder systematisk piratkørsel langs Nordstrand, som forgrener sig ind i Ørkenen. De vil derfor være meget ked af at få at vide, at De eller Deres jagtselskab skulle være ansvarlig for de spor som andre laver i Ørkenen.

For så vidt angår spørgsmålet om permanent tilladelse til kørsel skal jeg bemærke, at dette spørgsmål er afgjort med nævnets afgørelse af 10. januar. Ændring af de fastlagte betingelser burde i givet fald være søgt ved indbringelse af afgørelsen for Naturklagenævnet.

For så vidt angår kørsel i det fredede område uden tilladelse kan jeg alene opfordre til, at sådanne overtrædelser anmeldes til politiet.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi af dette brev er tilsendt:Bjarne Bjerregaard, Klostermøllevej 48 B, 8660 Skanderborg
Ole Kjær, Agertoften 7, 7600 Struer

2001-1211/12 - 0023, 8

Fredningsnævnet for Århus Amt

REG. NR. 0626.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

24 OKT. 2006

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Danmarks Miljøundersøgelser
Afdeling for Arktisk Miljø
Postboks 358
4000 Roskilde

SCANNED

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 22. oktober 2006

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-97, ansøgning om tilladelse til midlertidig opsætning af fjernstyret videocudstyr på Anholt Fyr beliggende Ørkenvej 102.

Ansøgning

Århus Amt har den 19. juni 2006 modtaget en ansøgning fra Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Arktisk Miljø, Postboks 358, 4000 Roskilde, om tilladelse til midlertidig opsætning af fjernstyrede videokameraer i fyrtårnet samt opsætning af VHF- og UHF-sender og to solfangere på fyrtårnets yderside på ejendommen matr. nr.43 a Anholt By, Anholt med adressen Ørkenvej 102.

Det ansøgte er visualiseret på billede, vedlagt ansøgningen, bortset fra at solfangerne flyttes længere ned på fyret i nærheden af eksisterende solfangere til drift af fyret.

Projektet forventes at vare til udgangen af 2009, hvorefter alt det opstillede udstyr nedtages efter aftale med Farvandsvæsenet.

Der bliver i forbindelse med projektet ikke tale om kørsel i ørkenen, da kørsel kan foregå på stranden.

Fredningen

Ejendommen ligger inden for Fredningen af Ørkenen på Anholt” Overfredningsnævnets kendelse af 28. oktober 1939.

Fredningens formål er, at det fredede område skal henligge i Naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes: Al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder badehuse og lignende, anbringelse af telefonmaster, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om opsætning af udstyr gælder, at området skal henligge i naturtilstand og at der ikke må opføres bebyggelse.

Udtalelser

Farvandsvæsenet og Kulturarvstyrelsen har meddelt tilladelse til midlertidig opsætning af udstyret.

SNS-121-00275

1

Internationale beskyttelsesområder

Området er udpeget som habitatområde, Anholt og Havet nord for Anholt med følgende udpegningsgrundlag:

42 Anholt og havet nord for:

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1170 Rev

1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde

1220 Flerårig vegetation på stenede strande

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 *Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 *Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2250 *Kystklitter med enebær

2320 Indlandsklitter med lyng og revling

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

Området er udpeget som Fuglebeskyttelsesområde, Farvandet nord for Anholt med følgende udpegningsgrundlag:

SPA 32 Farvandet nord for Anholt

Ederfugl Træk, Vejledning F4

Sortand Træk Vejledning F4, F7

Fløjlsand Træk Vejledning F4,F7

- F4: arten er regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i internationalt betydende antal, dvs. at den i området forekommer med 1% eller mere af den samlede bestand inden for trækvejen af fuglearten.
- F7: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til artens overlevelse i kritiske perioder af dens livscyklus, f.eks. i isvintre, i fældningstiden, på trækket mod ynglestederne og lignende.

Området er endvidere udpeget som Ramsarområde, Farvandet nord for Anholt.

Bevaringsmålsætningen for de internationale naturbeskyttelsesområder er at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Af § 4 i bekendtgørelse nr. 477 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, fremgår det, at der ikke må dispenseres fra bl.a. naturbeskyttelseslovens såfremt dette kan indebære forringelse af områdets naturtyper og levestederne for arterne, eller kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Da de beskyttede fugle er trækkende vandfugle, er det er amtets vurdering, at habitatområdets sælbestand vil være den mest sårbare overfor de forstyrrelser, som det ansøgte vil forårsage i området. Da der allerede sker færdsel til fods i området omkring fyret, er det dog ikke amtets vurdering, at opsætning af udstyret, som fjernstyres, medfører nogen yderligere forstyrrelse, som har betydelige konsekvenser for de arter området er udpeget for.

Amtets vurdering

Det er amtets vurdering, at opsætning af kameraer inde i fyret ikke kræver nogen tilladelse fra Fredningsnævnet. Det er endvidere amtets vurdering, at midlertidig opsætning af måleudstyret uden på fyret er af underordnet betydning for de forhold som fredningen skal varetage. Såfremt Fredningsnævnet vurderer, at det ansøgte kræver en tilladelse, kan amtet anbefale at en sådan gives frem til udgangen af 2009.

Andre tilladelser

Århus Amt har meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinien til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnets afgørelse træffes på det foreliggende skriftlige grundlag.

Det bemærkes, at Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har anbefalet tilladelse til det ansøgte.

Nævnet finder ikke, at det ansøgte strider mod fredningens formål.

Nævnet finder endvidere ikke, at opsætning, anvendelse og senere nedtagning af udstyret vil være så forstyrrende, at det vil have betydning for de arter og naturtyper, som beskyttelsesområderne er udpeget for.

Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte for perioden indtil udgangen af 2009.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-707-4-06)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenaa

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Jørgen Lund, Æblerosevej 69, 8500 Grenaa

Grenaa Kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Danmarks Miljøundersøgelser
Afd. for Arktisk Miljø
P.O. 358
Frederiksborgvej 399
4000 Roskilde

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
31 JULI 2007

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

SCANNET

CVR 11 98 62 93

Den 29. juli 2007.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2007.102, Ansøgning om tilladelse til opstilling af kikkert under et halvtæg ved Totten på Anholt.

DMU har søgt om tilladelse til at opstille en kikkert under et halvtæg ved Totten på Anholt med henblik på at betjene publikum ved betragtning af sælerne i området. Formålet er at søge at afholde publikum fra at komme tættere på sælerne.

Ansøgningen er modtaget ved det tidligere Århus Amt den 11. oktober 2006.

Miljøcenter Århus har i forbindelse med kommunalreformen fået overført ansøgningen om dispensation fra fredningen og har den 2. juli 2007 fremsendt ansøgningen til fredningsnævnet.

Kikkerten opstilles under et halvtæg lavet af ubehandlet egetræ monteret med tagpaptæg ved Totten på Anholt. Formålet er dels at betjene publikum ved betragtning af sælerne i området og dels for at søge at afholde publikum fra at forstyrre sælerne ved at gå tættere på.

Fredningen

Totten ligger inden for Fredningen af "Ørkenen" på Anholt. Overfredningsnævnets kendelse af 28. oktober 1938 og senere kendelser.

Fredningens formål er at bevare området uberørt p.g.a. af dets storslåede og særegne natur og videnskabelige interesse.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser skal det fredede område henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand er forbudt, herunder særligt bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehus og lign.

Fredningsnævnet har tidligere givet tilladelse til småbyggeri begrundet i almene, offentlige formål (depot- og alarmeringshus og militær markørdækning).

Adgangen til "Totten" har i perioder været lukket for offentligheden af hensyn til sælbestanden.

SNS-121-00275

Miljøcenter Århus har den 2. juli 2007 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinien) til det ansøgte.

Der er lagt vægt på, at opstillingen hovedsagelig er begrundet i et alment beskyttelsesformål, at ansøger bestræber sig på at indpasse opstillingen til områdets karakter, at Fredningsnævnet tidligere har givet dispensation fra "ørken"fredningen til småbyggeri begrundet i almene, offentlige formål (depot- og alarmeringshus og militær markørdækning) samt at adgangen til "Totten" i perioder har været lukket for offentligheden af hensyn til sælbestanden.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Da opstillingen hovedsagelig er begrundet i et alment beskyttelsesformål, og da ansøger bestræber sig på at indpasse opstillingen til områdets karakter, finder Fredningsnævnet, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, hvorfor der meddeles tilladelse til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

27 MAJ 2008
Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Sten Krarup
Slotsgyden 14
3670 Veksø

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

27 MAJ 2008

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 25. maj 2008.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.174 – ansøgning om tilladelse til engangskørsel på Anholt.

Fredningsnævnet har den 16. december 2007 anmodet Norddjurs Kommune om at vurdere en ansøgning fra Dem om tilladelse til kørsel ad Sønderstrand og Nordstrand samt kørsel i Ørkenen mellem Sønderstrand og Nordstrand på Anholt i forhold til frednings- og habitatsbestemmelserne.

Norddjurs Kommune har efterfølgende modtaget vedlagte mail fra Dem, hvor De ændrer ansøgningen til alene at omfatte kørsel ad hhv. Sønderstrand og Nordstrand og ikke længere til også at krydse selve Ørkenen.

Ansøgningen

Der ansøges om tilladelse til i forbindelse med en militærhistorisk studietur tur til Anholt for bl.a. medlemmer af "Det militære Læseselskab Rendsborg" at køre til og fra fyret ad hhv. Sønderstrand og Nordstrand.

Formålet med turen er at se det sted, hvor Frederik VI i 1811 forsøgte at generobre Anholt fra englænderne, der havde besat øen i 1809.

De har oplyst, at turen til og fra fyret ikke kan tilbagelægges til fods, idet gennemsnitsalderen for deltagerne forventes at være over 70 år. De har derfor truffet aftale med øens vognmand om med traktor at transportere deltagerne ud til fyret via Nordstranden og hente dem igen via Sønderstrand. Der ansøges således ikke om kørsel gennem Ørkenen, men alene på strandene.

Fredningen

Nordstranden og størstedelen af Sønderstrand er omfattet af fredningen af Ørkenen på Anholt (Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 med tillægskendelser). Den sydvestlige del af Sønderstrand er omfattet af fredningen af Sønderbjerg mv., (Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960 med tillægskendelse).

Fredningens formål er at bevare naturtilstanden i området. Særligt forbydes al permanent bebyggelse, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om kørsel fastsættes køreruter til fyret efter forhandling med Fredningsnævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse.

Kørsel uden for ruterne må ikke finde sted. Ejeren har dog ret til at køre, hvor han vil.

Af Fredningsnævnets tidligere sag, j.nr. 74/1999 om kørsel i Ørkenen, fremgår det, at der kan godkendes to køreruter, som kan benyttes til:

kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og
undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel.

Det fremgår endvidere at turistikørsel ikke er tilladt.

Natura 2000 områder – internationale beskyttelsesområder

Foruden fredning er både Nordstranden og Sønderstrand omfattet af EU habitatområde 42: Anholt og havet nord for. Nordkysten indgår desuden i Fuglebeskyttelsesområde 32: Farvandet nord for Anholt og i Ramsarområde 12: Farvandet nord for Anholt.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er følgende habitatnaturtyper:

42	Anholt og havet nord for	1364	Gråsæl (<i>Halichoerus grypus</i>)
		1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
		1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
		1170	Rev
		1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
		1220	Flerårig vegetation på stenede strande
		2110	Forstrand og begyndende klitdannelser
		2120	Hvide klitter og vandremiler
		2130	*Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
		2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
		2170	Kystklitter med gråris
		2180	Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
		2190	Fugtige klitlavninger
		2250	*Kystklitter med enebær
		2320	Indlandsklitter med lyng og revling
		2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
		4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

For fuglebeskyttelsesområdet er udpegningsgrundlaget følgende:

SPA 32 Farvandet nord for Anholt

Ederfugl	T	<u>Vejledning</u> F4
Sortand	T	F4,F7
Fløjlsand	T	F4,F7

Ramsarområder har ikke et specifikt udpegningsgrundlag, men er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes.

Norddjurs Kommunes bemærkninger:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt beskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Den ansøgte kørsel til fyret betegnes i ansøgningen som ”studietur”. Da turen ikke er en del af en egentlig uddannelse, er det imidlertid Norddjurs Kommunes opfattelse, at der reelt set er tale om en form for turisttur.

Som det fremgår af ovenstående, har Fredningsnævnet tidligere slået fast, at turistkørsel i Ørkenfredningen ikke er tilladt.

I udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området indgår såvel marine naturtyper, som fugle der altovervejende opholder sig til havs. Norddjurs Kommune vurderer, at disse naturtyper og arter ikke vil blive påvirket af en evt. kørsel langs kysterne.

Norddjurs Kommune vurderer ligeledes, at de terrestriske naturtyper, der er beliggende hhv. syd og nord for selve kysterne (*f.eks. 2140 Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede) eller 2250 Klit med Enebær*) ikke påvirkes af det ansøgte.

Norddjurs Kommunes naturafdeling vurderer imidlertid, at kørsel langs såvel Sønderstrand som Nordstranden ikke bør tillades.

Sydkysten er i dag relativt uforstyrret, eftersom kørslen på Sønderstrand normalt ikke finder sted pga. fredningsbestemmelserne. Dette begunstiger én af arterne i udpegningsgrundlaget, nemlig *spættet sæl*, der i følge Norddjurs Kommunes oplysninger ofte yngler på Sønderstrand i sommermånederne. Naturafdelingen vurderer, at den ansøgte kørsel ad Sønderstrand vil afstedkomme unødvendig forstyrrelse af sælerne.

Nordstranden anvendes af og til til kørsel på den godkendte kørselsrute, men kun såfremt der er tale om absolut nødvendige ærinder. Sælerne holder sig ikke nødvendigvis inden for sæl-reservatet ved Totten. Kommunens naturafdeling vurderer derfor, at den ansøgte kørsel af Nordstranden, vil afstedkomme unødvendig forstyrrelse af sælerne ved og nær Totten.

Endvidere ønsker Norddjurs Kommune ikke at medvirke til, at der dannes præcedens for kørsel på Sønderstrand eller præcedens for at tillade yderligere trafik langs Nordstranden ved at anbefale Fredningsnævnet at tillade den ansøgte turistkørsel.

På baggrund af ovenstående anbefaler Norddjurs Kommune således, at der ikke gives dispensation fra fredningsbestemmelserne til at køre ad strandene som ansøgt.

De har bl.a. anført, at der ganske rigtigt ikke er tale om uddannelse i form af undervisning, men at det drejer sig om et forsøg på et grundigt studiearbejde af en ikke særlig velundersøgt hændelse i landets historie. Der er gjort grundige forberedelser gennem eksisterende litteratur, men det er nødvendigt - med inddragelse af forskellige fagfolk, herunder specialister i befæstningsarbejder, artillerihistorie, i datidens kanonbåde og ledsagefartøjer, i datidens udrustning og håndvåben og de

terrænmæssige ændringer siden da – på stedet at vurdere de begivenheder, der beskrives i litteraturen og rapporterne.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Fredningsnævnet finder ikke, at kørsel i forbindelse med en militærhistorisk studietur er af en sådan vigtighed, at der kan dispenseres fra de meget restriktive bestemmelser om kørsel på Nordstranden og Sønderstrand.

Fredningsnævnet meddeler derfor afslag på det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Friluftsrådet v/ kredsformand Ole Bøgh Vinther, F.G.E.Rostrups Vej 16, 8000 Århus

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenaa

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg

Fredningsnævnets kommunalt udpegede medlem, Bjarne Flou, Aug. Kroghsvej 97 B, 8500 Grenaa.

Norddjurs Kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Johanne Drachmann og Per Laureng
Jens Juels Gade 38
2100 København Ø

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
{ HYPERLINK

"mailto:pho@domstol.dk" }

CVR 11 98 62 93

Den 21. juni 2009.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2007. 97, ansøgning om dispensation til opførelse af udhus til sommerhus på natr.nr. 41 h, Anholt By, Anholt, Sønder Strandvej 64, Anholt.

Miljøcenter Århus har fremsendt ansøgning med tegninger, herunder med placering på ejendommen, og har indstillet, at ansøgningen om tilladelse til opførelse af udhus på 18 m². Udhuset er 3x6 m og placeres 4,7 m øst for sommerhusets nordgavl, 6,5 m fra grundens nordskel og 14,5 m fra Sønder Strandvej.

Ansøger har oplyst, at der i forbindelse med familiens udvikling med børn og børnebørn og deraf stigende behov for opbevaring af cykler, anhængere, barnevogn, borde, stole, liggestole osv. Har vist sig et påtrængende behov for at udvide bebyggelsen med et mindre udhus

Udhuset opføres i samme geometri, materialer og farver som eksisterende sommerhus. Taget får samme hældning, udhæng og tagpap. Facader udføres med grønt imprægneret 1 på 2 beklædning med 2 døre og vinduer i henholdsvis syd- og nordfacade.

Miljøcenter Århus har meddelt dispensation fra strandbeskyttelseslinien.

Der er lagt vægt på, at der er tale om et udhus til opbevaring af diverse materiel, at ejendommen ikke har et udhus i forvejen og til den hensigtsmæssige placering diskret og bag beplantning.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelser af 28. oktober 1938 og senere om Fredning af "Ørkenen" på Anholt.

Fredningens formål er at bevare området uberørt pga dets storslåede og særegne natur og videnskabelige interesse.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser skal det fredede område henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand er forbudt, herunder særligt bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehus og lign.

Fredningsnævnet har tidligere givet tilladelse til småbyggeri begrundet i almene, offentlige formål (depot- og alarmeringshus og militær markørdækning)

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet træffet afgørelse på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale.

Henset til, at der er tale om et udhus til opbevaring af diverse materiel, at ejendommen ikke har et udhus i forvejen og til den hensigtsmæssige placering diskret og bag beplantning, finder nævnet at der kan meddeles dispensation fra fredningsbestemmelserne, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til opførelse af udhus i overensstemmelse med det foreliggende tegningsmateriale.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jfr. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. post sendt til

Johanne Drachmann og Per Laureng, Jens Juels Gade 38, 2100 København Ø

og pr. mail til:

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, { [HYPERLINK "mailto:post@aar.mim.dk"](mailto:post@aar.mim.dk) }

Lars Okkels, Miljøcenter Århus, { [HYPERLINK "mailto:laokk@aar.mim.dk"](mailto:laokk@aar.mim.dk) }

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk"](mailto:dn@dn.dk) }

By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk"](mailto:blst@blst.dk) }

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk"](mailto:blstnatur@blst.dk) }

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Lars Sloth, Kvædevej 19, 8500 Grenaa, { [HYPERLINK "mailto:famsloth@stofanet.dk"](mailto:famsloth@stofanet.dk) }

Norddjurs Kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa, { [HYPERLINK "mailto:norddjurs@norddjurs.dk"](mailto:norddjurs@norddjurs.dk) }

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Norrdjurs Kommune
Torvet 3
8500 Grenaa

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 28. april 2011.

Vedr.: journal nr. 8901-01.2011.55, ansøgning om dispensation til kørsel inden for fredningen af Ørkenen på Anholt i forbindelse med Regentparrets besøg på øen

Norrdjurs Kommune har fremsendt følgende udtalelse til fredningsnævnet:

Anmodning om at Fredningsnævnet behandler ansøgning om dispensation til kørsel inden for fredningen af Ørkenen på Anholt i forbindelse med Regentparrets besøg på øen

Norrdjurs Kommune har, som sekretariat for Fredningsnævnet, modtaget en ansøgning om dispensation fra fredningen af Ørkenen til kørsel gennem Ørkenen og ad Nordstranden i forbindelse med, at Regentparret besøger Anholt den 26. maj 2011.

Fredningsnævnet anmodes hermed om at behandle sagen i henhold til fredningsbestemmelserne.

Beskrivelse af det ansøgte

Som det fremgår af vedhæftede mail af 11. april 2011 ønsker Regentparret i forbindelse med deres besøg på Anholt den 26. maj 2011 at køre gennem Ørkenen for at besøge fyrgården på øens østspids, samt efterfølgende at køre tilbage til Anholt By via Nordstranden.

Regentparret selv er gæster hos ejeren af Ørkenen, Jens Chr. Von der Maase, som vil ledsage dem på turen.

En mindre del af Regentparrets følge (herunder PET) vil ledsage parret på turen gennem Ørkenen, mens det resterende følge vil blive kørt frem og tilbage til fyret via Nordstranden.

Kørslen gennem Ørkenen vil omfatte kørsel af "Ørkensporet" / redningssporet med i alt 3 Landrovere.

Kørslen ad Nordstranden vil ske med Eva og Hans Arens (ejere af fyrmestergården) jagtvogn, bestående af en traktor med vogn med plads til 26 prs. De 3 Landroverne vil ligeledes returnere ad Nordstrand, jf. mail af 11. april 2011.

Fredningen

Ørkenen er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 med senere tillægskendelser.

Den oprindelig Ørkenfredning omfatter arealerne øst for en linje fra Hermansgave-skoven til Nordøstplantagen og videre til Flakket. Området fra Anholt by til denne grænse er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960, suppleret med Overfredningsnævnets kendelse af 29. august 1980.

Formålet med Ørkenfredningen er, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

For så vidt angår kørsel i Ørkenen er hovedbestemmelsen, at motorkørsel ikke er tilladt. Efter forhandling med Fredningsnævnet kan der godkendes to køreruter, som kan benyttes til:

1. kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
2. kørsel med tilknytning til fyrmestergården
3. undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel.

Kørsel uden for ruterne må ikke finde sted. Ejeren har dog ret til at køre i Ørkenen, hvor han vil.

Turistkørsel er ikke tilladt.

De to godkendte kørselsruter fremgår af vedlagte kortbilag.

Natura 2000

Anholt indgår i Natura 2000-områderne Habitatområde H 42 og Fuglebeskyttelsesområde F 32. Udpegningsgrundlaget kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside, www.nst.dk

Norddjurs Kommunes bemærkninger - som sekretariat for Fredningsnævnet

Fredning

Idet Regentparret kan betragtes som gæster hos ejeren af Ørkenen, Jens Chr. von der Maase, vil Jens Chr. von der Maase som udgangspunkt kunne køre Regentparret rundt i Ørkenen hvor han vil, uden at kørslen er i strid med fredningsbestemmelserne.

Regentparret ledsages imidlertid af et større følge, både på turen gennem Ørkenen samt langs Nordstranden, herunder bl.a. pressen. Da arrangementet således har karakter af et officielt besøg, og da de personer, der skal transporteres gennem Ørkenen og via Nordstranden, ikke alle kan betragtes som Jens Chr. Von der Maases gæster, er det Norddjurs Kommunes vurdering, at kørslen ikke kan omfattes af undtagelsesbestemmelsen vedr. ejerens ret til at køre, hvor han vil.

Formålet med turen gennem Ørkenen er bl.a. at Regentparret skal besøge fyrmestergården. "Kørsel med tilknytning til fyrmestergården" er, jf. ovenstående, undtaget fra fredningsbestemmelserne. Det skitserede program for Regentparret omfatter dog, udover besøget på fyrmestergården, evt. ophold i Ørkenen samt besøg på selve Anholt fyr. Det er på baggrund af besøgets karakter kommunens vurdering, at den samlede kørsel heller ikke kan omfattes af undtagelsesbestemmelsen vedr. kørsel med tilknytning til fyret.

Som sekretariat for Fredningsnævnet finder Norddjurs Kommune således, at den beskrevne kørsel i Ørkenen og ad Nordstranden forudsætter dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Da kørslen alene vil finde sted ad det etablerede "Ørkenspor" samt ad Nordstranden, er det kommunens vurdering, at kørslen ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen om at bevare det uberørte landskabs ørkenagtig karakter.

På grund af arrangementets ganske særlige karakter, finder Norddjurs Kommune ikke at der er risiko for at kørslen i forbindelse med Regentparrets besøg vil skabe uheldige præcedensvirkninger i forhold til fremtidige ansøgninger om dispensation til at køre i Ørkenen og på Nordstranden.

Natura 2000 og bilag IV-arter

Naturtyperne i Ørkenen, navnlig med indholdet af forekommende laver, er stærkt følsomme over for kørsel. Imidlertid anvendes der en rute, der allerede anvendes til kørsel i forbindelse med tilladt transport til fyret, til redningskørsel, i forbindelse med naturpleje, til ejers kørsel samt ved jagt 5 gange årligt. Sporet er tidligere blevet anvendt til tung kørsel med traktorer og maskiner.

Den pågældende kørsel har meget kortvarig karakter, og der er tale om, at meget få biler skal køre i Ørkenen. Ørkenen udgør et stort sammenhængende Natura2000-område med store forekomster af de nævnte naturtyper. Såfremt kørslen udelukkende foregår langs redningsvejen, er det Norddjurs Kommunes vurdering, at kørslen på den nævnte måde og i det nævnte omfang ikke vil forringe de naturtyper, som Natura2000-området er udpeget for at beskytte.

Fuglene på udpegningsgrundlaget opholder sig primært til havs. Norddjurs Kommune vurderer derfor heller ikke, at disse ikke vil blive påvirket af regentparrets tur gennem Ørkenen.

Gråsæl og spættet sæl er meget følsomme over for forstyrrelser. Dette er der taget højde for ved, at der ved Totten er anlagt et reservat med en forbudszone, som man ikke må bevæge sig ind i, hverken med kørende eller gående trafik. Endvidere er lavet en udsigtsplatform (dvs. et lille hus) med en kikkert med stor rækkevidde. Såfremt Regentparret samt følge ikke bevæger sig ind i selve sælreservatet, men udelukkende iagttager sælerne på afstand, skønnes sælerne ikke at blive påvirket af besøget.

Samlet set er det er Norddjurs Kommunes vurdering, at kørsel ad redningssporet samt på Nordstranden, og at et kort ophold i Ørkenen og en besigtigelse af sælerne ved Totten ikke forringer eller medfører en betydelig forstyrrelse af de arter og naturtyper, som Natura2000-området er udpeget for at beskytte. Der skal derfor ikke laves en konsekvensvurdering af effekten på udpegningsgrundlaget

Ingen særligt beskyttede arter (omfattet af habitatdirektivets bilag IV) skønnes at blive påvirket af besøget.

Norddjurs Kommunes bemærkninger - som vært for Regentparret

Som kommune og vært ved dele af Regentparrets besøg på Anholt, er det Norddjurs Kommunes ønske, at give Regentparret den unikke oplevelse, som det er at færdes i Ørkenen på Anholt.

Kommunen anmoder på den baggrund Fredningsnævnet om at meddele dispensation til den ansøgte kørsel.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet kan tiltræde kommunens vurdering om at den ansøgte kørsel ikke har betydende indflydelse på Natura2000 området eller særligt beskyttede arter omfattet af habitatdirektiv.

Henset til, at der er tale om en enkeltstående kørsel finder nævnet ligeledes, at den ansøgte kørsel ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen, hvorfor der hermed meddeles dispensation til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Det bemærkes, at Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tilsluttet sig, at der meddeles dispensation.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelserne må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative
interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:

Norrdjurs Kommune, att. Rikke Flinterup, rmf@norddjurs.dk

Norrdjurs Kommune, att. Jette Kusk Simonsen, jks@norddjurs.dk

Jens Chr. Von der Maase, H. C. Andersens Boulevard 11.1., 1553 København V,
jcm@advokathca.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, norddjurs@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening Østjylland, Louisevej 100. 8220 Brabrand, norddjurs@dof.dk

Det kommunaludpegede medlem af nævnet, Hanne Mogensen, Hedegårdsvej 6, 8585 Glesborg,
hmo@qmsconsult.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
jytte.heslop@gmail.com

Naturstyrelsen Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, aar@nst.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Norrdjurs Kommune
Torvet 3
8500 Grenaa

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

Den 5. juli 2011.

Vedr.: journal nr. 8901-01.2011.37, **Godkendelse og vedligehold af redningsveje på Anholt.**

Norrdjurs Kommune har fremsendt følgende udtalelse til fredningsnævnet:

Godkendelse og vedligehold af redningsveje på Anholt

Norrdjurs Kommune har modtaget en henvendelse fra Anholt Redningsstation vedr. godkendelse og vedligeholdelse af redningsveje på Anholt.

Flere redningsveje er omfattet af fredningen af Ørkenen på Anholt.

Fredningsnævnet anmodes derfor om at behandle sagen i henhold til fredningsbestemmelserne.

Beskrivelse af redningsveje

Anholt Redningsstation anvender i dag bl.a. Anholts strande til redningskørsel. Størstedelen af Nordstranden og Sønderstrand er omfattet af fredningen af Ørkenen.

Der er på nuværende tidspunkt knyttet i alt 4 nedkørsler til strandene, hvoraf en ligger inden for fredningen af Ørkenen. Der er tale om et spor ved Nordstrand, der fører fra enden af vejen ved Nordstrandvej til stranden, jf. også vedhæftede kortbilag 1.

Herudover findes et spor ved Sønderstrand for enden af Sønderstrandvej samt to nedkørsler hhv. nord og syd for havnen. Sporet ved Sønderbjerg ligger inden for fredningen af Sønderbjerg, der dog ikke indeholder bestemmelser om kørsel. Det tidligere Århus Amt har desuden i 2004 forholdt sig til nedkørslen til Sønderstrand. Århus Amt har således i brev af 1. juli 2004 tilkendegivet, at amtet ikke fandt anledning til at videresende sagen til Fredningsnævnet, idet der er tale om almindelig vedligehold af en eksisterende adgangsvej til brug for redningskørsel. Nedkørslerne ved havnen er ikke omfattet af fredninger.

Udover strandene anvendes sporet gennem Ørkenen til fyret til redningskørsel, jf. kortbilag 1.

Anholt Redningsstation har derudover i visse situationer behov for passage rundt om østspidsen af Anholt, hvilket hidtil er foregået gennem sælreservatet ved "Totten". Redningsstationen ønsker nu i stedet at få godkendt et eksisterende spor i Ørkenen til redningskørsel mellem Nordstrand og Sønderstrand samt en nedkørsel fra dette spor til Sønderstrand. Dette spor er ikke godkendt til kørsel i henhold til Ørkenfredningen, men er dog let genkendeligt på luftfotos tilbage fra 1988 og fremefter. Det "nye" spor er markeret med gult på kortbilag 1.

Baggrunden for ønsket om det nye spor er, at forholdene ved Totten har ændret sig, så der ikke længere er passage ad den hidtil anvendte rute gennem sælreservatet. Derudover finder Anholt Redningsstation det u hensigtsmæssigt at køre gennem sælreservatet.

Redningsstationen oplever desuden problemer med at passere et punkt ca. midt på Sønderstrand, der kaldes "De røde sandmiler", jf. kortbilag 1. Ved kraftig vind fra sydvest og østlige retninger kommer vandet så højt op, at passage på stranden ikke er mulig. Ved at kunne anvende det ansøgte spor fra fyret til Sønderstrand, vil der sikres adgang til hele øen, uanset vejrlig.

Ifølge det oplyste benyttes redningsvejene kun til reelt redningsarbejde ganske få gange på et år. Derudover er det oplyst, at der køres en kontrolrunde (hvor redningsveje til strandene og Ørkenen tjekkes for tilsandning/farbarhed) én gang hver måned, dog ikke i juni, juli og august. Ved tilsandede adgangsveje ryddes for sand.

Redningskørsel omfatter assistance ved strandinger, eftersøgninger og ambulancetransport, jf. vedhæftede ansøgningsmateriale.

Fredningen af Ørkenen

Sporet til nedkørslen ved Nordstrand, Ørkensporet samt det nyansøgte spor på øens østspids ligger alle inden for Ørkenfredningen. Størstedelen af Nordstranden og Sønderstrand er ligeledes omfattet af Ørkenfredningen.

Ørkenen er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 med senere tillægskendelser.

Den oprindelig Ørkenfredning omfatter arealerne øst for en linje fra Hermansgave-skoven til Nordøstplantagen og videre til Flakket. Området fra Anholt by til denne grænse er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960, suppleret med Overfredningsnævnets kendelse af 29. august 1980.

Formålet med Ørkenfredningen er, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

For så vidt angår kørsel i Ørkenen er hovedbestemmelsen, at motorkørsel ikke er tilladt. Efter forhandling med Fredningsnævnet kan der godkendes to køreruter, som kan benyttes til:

1. kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret
2. kørsel med tilknytning til fyrmestergården
3. undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel.

Ejeren har dog ret til at køre i Ørkenen, hvor han vil. Turistkørsel er ikke tilladt.

De to godkendte kørselsruter fremgår af vedlagte kort (kortbilag 2). Redningskørsel ad sporet til Nordstranden, på selve Nordstranden samt ad Ørkensporet er således allerede på nuværende tidspunkt tilladt i henhold til fredningsbestemmelserne.

Redningskørsel ad Sønderstrand er derimod ikke nævnt i kendelserne og forudsætter derfor dispensation fra fredningsbestemmelserne. Det samme gør den ansøgte kørsel af sporet fra fyret til Sønderstrand.

Naturbeskyttelseslovens § 3 og Natura 2000

Det forhenværende Århus Amt har registreret arealerne med det ansøgte spor fra fyret til Sønderstrand som hede omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2. Arealerne er i Norddjurs Kommunes kommuneplan 2009 målsat A, hvilket betyder at der normalt kun gives tilladelser til indgreb, der understøtter naturtypekvaliteten.

Hele Anholt ligger inden for EF-Habitatområde 42. Udpegningsgrundlaget for dette habitatområde er forekomsten af naturtype 2130 på direktivets bilag I. Herudover indgår i udpegningsgrundlaget forekomsten af gråsæl og plettet sæl.

Arealet er endvidere udpeget som Ramsar område nr.12 samt EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 32. Anholt er udpeget som et internationalt vigtigt fugleområde især for forekomsten af edderfugl, sortand eller fløjlsand.

Strandbeskyttelseslinje

Hele det nyansøgte redningsspor samt nedkørslen fra klitterne til Sønderstrand er omfattet af strandbeskyttelseslinjen, hvor der i henhold til naturbeskyttelseslovens § 15 ikke må foretages tilstandsændringer.

Naturstyrelsen (tidligere Miljøcenter Århus) har den 4. juni 2010 vurderet, at der ikke kræves dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at anvende det omhandlede spor til redningskørsel, fordi der er tale om et allerede eksisterende hjulspor og fordi der i det væsentlige ikke sker ændring i tilstanden som følge af aktiviteten, jf. vedhæftede e-mail af 4. juni 2010.

Norddjurs Kommunes bemærkninger

Udgangspunktet for kørsel på de danske strande er et forbud mod motorkørsel. Hvad angår kørsel er Anholt dog særegen, idet der ingen veje er i den østlige del af øen. Kørsel til øens østlige dele må således ske enten gennem Ørkenen eller ad strandene.

Som situationen er i dag har redningstjenesten i princippet kun mulighed for at bistå nødstedte personer på Nordstranden samt i selve Ørkenen, hvorimod der ikke lovligt kan ske redningskørsel ad Sønderstrand eller ved Anholts østspids.

Ørkenfredningen

Formålet med fredningen af Ørkenen er at bevare arealerne status quo. Af luftfoto-serier kan ses, at tidligere tiders kørsel mv. i Ørkenen efterlader spor, hvor den sjældne og sårbare vegetationen først er reetableret mange år senere. Kørsel i Ørkenen er derfor som udgangspunkt i strid med fredningens formål.

Da strandene også er omfattet af fredningen, er der også som udgangspunkt forbud mod kørsel her. Strandbredderne er dog, ifølge Norddjurs Kommunes vurdering, ikke nær så sårbare for kørsel som selve Ørkenen.

Fredningsmyndighederne har ved vedtagelse af fredningsbestemmelserne forholdt sig til, at der er et behov for at tillade redningskørsel i det store naturområde. Fredningsbestemmelserne undtager således redningskørsel på Nordstranden og ad Ørkensporet.

Som det fremgår af ovenstående afsnit om "Beskrivelse af redningsveje" anvender Anholt Redningsstation allerede i dag Sønderstrand til redningskørsel, hvis der er behov for assistance på denne del af øen.

Det er Norddjurs Kommunes opfattelse, at behovet for redningskørsel ad Sønderstrand må være af samme nødvendighed som ad Nordstranden. Da de få kørsler, som redningsarbejdet vil afstedkomme, ikke vurderes at få væsentlig betydning for naturområdet på Sønderstrand, er det kommunens vurdering, at der kan meddeles dispensation fra fredningsbestemmelserne til undtagelsesvis at foretage redningskørsel ad Sønderstrand.

Som det også fremgår af ansøgers beskrivelser af den nuværende redningskørsel på øen, finder der på nuværende tidspunkt redningskørsel sted gennem sælreservatet på øens østspids.

Norddjurs Kommune finder det yderst uhensigtsmæssigt, at der sker kørsel gennem reservatet.

Kommunen vurderer dog samtidig, at der er et reelt behov for at redningstjenesten har en sikker adgang til den østlige del af Sønderstrand, der i visse vejrlig ikke vil kunne nås fra vestsiden af øen. Med henvisning til menneskers sikkerhed finder vi derfor, at der bør meddeles dispensation til undtagelsesvist at benytte det ældre, men stadig eksisterende, spor fra fyret til Sønderstrand til redningskørsel.

Såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation til at benytte det eksisterende spor, er det endvidere kommunens opfattelse, at der bør opsættes markeringspæle langs sporet, ligesom der er opsat pæle langs Ørkensporet. Pælene kan opsættes i forbindelse med at der sker udskiftning af pælene langs Ørkensporet. Der vil være tale om ca. 100 nye pæle til Ørkensporet samt 10 pæle til sporet fra fyret til Sønderstrand. Pælene vil være af ubehandlet træ.

Redningsstationen har desuden udtrykt ønske om, at der kan monteres reflekser på pælene, idet det kan være meget vanskeligt at orientere sig i Ørkenen i tåget vejr.

Naturbeskyttelseslovens § 3 og Natura 2000

Kørslen på det pågældende areal skal kun foregå få gange om året på et eksisterende kørespor. Kørslen berører kun en mindre del af det store beskyttede område samt habitatområde og det vurderes ikke at have nogen væsentlig betydning og vil ikke medføre forringelse af § 3-området eller Natura 2000-området.

En ændring af redningskørslen vil være særlig hensigtsmæssig for sælernes yngle- og rasteområde på Totten, idet den vil medføre en mindre forstyrrelse af dette område.

Kommunen vurderer endvidere, at redningsvejen ikke påvirker de vigtige yngle- og raste områder for fuglene på Anholt.

Det skal desuden nævnes, at en ændring af kørselsvejen vil være til gavn for den offentlige sikkerhed, idet den eksisterende vej ofte sander til med fygesand (jf. Bekendtgørelse nr. 1458 af 14. december 2010 vedrørende administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår forsvarets aktiviteter).

Indstilling

På baggrund af ovenstående er det Norddjurs Kommunes anbefaling, at Fredningsnævnet udvider adgangen til undtagelsesvis at køre redningskørsel inden for Ørkenfredningen ved at meddele dispensation til redningskørsel ad Sønderstrand samt af det eksisterende spor fra fyret til Sønderstrand.

Kommunen anbefaler desuden, at Nævnet meddeler dispensation til at opsætte markeringspæle langs det nye spor samt til at montere mindre reflekser på pælene langs Ørkensporet og det nye spor.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tiltrådt indstillingen fra Norddjurs Kommune og har tilføjet opfordring om, at der gøres en ekstra indsats med oplysning om kørselsforholdene, bl.a. ved fyldestgørende oplysning og effektiv skiltning om at det kun er redningsveje og forbeholdt redningskørsel.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet kan tiltræde kommunens vurdering om at den ansøgte kørsel ikke har betydende indflydelse på Natura 2000 området eller særligt beskyttede arter omfattet af habitatdirektiv, og finder, at der af hensyn til sikkerheden skal meddeles tilladelse til redningskørsel ad Sønderstrand samt af det eksisterende spor fra fyret til Sønderstrand.

Nævnet kan endvidere tiltræde, at der opsættes markeringspæle langs det nye spor og at der monteres mindre reflekser på pælene langs Ørkensporet og det nye spor.

Der meddeles derfor dispensation til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, herunder til nødvendig kørsel i forbindelse med vedligeholdelse af spor og markeringer.

Nævnet kan tiltræde opfordringen fra Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og henstiller til Norddjurs Kommune at drøfte passende skiltning og oplysningsmateriale med Naturstyrelsen Aarhus.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelserne må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:

Anholt Redningsstation v/ Bent Rasmussen, bra@frv.dk

Norddjurs Kommune, att. Rikke Flinterup, rmf@norddjurs.dk

Norddjurs Kommune, att. Heidi Jensen, hej@norddjurs.dk

Naturstyrelsen Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, aar@nst.dk

Jens Chr. Von der Maase, H. C. Andersens Boulevard 11.1., 1553 København V,
jcm@advokathca.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, norddjurs@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening Østjylland, Louisevej 100. 8220 Brabrand, norddjurs@dof.dk

Det kommunaludpegede medlem af nævnet, Hanne Mogensen, Hedegårdsvej 6, 8585 Glesborg,
hmo@gmsconsult.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
jytte.heslop@gmail.com

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Nørregade 1, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk

Norrdjurs Kommune
Teknik og Miljø

Pr. mail

Den 10. august 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2012.103, Ansøgning om tilladelse til opgravning og plantning af Sand Hjælme på Anholt.

Norrdjurs Kommune har den 9. juli 2012 fremsendt følgende indstilling til nævnet:

"Ansøgning om at opgrave og plante Sand Hjælme på Anholt i forbindelse med etablering af kystsikring

Norrdjurs Kommune fremsender hermed ansøgning fra Anholt borgerforening om at opgrave/plukke Sand Hjælme på en strækning langs Nordstranden for efterfølgende at plante Sand Hjælmen nord for havnen på strækningen, hvor der for nylig er etableret kystsikring (i form af sandfodring).

Fredningsnævnet anmodes hermed om at behandle sagen i henhold til fredningsbestemmelserne. Idet borgerforeningen håber på at kunne gennemføre projektet i sommeren 2012, anmodes Nævnet om hurtigst muligt at træffe afgørelse i sagen.

Vedhæftet er ansøgningsmateriale fra Anholt Borgerforening samt kommunens korrespondance med borgerforeningen vedr. metoden for opgravning og plantning. Desuden vedhæftes kort med markering af områderne, hvor planterne ønskes henholdsvis opgravet og plantet.

Beskrivelse af det ansøgte

Som det fremgår af vedhæftede e-mails af hhv. den 24. og 25. juni 2012 ønsker Anholt borgerforening at dæmpe sandflugten fra den nyetablerede sandklit (kystsikring) nord for havnen ved at beplante sandklitten med Hjælme.

Idet borgerforeningen har gode erfaringer med at anvende lokale planter til dette formål, jf. ansøgningsmaterialet, ønsker foreningen at plukke/opgrave planter på Nordstranden for derefter at plante dem på den nyetablerede sandklit.

Opgravningen vil foregå ved at man henter mindre tuer/buketter med en rendegraver, som kan lukke grabben op og plukke små tuer sporadisk langs det stykke af Nordstranden, hvor der i øjeblikket sker en naturlig tilførsel af materiale (kystproces). Opgravningen vil ske ved de tuer, der er tættest på vandet,

hvor der ellers kun er sand og ral. Det er borgerforeningens opfattelse, at opgravningen på den måde ikke vil kunne ses og ikke vil skade området.

Plantningen på den nyetablerede klit vil foregå ved håndkraft. Borgerforeningen planlægger at lave et arrangement omkring plantningen for at sætte fokus på situationen omkring sikringen af kysten nord for havnen.

Fredningerne

Ørkenfredningen

Området ved Nordstranden, hvor planterne ønskes opgravet er omfattet af fredningen af Ørkenen, Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 med senere tillægskendelser.

Formålet med Ørkenfredningen er, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

I henhold til fredningskendelsens punkt 2 skal det fredede område henligge i naturstand og ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Herunder nævnes blandt andet "beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter".

Nordbjergfredningen

Området, hvor planterne ønskes plantet er omfattet af fredningen af Nordbjerg- og Vesterklitområderne på Anholt, Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1972.

Formålet med Nordbjergfredningen er, ligesom Ørkenfredningen, at tilstandsrede arealerne.

I henhold til fredningskendelsens punkt II, nr. 5 må arealerne ikke beplantes.

Det er Norddjurs Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt med opgravning samt plantning af San Hjælme forudsætter dispensation fra fredningerne.

Natura 2000

Anholt indgår i Natura 2000-områderne Habitatområde H 42 og Fuglebeskyttelsesområde F 32.

Udpegningsgrundlaget kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside, www.nst.dk.

Norddjurs Kommune har i forbindelse med behandlingen af sagen i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 forholdt sig til Habitatbekendtgørelse samt til forekomsten af Bilag IV-arter i området, jf. kommunens afgørelse af 27. juni 2012 (vedhæftet).

Norddjurs Kommunes bemærkninger

Plantningen af Sand Hjælme er en del af kystsikringsprojektet på Anholt. Den nyetablerede sandklit er med til at beskytte den midlertidige vej, som blev etableret i starten af 2012 efter at storme i november og december 2011 havde ødelagt den daværende vej. Den midlertidige vej blev etableret efter dispensation fra bl.a. Fredningsnævnet, jf. Nævnets afgørelse af 11. januar 2012. Plantning af

Sand Hjælme kan være af afgørende betydning for at bevare de nyetablerede klitter og kan således medvirke til at beskytte den nyetablerede vej.

Sand Hjælme er en naturlig del af klitlandskabet på Anholt og vil derfor falde naturligt ind i omgivelserne langs kysten nord for havnen.

Idet opgravningen vil foregå tæt på vandet, hvor arealet i forvejen er under påvirkning af havet, er det kommunens vurdering, at opgravningen ikke vil have væsentlig betydning for naturen og landskabet på Nordstranden.

På baggrund af ovenstående, er det Norddjurs Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil være i strid med fredningernes formål om at bevare arealerne som et naturligt og uberørt landskab.”

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har tilsluttet sig en tilladelse til det ansøgte.

Naturstyrelsen, Vestjylland, har den 18. juli meddelt dispensation i medfør af naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige materiale.

Nævnet finder ikke, at det ansøgte strider mod fredningens formål.

Derfor meddeles der dispensation til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

Klage skal sendes til fredningsnævnet, så vidt muligt elektronisk på ovennævnte e-mail adresse, og ellers på fredningsnævnets ovennævnte adresse

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:

Norddjurs Kommune, att. Rikke Flinterup, rmf@norddjurs.dk

Borgerforeningen på Anholt v/ Liselotte Arentz Sørensen, anholt.vognmand@mail.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Naturstyrelsen Vestjylland, ves@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, norddjurs@dn.dk

Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening Norddjurs, norddjurs@dof.dk

Det kommunaludpegede medlem af nævnet, Hanne Mogensen, hamo1@live.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, jytte.heslop@gmail.com

Den 15. maj 2014

FN 2013.141: Afholdelse af maratonløb på Anholt

Fredningsnævnet har den 10. december 2013 modtaget en udtalelse fra Norddjurs Kommune og en ansøgning om dispensation til afholdelse af et årligt maratonløb på Anholt i 2014 - 2016.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Fredningsnævnet har den 10. december 2013 modtaget følgende udtalelse fra Norddjurs Kommune:

”Norddjurs Kommune har fra Bent Rasmussen, Anholt Maraton Crew, modtaget ansøgning om dispensation til at gennemføre maratonløb indenfor Ørkenfredningen på Anholt samt at ændre antallet af maratonløbere fra ti til 20 deltagere på datoerne 30. august 2014, 5. september 2015 samt 3. september 2016.

Vedlagt som bilag er kommunens korrespondance med Bent Rasmussen, luftfoto med maratonrute samt Norddjurs Kommunes dispensation efter naturbeskyttelseslovens §3 og habitatvurdering af 12. november 2013.

Ansøgning

Ansøgningen er modtaget af Norddjurs kommune den 23. oktober 2013. Yderligere info om arrangementet kan ses på www.anholt-maraton.dk

Det er oplyst, at maratonløbet arrangeres af lokale anholtboere og er en del af arrangementet ”Anholt Maraton”, hvor der udover maratonruten også kan vælges kortere strækninger. Det er kun maratonruten, der går gennem ørkenen. Løbet er lokalt og frivilligt styret og der er ikke nogen form for fortjeneste.

Maratonruten går gennem ørkenen og ud til fyret ad redningsvejen, som er afmærket med pæle. Ruten tilbage vil enten gå ad Nordstranden eller ad redningssporet fra fyret til Sønderstrand og herefter tilbage ad Sønderstrand. Hvilken returrute, der vælges, afhænger blandt andet af vindretningen på dagen.

Løberne medbringer selv vand og der vil ikke blive stillet nogen form for poster op langs ruten. Løberne vil inden løbet få instruktion om ruten samt om, at der ikke må smides nogen form for affald.

Bent Rasmussen anfører, at de max. 20 løbere ikke vil gøre skade på ørkenen, da de vil løbe ad ørkensporet, der i forvejen bliver brugt af køretøjer med tilladelse til at køre der, samt de tusinde turister der vælger at gå til fyret. Turen hjem ad enten Nordstranden eller Sønderstrand vil blive i vandkanten og er derfor ikke til gene for stranden. Bent Rasmussen oplyser endvidere,

at løbet foregår i "ydersæsonen", hvor der ikke er mange gæster og at arrangementet derfor skaber liv til hele Anholt.

Fredningen

Ørkenfredningen

Ørkenen på Anholt er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939, samt ved Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980.

Baggrunden for fredningen er områdets væsentlige betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Fredningen indeholder blandt andet følgende bestemmelser:

§2 – området skal henligge i naturtilstand og ethvert indgreb i denne tilstand er forbudt

§4 – færdsel til fods er tilladt

§6 - det fredede område skal skånes af alle.

Tidligere sager vedrørende organiserede sportsarrangementer i Ørkenen

Naturklagenævnet stadfæstede den 27. maj 2002 Fredningsnævnets afslag på at afholde et orienteringsløb i Ørkenen med op til 350 deltagere. Naturklagenævnet udtalte i den forbindelse, at fredningskendelsens udtryk "*Der gives almenheden ret til færdsel til fods*" må forstås som omfattende almindelig færdsel til fods og ikke organiserede sportsarrangementer af en karakter som det omhandlede. Naturklagenævnet var derudover enig i Fredningsnævnets vurdering af, at det pågældende arrangement ville medføre risiko for en væsentlig negativ påvirkning af den sårbare vegetation i Ørkenen.

I juli 2003 ansøgte en orienteringsklub om at afholde et lignende arrangement med orienteringsaktiviteter i Ørkenen, dog kun med ca. 30 deltagere. Århus Amt vurderede i den forbindelse, at dette arrangement også var at betragte som organiseret aktivitet og at Ørkenen har en så sårbar natur, at den bør friholdes for sådanne organiserede aktiviteter.

Vedr. færdsel til fods i Ørkenen er det således tidligere tolket, at dette omfatter almindelig færdsel til fods, men ikke organiserede sportsarrangementer af en vis størrelse. På baggrund af fredningskendelsen samt ovennævnte sager vedr. sportsarrangementer, er det Norddjurs Kommunes vurdering, at gennemførelse af det ansøgte maratonløb i Ørkenen forudsætter en dispensation fra fredningen.

Tidligere indstilling til Fredningsnævnet vedr. sportsarrangementet.

Maratonarrangementet blev afviklet i årene 2011 - 2013 med et max. antal deltagere på 10 maratonløbere. Arrangementet har været afviklet uden dispensation fra Fredningsnævnet, der ikke nåede at træffe en afgørelse inden løbsdagen i 2012.

Af Norddjurs Kommunes indstilling fra 12. juli 2012 fremgår det blandt andet, at løbet som udgangspunkt er at sidestille med de tidligere ansøgte arrangementer og henviser til risikoen for præcedensvirkninger. Kommunen anbefaler, at Fredningsnævnet overvejer at meddele dispensation for dette ene arrangement samt at gøre dispensationen betinget af et max. antal deltagere med henblik på en revidering, såfremt løbet bliver en succes og ønskes gentaget de kommende år.

Norddjurs Kommunes indstilling til Fredningsnævnet

Erfaringen fra de sidste tre år viser, at maratonløbet har været gennemført med 10 deltagere uden at der har været konstateret noget nævneværdigt slid på ruten. Det vurderes dermed, at de planlagte løb i årene 2014-2016 vil være uden betydning for fredningens hovedformål.

Norddjurs Kommune lægger endvidere vægt på, at der er tale om max. 20 deltagere og at de kun færdes på det eksisterende spor og langs stranden, samt, at der ikke placeres poster med forplejning eller lignende langs ruten. Risikoen for præcedens vægtes endvidere mindre end den samfundsmæssige og rekreative værdi, et lokalt forankret og profitløst arrangement af denne størrelse har.

Norddjurs kommune indstiller derfor, at Fredningsnævnet imødekommer det ansøgte med følgende vilkår:

1. at maratonløbet for fremtiden – uanset interesse for deltagelse - gennemføres med max. 20 deltagere.
2. at maratonløbet gennem ørkenen udelukkende skal foregå på de eksisterende redningsveje og ikke igennem klitlandskabet”

Fredningsnævnet har i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4 anmodet Naturstyrelsen om teknisk bistand i sagen. Naturstyrelsen har herefter den 4. februar 2014 udtalt følgende:

”Nedenstående oplysninger og bemærkninger skal alene ses som svar på anmodningen om teknisk bistand og kan hverken tages som udtryk for, at Naturstyrelsen anbefaler en dispensation til det ansøgte eller det modsatte.

Ansøgningen

Der ansøges om tilladelse til at afholde maraton i septembermåned i 2014, 2015 og 2016. Løberuten vil gå igennem Anholts ørken.

Fredningen

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939, overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980. Derudover at en del af arealet omfattet af ”Fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt”.

Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939:

Det nedennævnte Omraade ca. 1500 Td. Land, der har væsentlig betydning for Almenheden paa Grund af dets storslaaede og særegne Natur og naturvidenskabelige Interesse, fredes i Medfør af Lov Nr. 140 af 7. Maj 1937, § 1, saaledes som nedenfor nærmere bestemt.

2. Det under 1. fredede Omraade skal henligge i Natur ilstand. Ethvert Indgreb i denne Tilstand forbydes. Særlig forbydes: Al permanent Bebyggelse, Opførelse af Skure, Boder, Badehuse og lignende, Anbringelser af Telefonmaster udenfor Fyrets og Strandvagtens nuværende Linier, Beplantning og Opdyrkning samt Opgravning af Planter.

3. Køreruter til Fyret fastsættes efter Forhandling med Hævnnet, der godkender to Ruter til almindelig Afbenyttelse.

Kørsel udenfor Ruterne maa ikke finde Sted.

Ejeren har dog Ret til at køre, hvor han vil.

4. Færdsel til Fods er tilladt i det fredede Omraade, dog er al Færdsel forbudt Offentl gheden til "Flakket" af naturvidenskabelige Grunde i Maanederne April, Maj og Juni.

6. Det fredede Omraade skal skaanes af alle, det er forbudt at henkaste Affald, Løsnir, Konserverdaaser, Flasker m.v.

Den der overtræder Forbudet eller iøvrigt overtræder Fredningsbestemmelserne, kan udvises og drages til Ansvar efter Loven og formentes Adgang til fremtidigt Ophold paa det fredede Omraade.

Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980:

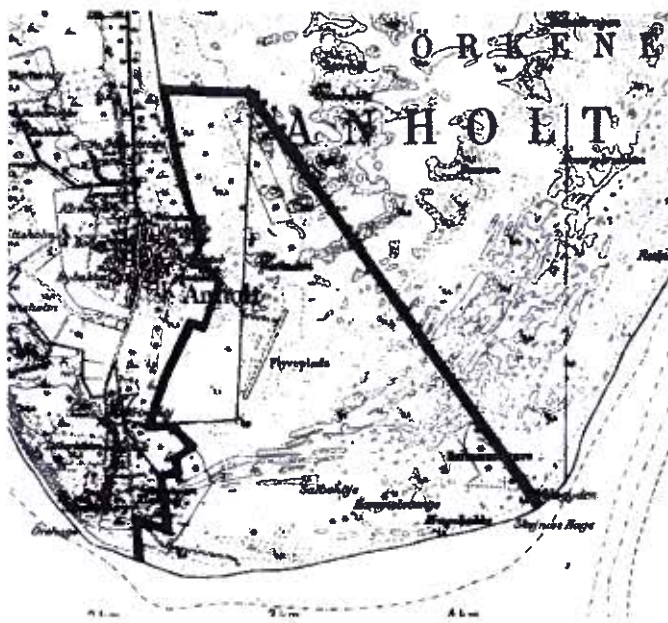
Hovedformålet med den supplerende fredning er ud fra videnskabelige, undervisningsmæssige og landskabelige hensyn at bevare områdets ørkenagtige karakter. Fredningsafgørelsen indeholder derfor bl.a. forbud mod bebyggelse og beplantning og mod opstilling af telte og giver fredningsmyndighederne ret til at foretage landskabspleje.

§ 1. Fredningens formål.

Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

§ 5. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål. jfr. naturfredningslovens § 34. Ved spørgsmål af naturvidenskabelig art skal der forinden indhentes en udtalelse fra naturfredningsrådet eller fredningsstyrelsen.

Fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt:

Forslaget rummer følgende relevante bestemmelser:

§ 1 Fredningens formål

- At sikre opretholdelsen af områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter, herunder at bevare og forbedre levedygtigheden for plante- og dyreliv
- At sikre og forbedre de landskabelige oplevelses- og udsigtsmuligheder i tilknytning til Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg
- At sikre og styrke offentlighedens adgang
- At sikre og styrke de geologiske kvaliteter
- I særlig grad at tilgodese de biologiske, geologiske og landskabelige interesser i delområde A på Sønderbjerg
- I særlig grad at tilgodese de landskabelige og rekreative interesser i delområde B ved Sønderbjerg
- At medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som området er udpeget for

§ 4 Offentlighedens adgang

Stier, der fremgår af kortet, må ikke nedlægges. Der anlægges en trampesti fra Havnebakken og frem til trampestien mellem Vesterstrandsvej og Vesterstrand. Offentlighedens adgang sker ellers i henhold til de til enhver tid gældende almindelige adgangsbestemmelser i

naturbeskyttelsesloven. Adgangen til Flakket er forbudt for almenheden. Færdsel langs stranden nord for Flakket er dog tilladt.

I fredningsforslaget oplyses følgende:

Følgende naturtyper inden for udpegningsgrundlaget indgår i området inden for fredningsforslaget:

Naturtyper:

* angiver, at naturtypen er prioriteret

- 2130 / *Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
 2140 / *Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
 2190 / Fugtige klitlavninger
 2250 / *Kystklitter med enebær (*Juniperus* spp.)

2130 / *Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

Stabile klitter bag den hvide klit, som har et mere eller mindre lukket dække af græsser og urter, ofte med partier af enårige arter, mosser og laver. Kalkindholdet i jorden kan variere meget, alt efter alder og udvaskning af klitterne. Naturtypen omfatter både grå klit og grønsværklit og kan indgå i mosaikvegetationer med andre klittyper, bl.a. krat i klitter og fugtige klitlavninger. Grønsværklitten er ikke så udvasket og sur som den grå klit og har det højeste antal arter af de to naturtyper. Typiske arter er tidlig dværgbunke, blød hejre, sandstar, hønsetarmarter, sand-skæg, hejrenæb, gul snerre, bredbægret ensian, klitkambunke, bakkeforglemmigej, markkrageklo, sand-rottehal, alm. mælkeurt, klitlimurt, klitstedmoderblomst, smalbladet høgeurt, alm. kongepen, hundevioli, blåmunke, fåresvingel, rød svingel, smalbladet timian, bidende stenurt, blodrød storkenæb, blød storkenæb, alm. kællingetand, vellugtende gulaks, markbynke, alm. pimpinelle, engrapgræs, engelskgræs og visse arter af mos og laver. Denne naturtype er kun registreret omkring Nordbjerg.

Nationalt er bevaringsstatus for habitattypen usikker. Dette skyldes, at naturtypen er under forandringspres fra dæmpet dynamik som følge af kystsikring og sandflugtsdæmpning, samt tilgroning som følge af ophørt græsning af bl.a. får.

De vigtigste trusler imod naturtypen er slitage, eutrofiering og for lidt eller forkert pleje, som bl.a. har medført tilgroning. Naturtilstanden for habitattypen på Anholt blev i perioden 2004-05 vurderet på en skala fra 1 til 5, hvor tilstandsklasse 1 er bedst og tilstandsklasse 5 er dårligst. Omkring Nordbjerg blev naturtypen vurderet til at have tilstandsklasse 1, hvilket er udtryk for en gunstig bevaringsstatus. Omkring Sønderbjerg og Vesterklit blev naturtypen vurderet til at have tilstandsklasse 3, hvilket er en usikker bevaringsstatus.

Fredningsforslagets forslag til bestemmelser giver ikke anledning til ændringer i adgangsforholdene i forhold til situationen i dag. Det gives derimod mulighed for naturpleje samt mulighed for afgræsning med får, hvilket vil have en gavnlig effekt på naturtypen, idet fastsættelsen af græsningstrykkel naturligvis skal ske med henblik på pleje af naturtypen. Danmarks Naturfredningsforening vurderer derfor, at fredningsforslagets forslag til bestemmelser ikke vil have en negativ indvirkning på områdets bevaringsstatus.

2140 / *Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

Vegetationen er domineret af revling, lyng eller andre dværgbuske på gamle kystklitter. Ofte er klitterne lave og jævne. Sandet er kalkfattigt grundet lang tids udvaskning. Typiske arter er sandstar, revling, farvevisse, klitvintergrøn, hedelyng, klokkelyst, alm. engelsød, alm. kællingetand, bølget bunke, sandhjelme, smalbladet høgeurt, cypresmos, kostkløvtand og trind fyrremos.

Den nationale bevaringsstatus for habitattypen er usikker. Naturtypen synes dog at være relativt stabil under forudsætning af, at afgræsning og rydning for opvækst af træer opretholdes. Luftbåren ammoniakbelastning kan muligvis have en negativ indvirkning på naturtypen. Naturtilstanden for habitattypen på Anholt blev i perioden 2004-05 vurderet som tilstandsklasse 2, hvilket er gunstig bevaringsstatus.

Idet fredningsforslagets forslag til bestemmelser giver mulighed for naturpleje af naturtypen, er det foreningens vurdering, at forslagene til bestemmelser ikke vil påvirke områdets bevaringsstatus i negativ retning.

2190 / Fugtige klitlavninger

Fugtige eller vanddækkede klitlavninger der rummer mange plantearter. Naturtypen er meget varieret og særegen og omfatter en række forskellige undertyper såsom klitsøer, rørsumpe i klitlavninger, fugtige græs- og sivbevoksede områder og kær. Fælles for alle undertyperne er, at afstanden til grundvandet er vigtig for plantevæksten.

Den nationale bevaringsstatus for naturtypen er ikke vurderet. Mulige trusler kan være grundvandssænkning, eutrofiering, tilgroning og ændret udnyttelse. Naturtilstanden for habitattypen på Anholt blev i perioden 2004-05 vurderet som tilstandsklasse 2, som er gunstig bevaringsstatus.

Også for denne naturtype er det foreningens vurdering, at forslagene til fredningsbestemmelser ikke vil have en negativ indvirkning på områdets bevaringsstatus.

2250 / *Kystklitter med enebær (*Juniperus* spp.)

Kystklitter med krat eller mange buske af enebær. Naturtypen forekommer spredt på mindre arealer. Denne naturtype er kun registreret omkring Sønderbjerg, og er både i Danmark og på europæisk niveau sjælden.

Bevaringsstatus på nationalt plan vurderes som gunstig. Naturtilstanden for habitattypen på Anholt blev i perioden 2004-05 vurderet som tilstandsklasse 2, dvs. gunstig bevaringsstatus (området i Sønderbjergs nordlige ende) og 3, dvs. usikker bevaringsstatus (området i Sønderbjergs sydøstlige ende). Græsning og rydning virker fremmende for naturtypen, og da fredningsforslagets forslag til bestemmelser indeholder mulighed for naturpleje, er det foreningens vurdering, at fredningsforslaget ikke vil have en negativ indvirkning på områdets bevaringsstatus.

Arealerne ligger i kort afstand fra EF-fuglebeskyttelsesområde nr. F32 - farvandet nord for Anholt:

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F32 farvandet nord for Anholt

SPA 32 Farvandet nord for Anholt			
	Ederfugl	T	F4
	Sortand	T	F4, F7
	Fløjlsand	T	F4, F7

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Tn: Trækfugle, der opholder sig i området i nationalt betydende antal.

Det er desuden angivet hvilke kriterier, der ligger til grund for vurderingen af, om arten opfylder ovennævnte betingelser:

- F1: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og yngler regelmæssigt i området i væsentligt antal, dvs. med 1 % eller mere af den nationale bestand.
- F2: arten er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets p.t. gældende Bilag I og har i en del af artens livscyklus en væsentlig forekomst i området, dvs. for talrige arter (T) skal arten være regelmæssigt tilbagevendende og forekomme i internationalt betydende antal, og for mere fåtallige arter (Tn), hvor områder i Danmark er væsentlige for at bevare arten i dens geografiske sø- og landområde, skal arten forekomme med 1% eller mere af den nationale bestand.
- F3: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til den samlede opretholdelse af bestande af spredt forekommende arter som f.eks. Natravn og Rødrygget Tornskade.
- F4: arten er regelmæssigt tilbagevendende og forekommer i internationalt betydende antal, dvs. at den i området forekommer med 1 % eller mere af den samlede bestand inden for trækvejen af fuglearten.
- F5: arten er regelmæssigt tilbagevendende og har en væsentlig forekomst i områder med internationalt betydende antal vandfugle, dvs. at der i området regelmæssigt forekommer mindst 20.000 vandfugle af forskellige arter, dog undtaget måger.
- F6: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til at opretholde artens udbredelsesområde i Danmark.
- F7: arten har en relativt lille, men dog væsentlig forekomst i området, fordi forekomsten bidrager væsentligt til artens overlevelse i kritiske perioder af dens livscyklus, f.eks. i isvintre, i fædningstiden, på trækket mod ynglestederne og lignende.

Ejendommen

Løbet afholdes på matr.nr. 43a Anholt By, Anholt som ejes af Jens Christian R von der Maase og har et areal på 1752 ha.

Øvrig regulering/planlægning på arealet

Ejendommen ligger Natura 2000 nr. 46 med følgende habitatområde og fuglebeskyttelsesområde:

Nr	Habitatområde	Kode	Udpegningsgrundlag
42	Anholt og havet nord for	1364	Græsøl (Halichoerus grypus)
		1365	Spættet sæl (Phoca vitulina)
		1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havrand
		1150	* Kystlaguner og strandsøer
		2110	Forstrand og begyndende klitdannelse
		2120	Hvide klitter og vandremiler
		2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværdit)
		2140	* Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
		2170	Kystklitter med græs
		2180	Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
		2190	Fugtige klitlavninger
		2250	* Kystklitter med enebær
		9100	* Skovbevoksede tørvemoser

SPA 32 Farvandet nord for Anholt				
	Ederfugl		T	F4
	Sortand		T	F4, F7
	Fløjlsand		T	F4, F7

Det er Naturstyrelsens vurdering, at løbet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000 området, idet løbet begrænser sig til 20 løbere på eksisterende veje.

Der er dele af arealet, der er omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Naturstyrelsen kan oplyse, at der den 18. juli 2012 er givet dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til afholdelse af et mara-

ton på maks. 5 deltagere. I denne dispensation lavede Naturstyrelsen følgende vurdering i forhold til Natura 2000:

"Natura 2000 Vurdering:

Uanset om der løbes langs nordstranden eller sydstranden vil påvirkningen på omgivelserne være neglisérbar set i forhold til den påvirkning turister hvert år udøver på stranden. Der er ikke registreret habitatnaturtyper på stranden. Da ruten ikke berører sælreservatet på Totten er der heller ingen problemer i forhold bilag II og IV arter.

Den del af løbet som foregår gennem Ørkenen skal der ikke dispenseres til efter Strandbeskyttelseslinjen. Men det er vigtigt at løbet gennem ørkenen udelukkende bør foregå på de eksisterende redningsveje og ikke gennem klitlandskabet."

Der er i forbindelse med afholdelse af maraton i september 2014, 2015 og 2016 fremsendt Naturstyrelsen en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Styrelsen har i den forbindelse vurderet, at ansøgte maraton ikke kræver dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, idet arrangementet ikke medfører nogen tilstandsændringer. Dette er med mail meddelt ansøger.

Styrelsen har gjort ansøger opmærksom på, at såfremt der sker ændringer i rammerne for arrangementet – herunder ændringer i antallet løbere, opstilling af boder mm skal Naturstyrelsen kontaktes med henblik på en vurdering af, hvorvidt arrangementet medfører tilstandsændringer der kræver dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

Øvrige bemærkninger

Naturstyrelsen henviser til følgende afgørelse inden for fredningen:

Fredningsnævnet meddelte den 29. januar 2002 afslag til afholdelse af orienteringsløb i Ørkenen på Anholt:

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ifølge fredningen af Ørkenen har almenheden alene ret til færdsel til fods og ophold i det fredede område under forudsætning af, at det fredede område skånes af alle.

Et orienteringsløb med op til 350 deltagere findes ikke at ligge inden for rammerne af den nævnte tilladte færdsel til fods. Endvidere må det antages at området vil lide ubodelig skade ved afholdelsen af et orienteringsløb, som udtalt af professor Ib Johnsen i rapporten af 11. januar 2002.

Da det ansøgte således vil stride mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet afslag på ansøgningen om afholdelse af orienteringsløb i Ørkenen.

Naturklagenævnet stadfæstede den 27. maj 2002 afslaget."

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at fredningsbestemmelserne og det rejste og offentliggjorte fredningsforslag medfører, at afholdelse af maratonløb forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger efter de foreliggende oplysninger til grund, at afholdelse af et årligt maratonløb som beskrevet ikke vil være i strid med fredningen og ikke vil have en negativ indvirkning på det fredede område.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation på vilkår som beskrevet af Norddjurs Kommune.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Anholt Maraton Crew ved Bent Rasmussen, bra@frv.dk

Danmark Naturfredningsforening, dn@dn.dk og norddjurs@dn.dk

Norrdjurs Kommune, rk@norrdjurs.dk og marik@norrdjurs.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og norddjurs@dof.dk

Friluftsrådet, oestjylland@friluftsradet.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Den 28. november 2014

FN 2014.128: Naturpleje og kørsel på Anholt

Fredningsnævnet har den 26. september 2014 modtaget en udtalelse med ansøgning fra Norddjurs Kommune om hegning, udførelse af naturpleje og kørsel på Anholt.

Norddjurs Kommune har den 24. november 2014 begrænset ansøgningen til alene at vedrører naturpleje med tilhørende nødvendig kørsel, der skal udføres i perioden 1. januar til 31. marts 2015.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag og har besluttet at meddele dispensation i sagen. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ansøgningen

I Norddjurs Kommunes reviderede ansøgning er det blandt andet anført, at der søges om dispensation fra gældende fredninger på Anholt til at gennemføre naturpleje i form af rydninger af invasive plantearter. Ansøgningen indsendes med henblik på dispensation, da ikke alle fredninger på Anholt giver mulighed for at lave naturpleje. Plejen vil foregå med skånsomme metoder af hensyn til den ekstremt sårbare vegetation på øen. Al afhøstet materiale vil blive fjernet fra arealerne og sejlet bort. Kørsel vil foregå i tidligere kørespor, på redningsvejen eller på stranden langs kysten. Plejen vil foregå maskinelt med maskiner med lavest mulig trykpåvirkning af vegetationen.

Kørslen vil foregå på strandene eller ad de eksisterende køreveje svarende til de køreveje, der blev anvendt, da Århus Amt lavede et stort naturplejeprojekt i 1994-95. Dette er illustreret ved følgende kortbilag.

- Redningsvejen (afmærket med 12x12cm robinlepæle)
- Den gamle vej til Polhusbugten
- Benyttede arbejdsspor i forb. m. LIFE, rydning af bjergfyv 1995 og 96

Det vil blive indskærpet over for entreprenørerne, at en eventuel kørsel ud over disse køreveje kun må foregå på ryddede flader og IKKE i lichenhederne. Der stilles krav om, at opgaven kun kan udføres af entreprenører, der har særlig ekspertise i behandling af sårbar natur. Arealer, der ligger langt fra de nævnte kørespor, vil blive plejet manuelt.

Plejen ønskes gennemført som et led i at realisere kommunens Natura2000-handleplan for Anholt og skal gennemføres for at sikre, at naturtyperne på udpegningsgrundlaget for Natura2000-området opretholder gunstig bevaringsstatus, hvilket er et krav i Natura2000-områder i første planperiode (2010-2015). Tiltagene modsvarer indholdet i Naturstyrelsens Natura2000-plan for Anholt.

Jens Christian von der Maase, der ejer hovedparten af øen, er indforstået med projektet. Der er ikke indhentet tilladelse til rydningen hos nogle få lodsejere på Sønderbjerg, men dette vil naturligvis ske forud for rydningen.

Status for projektet er, at kommunen har skaffet den nødvendige finansiering til dele af den ønskede naturpleje hos NaturErhvervstyrelsen. Der er endvidere søgt om, men ikke opnået EU-LIFE-midler. Der er opnået tilsagn om medfinansiering af naturplejen hos 15. juni fonden samt Økonomi- og Indenrigsministeriet. Da kommunen har fået tilsagn om landdistriktsmidler, skal rydningen gennemføres og afsluttes inden den 1. april 2015.

I Norddjurs Kommunes oprindelige ansøgning blev det bl.a. anført, at det er kommunens vurdering, at naturplejen ikke er i strid med fredningernes formål og bestemmelser, mens det er vurderingen, at arbejdskørsel kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Fredningerne

I sin oprindelige ansøgning anførte Norddjurs Kommune følgende omkring fredningen af Ørkenen:

"Der ansøges om dispensation til at udføre naturpleje ... indenfor Ørkenfredningen. ... Naturplejen vil være rydning af rynket rose, bjergfyr, slåen samt andre invasive arter, heriblandt tornblad.

... Der er indgået frivillige aftaler om plejetiltagene med alle lodsejere i området.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 samt Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980.

Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 har følgende hovedformål:

".. Det nedennævnte område ca. 1500 tdr. land, der har væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse, fredes i medfør af lov nr. 140 af 7. maj 1937..."

Af fredningsbestemmelserne fremgår det blandt andet:

Punkt 2: "...Det under 1. fredede område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehuse, og lignende, anbringelser af telefonmaster udenfor fyrets og strandvagtens nuværende linjer, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter..." Punkt 3: "...Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med nævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted..."

Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980 har følgende hovedformål:

"..Hovedformålet med den supplerende fredning er ud fra videnskabelige, undervisningsmæssige og landskabelige hensyn at bevare områdets ørkenagtige karakter. Fredningsafgørelsen indeholder blandt andet forbud mod be-

byggelse og beplantning og mod opstilling af telte og giver fredningsmyndighederne ret til at foretage landskabspleje..”

Fredningens formål:

”..Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst..”

Nedenstående kort viser fredningens afgrænsning med turkis og de udvalgte plejearealer med pink flade. Arealet med blå indramning er det tagrørsområde, der ønskes heget ind og de sydligt beliggende arealer med gul indramning ligger indenfor den supplerende fredning af 29. august 1980.

Norrdjurs Kommunes bemærkninger til plejetiltag indenfor Ørkenfredningen

Det er kommunens vurdering, at kørsel indenfor fredningen ... kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne. Da der er tale om tiltag, der understøtter fredningens formål, indstiller Norrdjurs Kommune, at der meddeles dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Norrdjurs Kommune vurderer endvidere, at selve plejetiltagene ikke er i strid med fredningens formål og ikke kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.”

Der blev endvidere anførte følgende omkring Sønderbjergfredningen:

"Der ansøges om at udføre naturpleje indenfor Sønderbjergfredningen. Naturplejen består i rydning af rynket rose, bjergfyr, slåen, birk m.m. Norddjurs Kommune mangler at indgå frivillige aftaler med nogle lodsejere i området. Det skyldes, at der mangler tilsagn om en del af tilskudsmidlerne.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960. Fredningen er opdelt i fire delområder, A, B, C og D, og plejetiltagene er planlagt udført indenfor A, B og C.

Motivationen for fredningen var

"... Nævnet finder, at "Sønderbjerg" på Anholt på grund af sin skønhed, beliggenhed og ejendommelighed, herunder på grund af udsigten til "Sønderbjerg" og udsigten fra "Sønderbjerg" har væsentlig betydning for almenheden..."

For delområde A fremgår blandt andet følgende fredningsbestemmelser:

"... Den nuværende naturlige bevoksning af enebær m.v. skal bibeholdes og må frit brede sig på skråningerne, således at disse i videst muligt omfang beskyttes mod erosion af enhver art..." og "... Oven på selve Sønderbjerg skal det være ejeren tilladt at hugge af den nuværende bevoksning og at fjerne selvsåninger" og "... Bestemmelsen under A om, at den nuværende naturlige bevoksning på "Sønderbjergs" skrænter bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og frit må brede sig på skråningerne, skal ikke være til hinder for udynding og passende beskæring af enebærbevoksningen..."

For delområde B er der ikke opført bestemmelser vedrørende bevoksningen.

For delområde C fremgår blandt andet følgende bestemmelser:

"... Arealet må ikke beplantes, men skal stedse henligge i sin nuværende tilstand, bevokset med lyng, enebær, gyvel mm..." og "... Ejeren har ret til at fælde selvsåninger. Denne ret skal udøves således, at arealet også fremtidigt er lyngklædt med spredt bevoksning med enebær, gyvel og enkelte fyrretræer, samt med de mindre planter, som naturligt vokser med lyng, enebær og gyvel..."

For delområde C er der ikke opført bestemmelser vedrørende bevoksningen.

Danmarks Naturfredningsforening har rejst fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt, og det er hensigten, at fredningsforslaget skal erstatte de eksisterende fredninger. Så længe fredningsforslaget er rejst, må der ikke foretages noget, der er i strid med de rejste fredningsbestemmelser, jf. naturbeskyttelseslovens § 37 stk.2. Da formålet med den nye fredning blandt andet er, at sikre en fremtidig naturpleje på Sønderbjerg og da forslagens plejebeskrivelser er skærpet yderligere med blandt andet plejeret og plejepligt samt bestemmelser om rydning af udsigtskiler og invasive arter, anses plejetiltagene ikke at være i strid med det rejste fredningsforslag.

Kortet ... viser fredningens afgrænsning med turkis og de udvalgte plejearealer med pink flade. Arealet med rød indramning er det område, kommunen mangler at indhente frivillige lodsejeraftaler om.

Norddjurs Kommunes bemærkninger til plejetiltag indenfor Sønderbjergfredningen

Det er kommunens vurdering, at plejetiltagene i området ikke kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne. Dette skyldes, at plejetiltagene netop udføres for at fremme enebær- og lyngplantningerne ved fjernelse af invasive arter samt selvsåede træer og buske. Da der er tale om tiltag, der understøtter fredningens bestemmelser og ikke er i strid med fredningens formål, er det Norddjurs Kommunes vurdering, at plejetiltagene ikke kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne."

Der blev yderligere anført følgende om fredningen af Nordbjerg og Vesterklit:

"Der ansøges om at udføre naturpleje indenfor Nordbjerg og Vesterklitfredningen. Naturplejen består i rydning af rynket rose, bjergfyr, slåen, birk samt andre invasive arter, heriblandt tornblad. Norddjurs Kommune mangler at indgå frivillige aftaler med nogle lodsejere i området. Det skyldes, at der mangler tilsagn om en del af tilskuds-midlerne.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse 20. november 1972.

Af fredningens stk. 5 fremgår det, at

"... Arealerne må ikke beplantes. Den nuværende bevoksning af skrænterne bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og må frit brede sig på skrænterne, således at disse i videst muligt omfang beskyttes mod erosion af enhver art. Dette skal ikke være til hinder for udtynding og passende beskæring af enebærbevoksningen. Fredningsnævnet har ret til uden udgift for ejerne og efter forudgående meddelelse at fjerne selvsåede buske og træer, samt at foretage anden form for landskabspleje..."

Som før nævnt har Danmarks Naturfredningsforening rejst fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt. Da formålet med den nye fredning blandt andet er, at sikre en fremtidig naturpleje på Sønderbjerg og da forslaget plejebeskrivelser er skærpet yderligere med blandt andet plejeret og plejepligt samt bestemmelser om rydning af udsigtskiler og invasive arter, anses plejetiltagene ikke at være i strid med det rejste fredningsforslag.

Nedenstående kort viser den eksisterende fredningsgrænse med turkis og de udvalgte plejearealer med pink flade. Arealet med rød indramning er det område, kommunen mangler at indhente frivillige lodsejeraftaler om.

Norrdjurs Kommunes bemærkninger til plejetiltag indenfor Nordbjerg og Vesterklitfredningen

Det er kommunens vurdering, at plejetiltagene i området ikke kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne. Dette skyldes, at plejetiltagene netop udføres for at fremme enebær og lyngplantningerne ved fjernelse af invasive arter og selvsåede træer og buske.

Da der er tale om tiltag, der understøtter fredningens bestemmelser, er det Norrdjurs Kommunes vurdering, at plejetiltagene ikke kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.”

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet finder det betænkeligt at fastslå, at den ønskede naturpleje i enhver form ikke kræver dispensation fra fredningerne på Anholt. Det er derfor fredningsnævnets opfattelse, at det samlede projekt forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet kan efter projektets formål godkende naturplejen og den kørsel, der er nødvendig til den beskrevne skånsomme udførsel af projektet.

Kørslen kan dog alene foregå i det arbejdsspor, der blev benyttet ved rydningen af bjergfyr i 1995 og 1996, på Redningsvejen og på stranden. Der kan således på det foreliggende grundlag og uden nærmere begrundelse for ansøgningen ikke meddeles dispensation til kørsel andre steder og således heller ikke på de af Norddjurs Kommune anførte ”andre ryddede flader”.

I det anførte omfang meddeler fredningsnævnet således dispensation til det projekt, der er beskrevet af Norddjurs Kommune.

Der er med denne dispensation ikke taget stilling til, i hvilket omfang projektet tillige forudsætter samtykke fra de berørte lodsejere.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjylland@fredningsnaevn.dk, som videre-sender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Norrdjurs Kommune, rk@norddjurs.dk og alm@norddjurs.dk
Jens Christian von der Maase, jcm@advokathca.dk
Danmark Naturfredningsforening, dn@dn.dk og norddjurs@dn.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og norddjurs@dof.dk
Friluftsrådet, oestjylland@friluftsradet.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Hanne Ib Meedom, Dronningens Tværgade 34, 3., 3, 1302 København K
Claus Nyholm Petersen, Havnevej 152, st., 8500 Grenaa
Niels Christian Friis, Niels Brocks Gade 4, 4. tv., 1574 København V
Marianne Vels Johansen, Nordstrandvej 9, 8592 Anholt
Elsa Larsen, Hyacintvej 1, 3650 Ølstykke
Carsten Birger Brabrand, Fuglevej 6, 8592 Anholt
Elvira Kirstine Steffensen, Bygaden 34, 8592 Anholt

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Den 12. december 2014

FN 2014.164: Naturpleje og kørsel på Anholt

Fredningsnævnet meddelte den 28. november 2014 følgende dispensation i anledning af en ansøgning fra Norddjurs Kommune om udførelse af naturpleje og kørsel på Anholt i perioden fra 1. januar til 31. marts 2015:

"Fredningsnævnet finder det betænkeligt at fastslå, at den ønskede naturpleje i enhver form ikke kræver dispensation fra fredningerne på Anholt. Det er derfor fredningsnævnets opfattelse, at det samlede projekt forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet kan efter projektets formål godkende naturplejen og den kørsel, der er nødvendig til den beskrevne skånsomme udførsel af projektet.

Kørslen kan dog alene foregå i det arbejdsforløb, der blev benyttet ved rydningen af bjergfyr i 1995 og 1996, på Redningsvejen og på stranden. Der kan således på det foreliggende grundlag og uden nærmere begrundelse for ansøgningen ikke meddeles dispensation til kørsel andre steder og således heller ikke på de af Norddjurs Kommune anførte "andre ryddede flader".

I det anførte omfang meddeler fredningsnævnet således dispensation til det projekt, der er beskrevet af Norddjurs Kommune.

Der er med denne dispensation ikke taget stilling til, i hvilket omfang projektet tillige forudsætter samtykke fra de berørte lodsejere."

Norddjurs Kommune har ved mails af 3. og 5. december 2014 uddybet baggrunden for ansøgningen om tilladelse til også at køre på de omtalte andre ryddede flader og har vedlagt følgende notat fra Poul Erik Thystrup, Silkeborg Kommune:

"Som tidligere ansat ved Århus Amt med ansvar for amtets naturpleje på Anholt kan jeg bekræfte, at der i forbindelse med det store, delvist EU-finansierede (Life) genopretningsprojekt i årene 1995-96 blev søgt om og givet tilladelse af fredningsnævnet til kørsel med maskiner på de spor (transportspor) i Ørkenen, som er vist på vedhæftede luftfoto. Kørselen var nødvendig for at komme ud med flishugger og traktorer med grenknuser og vogne til de tæt tilgroede områder af Ørkenen.

De tilgroede områder dækkede i alt ca. 360ha af den ca. 1600ha store Ørken. Dengang som nu skulle der tages størst muligt hensyn til Ørkenens meget sårbare vegetationstyper. Det var imidlertid muligt at køre på skønsmæssigt 100ha ud af de 360ha, fordi de var tæt tilgroede med gamle bevoksninger af bjergfyr, som gennem en længere årrække havde smidt et tykt lag af fyrrenåle. Dette lag viste sig at kunne bære en hel del kørsel med de store maskiner uden, at der opstod varige spor. Det samme gjaldt i øvrigt lyngdækkede flader, især i området mellem Anholt by og flyvepladsen samt området mellem Sønderbjerg og Hermannsgave-skoven. Kørsel på de tilgroede flader var nødvendigt for at kunne fjerne de store bjergfyrbevoksninger maskinelt.

Ved den efterfølgende pleje, mest i form af håndlugning af nyspirede bjergfyr, har kørsel på transportsporene også været praktiseret med fredningsnævnets accept.

Jeg deltog i en besigtigelse i marts 2011 sammen med en biolog fra EU. Det kunne da konstateres, at projektet med genopretning af Ørkenens lysåbne naturtyper havde været en succes, idet forskellige laver var begyndt at indtage nogle af de tidligere tilgroede områder, ligesom revling var begyndt at brede sig indover nogle af de fyrrenå-

le-dækkede områder. Det stod dog også klart, at omsætningen af organisk materiale foregår uhyre langsomt i det meget næringsfattige miljø og det ekstremt tørre mikroklima, som man finder i Ørkenen om sommeren. Der var således større flader med fyrrenåle, som endnu ikke var gået i omsætning efter 15-16 år. Eneste tegn af tidens tand var fyrrenålenes askegrå overflade.

Det er derfor min vurdering, at disse flader endnu tåler kørsel med større maskiner, navnlig når det kun drejer sig om kørsel et fåtal af gange til og fra de steder, hvor man ønsker at fjerne den invasive art *Rosa Rugosa*. Disse robuste flader ligger i et bælte langs Anholts sydkyst fra Sønderbjerg til Hermannsgave og videre fra Hermannsgave mod nordøst langs Pakhusbugten. Bæltet strækker sig fra foden af kystklitterne (på landsiden) til det store transportspor, som forløber omtrent parallelt med kysten.”

Fredningsnævnets afgørelse

Efter det nu oplyste, og da en dispensation ikke findes at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og stk. 3, udvides dispensationen meddelt den 28. november 2014 til også at omfatte tilladelse til kørsel på de ryddede flader.

Der er med denne dispensation ikke taget stilling til, i hvilket omfang projektet tillige forudsætter samtykke fra de berørte lodsejere.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på mail midtjylland@fredningsnaevn.dk, som videre-sender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er ind-gået i sagens behandling. Klage kan også ske ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorefter der nærmere henvises til nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk eller borger.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation fra fredningsnævnet ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet. En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes foruden til andre berørte lodsejere til

Norddjurs Kommune, rk@norddjurs.dk og alm@norddjurs.dk
Jens Christian von der Maase, jcm@advokathca.dk
Danmark Naturfredningsforening, dn@dn.dk og norddjurs@dn.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og norddjurs@dof.dk
Friluftsrådet, oestjylland@friluftsradet.dk
Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

(midtjyllandouest@fredningsnaevn.dk)

Den 8. juni 2015

FN 2015.48: Plantning af hjelme

Fredningsnævnet har den 7. maj 2015 fra Norddjurs Kommune modtaget en udtalelse om kommunens ansøgning om at plante med hjelme på to ryddede arealer på henholdsvis 6,9 ha og 5,4 ha i Ørkenen på Anholt samt kørsel i eksisterende spor ved tilplantningen. Arealet tilhører Jens Christian von der Maase.

Fredningsnævnet har i tilknytning til besigtigelser af andre dele af Anholt besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Området er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om Ørkenfredningen på Anholt. Det fredede område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehuse og lignende, anbringelser af telefonmaster udenfor fyrets og strandvagtens nuværende linjer, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter. Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med fredningsnævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted.

Fredningsnævnet meddelte den 28. november 2014 dispensation til naturpleje i form af rydning af invasive arter i Ørkenen på Anholt.

Norddjurs Kommune har anført, at der søges om at opgrave stiklinger og tilplante ryddede arealer indenfor Ørkenfredningen, hvor der er risiko for sandflugt. Hjelmen, der er en naturligt forekommende plante i klitområder, ønskes plantet for at forhindre eventuel sandflugt i de områder, der er ryddet i det netop gennemførte naturplejeprojekt. Plantning med hjelme vil endvidere fremme genetablering af anden vegetation i klitnaturområderne. Hjelmen vil blive fremskaffet ved skånsom og pletvis udtagelse af stiklinger fra nærliggende lokale bevoksninger, og de plantes straks efter. Udtagning af stiklinger vil ske på en måde, der sikrer, at de eksisterende hjelmebevoksninger ikke svækkes. Tilplantning vil ske i efteråret 2015 med manuelle metoder, og kørsel vil ske i eksisterende kørespor på de ryddede arealer og langs stranden i overensstemmelse med den tidligere meddelte dispensation til naturpleje.

De arealer, der ønskes tilplantet, er markeret med pink farve på følgende kort:

Arealerne fremstår i deres nuværende ryddede form på følgende måde:

Norddjurs Kommune har anført, at plantningen af hjelme er en del af Natura 2000-planen for området, hvor der tilstræbes en mere lysåben klitvegetation. Hjelme er en naturlig del af klitlandskaberne på Anholt, og tilplantningen har afgørende betydning for udviklingen af de nyetablerede naturarealer. Da opgravningen vil foregå tæt på vandet, hvor arealet i forvejen er under påvirkning af havet, er det kommunens vurdering, at opgravningen ikke vil have væsentlig betydning for naturen og landskabet på stranden. Det er således vurderingen, at der ikke skal laves en Natura 2000 konsekvensvurdering, da projektet gennemføres som led i at realisere Natura 2000-planen for området.

Kommunen vurderer herefter, at projektet ikke vil være i strid med fredningernes formål om at bevare arealerne som et naturligt og uberørt landskab. Det indstilles derfor, at der meddeles dispensa-

tion til opgravning af hjelmestiklinger, til plantning af stiklingerne og til arbejdskørsel i forbindelse med opgravning og tilplantning af hjelme.

Fredningsnævnet har behandlet sagen i tilknytning til andre besigtigelser på Anholt den 12. maj 2015 bl.a. med overflyvning af arealerne.

Det er oplyst, at Jens Christian von der Maase og Danmarks Naturfredningsforening ikke har bemærkninger til projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Ørkenfredningen indeholder bestemmelser om, at området skal henligge i naturtilstand, og at ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Fredningen forbyder endvidere kørsel udenfor ruterne. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at projektet vil fremme plejen af arealet i Ørkenfredningen i overensstemmelse med Nature 2000 planen for området. På den baggrund meddeler fredningsnævnet dispensation til projektet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Nanna de Courcy,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Norddjurs Kommune, sagsnr. 15/2244,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs og Anholt,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
9. Friluftsrådet, Østjylland,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland,
12. Jens Christian von der Maase.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 8. juni 2015

FN 2015.19: Rydning, hegning og afgræsning af et tagrørsområde

Fredningsnævnet har den 24. februar 2015 fra Norddjurs Kommune modtaget en udtalelse om kommunens ansøgning om at gennemføre naturpleje i form af afrydning af tagrør, opsætning af hegn og efterfølgende afgræsning på et nærmere afgrænset areal på ca. 15 ha på Anholt, der tilhører Jens Christian von der Maase.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af området besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Området er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om Ørkenfredningen på Anholt. Det fredede område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehuse og lignende, anbringelser af telefonmaster udenfor fyrets og strandvagtens nuværende linjer, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter. Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med fredningsnævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted.

Norddjurs Kommune har anført, at det søges om gennemførelse af naturpleje og opsætning af hegn til kvægafræsning indenfor Ørkenfredningen. Arbejdet vil foregå ved skånsomme metoder af hensyn til den ekstremt sårbare vegetation på øen. Alt afhøstet materiale vil blive fjernet fra arealerne. Kørsel vil foregå af tidligere kørespor, på redningsveje eller på stranden langs kysten. Det vil være nødvendigt at køre i tagrørene for at rydde dem. Rydningen vil foregå maskinelt med maskiner med lavest mulig trykpåvirkning af vegetationen. Rydningen vil sammen med græsning medføre forbedrede forhold for naturtypen "klitlavning" 2190. Plejen ønskes gennemført som en del af Norddjurs Kommunes Natura 2000-handleplan for Anholt. Den skal sikre, at naturtyperne på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området opretholder gunstig bevaringsstatus, hvilket er et krav i Natura 2000-områder i første planperiode (2010-2015). Tiltagene modsvarer indholdet i Naturstyrelsens Natura 2000-plan for Anholt.

Det er videre anført, at hegnet består af 1.600 meter elhegn med to strømførende tråde opsat i højden 40 og 80 cm. Pælene er robinie Ø6-8 cm samt halve egepæle i hjørnerne. Afstanden mellem pælene er 6 meter. Hegningen etableres på et areal med tagrør, som skal ryddes og derefter afgræsses af kvæg.

Norddjurs Kommune har vurderet, at der ikke skal laves en egentlig Natura 2000 konsekvensvurdering, da projektet gennemføres som led i at realisere Natura 2000-planen for området. Da der er tale om tiltag, der understøtter fredningens formål, indstiller Norddjurs Kommune, at der meddeles dispensation til opsætning af el-hegn bestående af robinie og egepæle med to strømførende tråde, til rydning af tagrør og til arbejdsførsel i forbindelse med rydning af tagrør og opsætning af hegn.

Ørkenfredningens afgrænsning er markeret med pink og det areal, der ønskes ryddet for tagrør og indhegnet, er indtegnet med grønt på nedenstående kort.

Fredningsnævnet har behandlet sagen i et møde med besigtigelse den 12. maj 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnets formand og kommunalt valgte medlem, Jens Christian von der Maase og Mark von der Maase, Norddjurs Kommune ved Rikke Kroier og Danmarks Naturfredningsforening ved Morten Abildstrøm.

Det er oplyst, at Jens Christian von der Maase, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening ikke har bemærkninger til projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Ørkenfredningen indeholder bestemmelser om, at området skal henligge i naturtilstand, og at ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Fredningen forbyder endvidere kørsel udenfor ruterne. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at projektet vil fremme plejen af area-
lerne i Ørkenfredningen i overensstemmelse med Nature 2000 planen for området. På den baggrund
meddeler fredningsnævnet dispensation til projektet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og mil-
jø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, re-
kreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du kla-
ger via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger
på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En
klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du
betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klage-
portalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klage-
portalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodnin-
gen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imøde-
kommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i gi-
vet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Nanna de Courcy,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Norddjurs Kommune, sagsnr. 15/2244,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs og Anholt,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
9. Friluftsrådet, Østjylland,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland,
12. Jens Christian von der Maase.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 31. maj 2018

FN-MJØ-63-2018. Anholt Marathon

Fredningsnævnet meddelte senest den 15. maj 2014 dispensation til at afholde marathonløb i ørkenen på Anholt i 2014, 2015 og 2016 (FN-MJØ-141-2013).

Fredningsnævnet har den 16. maj 2018 modtaget en udtalelse fra Norddjurs Kommune om en ansøgning fra Anholt Marathon Crew om at afholde marathonløb i 2018, 2019 og 2020.

Fredningsnævnet har på skriftligt besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ørkenen på Anholt er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelser af 7. november 1939 og 29. august 1980. Baggrunden for fredningen er områdets væsentlige betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det er anført i fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand, og ethvert indgreb i denne tilstand er forbudt. Færdsel til fods er tilladt. Det fredede område skal skånes af alle.

Norddjurs Kommune har oplyst, at marathonruten som tidligere går gennem Ørkenen og ud til fyret via redningsvejen, der er afmærket med pæle. Det er den rute, fodgængere vælger, når de går ud til fyret, og det spor, som fyrmesteren og ejeren af Ørkenen har ret til at køre på. Turen hjem går langs vandkanten på stranden og er derfor ikke til gene for stranden. Løberne skal selv have forsyninger med på turen, og der vil ikke være nogen form for poster på ruten. Løberne vil endvidere få information om, at der ikke må smides nogen form for affald. Løbet foregår i ydersæsonen, når der ikke er mange gæster på Anholt, og derfor skaber arrangementet liv til hele øen. Løbet er lokalt forankret og frivilligt styret, og der er ingen fortjeneste.

Norddjurs Kommune har videre anført, at fredningsnævnets tidligere dispensation efter kommunens indstilling blev givet til et deltagerantal på højst 20. Kommunen har imidlertid erfaret, at arrangementet ikke har påvirket beskyttede naturværdier i negativ retning, og at antallet af løbere og det eventuelle varierende slid, de tilstedekommer, ikke kan måles. Ørkenen har vist sig at være mere robust end forventet. Der har ikke været konstateret slid på arealet i forbindelse med arrangementerne, og selv om der er stor bevågenhed og omsorg for naturen blandt øens beboere, har kommunen ikke modtaget negative tilkendegivelser. Kommunen vurderer således, at det aktuelt ansøgte arrangement ikke vil medføre væsentlig skade på den sårbare natur i Ørkenen. Det begrundes også i, at de 40 deltagere kun må færdes på det eksisterende spor gennem Ørkenen og langs stranden, og at der ikke placeres poster med forplejning eller lignende langs ruten.

Det er Norddjurs Kommunes anbefaling, at der meddeles dispensation.

Det fremgår af ansøgningen, at den omfatter 40 deltagere pr. marathonløb.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Ørkenen og i øvrigt også det fortsat verserende fredningsforslag for en del af Anholt betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation til et projekt, der ikke strider mod formålet med en fredning eller et fredningsforslag.

Fredningsnævnet lægger efter de foreliggende oplysninger til grund, at afholdelse af et årligt maratonløb som beskrevet ikke vil være i strid med fredningen og ikke vil have en negativ indvirkning på det fredede område. Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til at afholde maratonløb med op til 40 deltagere i årene 2018, 2019 og 2020.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Michelsen,
2. Nanna de Courcy,
3. Anholt Marathon Crew,
4. Miljøstyrelsen,
5. Norddjurs Kommune, 12/13149,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
10. Dansk Botanisk Forening,
11. Friluftsrådet, Norddjurs,
12. Region Midtjylland,
13. Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandouest@fredningsnaevn.dk)

Den 20. september 2018

FN-MJØ-93-2018. Naturpleje på Anholt

Fredningsnævnet har den 3. juli 2018 fra Norddjurs Kommune modtaget kommunens ansøgning om lovliggørende dispensation til en myndighedskørsel ved Anholt Fyr i april 2018 og til permanent at kunne foretage myndighedskørsel i Ørkenen på Anholt.

Fredningsnævnet har fået præsenteret ansøgningen på et møde med Norddjurs Kommune og har på den baggrund fundet sagen tilstrækkeligt belyst til at kunne træffe afgørelse i sagen uden en besigtigelse på Anholt.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Sagens baggrund og fredningsbestemmelserne er beskrevet i Norddjurs Kommunes ansøgning, som derfor gengives i det følgende:

"Efterfølgende dispensation

Norddjurs Kommune ansøger hermed om efterfølgende dispensation til myndighedskørsel ud til Anholt Fyr den 30. april 2018. Norddjurs Kommune er blevet opmærksom på, at en besigtigelse af de i 2015 udførte plejetiltag indenfor Ørkenfredningen kræver dispensation fra fredningens bestemmelser.

Fredningsnævnet har den 28. november 2014 meddelt dispensation til naturpleje og kørsel på Anholt (FN 2014.128) Denne dispensation er imidlertid begrænset til perioden januar – marts 2015, og det er derfor Norddjurs kommunes vurdering, at den udførte kørsel kræver efterfølgende dispensation.

Besigtigelsen blev udført af to plejemyndighedspersoner på ATV. Der blev kørt langs Nordstrand ud til fyret samt en lille strækning på Redningsvejen. Besigtigelser langt fra færdselsårerne blev foretaget til fods og ved overflyvning med drone.

Permanent dispensation

Derudover ansøges der om permanent dispensation til myndighedskørsel på ATV inden for Ørkenfredningen på Anholt. Kørslen vil blive udført:

1. i forbindelse med plejemyndighedens opfølgende besigtigelse af den naturpleje, der udføres indenfor fredningen
2. i forbindelse med myndighedsbesigtigelser ved overtrædelser i beskyttet §3-natur og Natura 2000 indenfor fredningen
3. i forbindelse med fredningstilsynsmyndighedens besigtigelser ved overtrædelser af Ørkenfredningens bestemmelser

Norddjurs Kommune vurderer, at der vil blive tale om max. 4 ture årligt. Kørslen vil blive foretaget på ATV med max. to personer via det arbejdssti, der blev benyttet ved rydningen af bjergfyrtårnet i

1995, 1996 og 2015, på Redningsvejen samt på stranden. Arealer, der ligger langt fra de nævnte trafikårer, vil blive besøgt til fods eller ved overflyvning med drone.

Ørkenfredningen

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 samt Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980.

Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 har følgende hovedformål:

".. Det nedennævnte område ca. 1500 tdr. land, der har væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse, fredes i medfør af lov nr. 140 af 7. maj 1937..."

Af fredningsbestemmelserne fremgår det blandt andet:

Punkt 2: *"..Det under 1. fredede område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehuse, og lignende, anbringelser af telefonmaster udenfor fyrets og strandvagtens nuværende linier, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter.."*

Punkt 3: *"..Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med nævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted..."*

Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980 har følgende hovedformål:

"..Hovedformålet med den supplerende fredning er ud fra videnskabelige, undervisningsmæssige og landskabelige hensyn at bevare områdets ørkenagtige karakter. Fredningsafgørelsen indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse og beplantning og mod opstilling af telte og giver fredningsmyndighederne ret til at foretage landskabspleje.."

Fredningens formål: *"..Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.."*

Tidligere, permanente afgørelser

Der foreligger en fredningsnævnsafgørelse af 22. oktober 1999 vedr. kørsel i Ørkenen:

"... Hovedbestemmelsen for Ørkenen er, at motorkørsel ikke er tilladt. Efter forhandling med Fredningsnævnet kan der godkendes to køreruter, som kan benyttes til:

- 1. kørsel til fyret i forbindelse emd arbejde ved fyret*
- 2. kørsel med tilknytning til Fyrmesterboligen og*
- 3. undtagelsesvis i forbindelse emd redningskørsel*

Turistkørsel må ikke finde sted.."

Der foreligger endvidere en afgørelse af 17. januar 2005, hvor det daværende Århus Amt's naturplejer, Morten Abildstrøm, meddeles permanent dispensation til kørsel i Ørkenen i forbindelse med naturpleje mv.

Motivation

Ved anmeldelse af overtrædelser indenfor beskyttet §3-natur, Natura 2000 samt Ørkenfredningen, er det nødvendigt at kunne rykke hurtigt ud for enten at lave standsningspåbud eller for at registrere overtrædelserne kort efter de er sket. Besigtigelse af udført naturpleje er ofte afhængig af vind og

vejr, - og derfor kan det være vanskeligt at forudsige den nøjagtige dato for en besigtigelse. Det er således Norddjurs Kommunes ønske, at besigtigelserne kan gennemføres uden forudgående dispensation fra gang til gang.

Norddjurs Kommune håber derfor, at Fredningsnævnet er indstillet på at meddele permanent dispensation til myndighedskørsel indenfor Ørkenfredningen samt efterfølgende dispensation til kørsel til Anholt Fyr den 30. april 2018.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med Norddjurs Kommune den 19. september 2018. For Norddjurs Kommune deltog Rikke Kroier, Annette Limborg Madsen og Marie Karlsson. Endvidere deltog Jette Mouritzen for Danmarks Naturfredningsforening og Thorkil Danielsen for Friluftsrådet. På mødet blev projektet præsenteret og drøftet. Det blev oplyst, at der højt sat vil være brug for, at to personer kører i området to dage ad gangen fire gange årligt. Der etableres ingen nye kørespor og køres ikke steder, der ikke er kørt i forvejen. Hvis de skal udenfor dette område, vil det være til fods. Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet tilsluttede sig projektet.

Fredningsnævnets kommunalt valgte medlem deltog ikke i mødet, men har deltaget i sagens afgørelse med sit kendskab til det fredede område. Områdets ejer deltog heller i mødet, men Norddjurs Kommune har orienteret fredningsnævnet om, at han har godkendt projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Ørkenen på Anholt betyder, at myndighedskørslen forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens.

Den kørsel, som Norddjurs Kommune har foretaget og søger om fortsat at kunne foretage, er en naturlig konsekvens af det øvrige arbejde med at fremme fredningsformålene.

På den baggrund og da den ansøgte kørsel er af begrænset omfang og ikke sker andre steder end, hvor der tidligere er kørt, og således ikke medfører en betydende forøget belastning af området, meddeler fredningsnævnet dispensation i det ansøgte omfang, herunder lovliggørende dispensation til den allerede gennemførte kørsel.

Dispensationen omfatter den nødvendige myndighedskørsel og kan således foretages af de personer, der udøver denne myndighed.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagenes oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Nanna de Courcy,
3. Jens Christian von der Maase,
4. Miljøstyrelsen, København,
5. Norddjurs Kommune, 12472,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Østjylland,

13. Region Midtjylland,
14. Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 20. september 2018

FN-MJØ-100-2018. Naturpleje på Anholt

Fredningsnævnet har den 19. juli 2018 fra Norddjurs Kommune modtaget kommunens ansøgning og udtalelse om lovliggørende dispensation til udført naturpleje på Anholt i 2016 og 2017 i form af genpleje efter en tidligere dispensation til naturpleje og til at udføre en sådan genpleje fra 2018 til 2025.

Fredningsnævnet har fået præsenteret projektet på et møde med Norddjurs Kommune med forevisning af billeder, film og droneoptagelser og har på den baggrund fundet sagen tilstrækkeligt belyst til at kunne træffe afgørelse i sagen uden en besigtigelse på Anholt.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation i et omfang, der er nærmere beskrevet og begrundet neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Sagens baggrund og fredningsbestemmelserne er indgående beskrevet i Norddjurs Kommunes udtalelse, som derfor gengives i det følgende:

”Norddjurs Kommunes naturplejeteam har fremsendt ansøgning om efterfølgende dispensation til udført genpleje, samt dispensation til at udføre genpleje indenfor tre gældende fredninger på Anholt.

Naturplejeteamet har tidligere indhentet dispensation til at udføre naturpleje på Anholt, se FN 2014.128 og FN 2014.164. Naturplejen blev gennemført i 2015, og der blev foretaget genpleje i 2016 og 2017. Plejeteamet misforstod rækkevidden af de meddelte dispensationer, idet de også troede at dispensationerne omfattede muligheden for at genpleje. Det er teamet nu blevet opmærksomme på, og ansøger derfor om efterfølgende dispensation til den udførte genpleje i 2016 og 2017, samt en fremtidig genpleje de næste 8 år. Genplejen er et vilkår for de støttemidler, Norddjurs Kommune har modtaget til projektet fra den daværende NaturErhvervstyrelse. Ansøgningsmateriale vedlægges til orientering.

Ansøgning

Der ansøges om genpleje indenfor Ørkenfredningen, Sønderbjergfredningen samt Nordbjerg og Vesterklitfredningen. Plejearealerne indgår tillige i det fortsat verserende fredningsforslag ”*Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt*”. Arealerne er indtegnet med pink på nedenstående kort:

©COWI

Hele plejeindsatsen er gennemført for at realisere Natura2000-planen for området. Samlet set skal genplejen fastholde resultatet af den allerede udførte naturpleje, og skabe forudsætning for at bevare og genskabe de klitnaturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura2000-området.

For at få et godt resultat ud af naturplejen, er det helt nødvendigt at genpleje allerede plejede arealer. Dette gælder i særdeleshed arealer med rynket rose, som har særdeles effektive spredningsmekanismer, både via rodsystemet og via tusindvis af frø. Nyere undersøgelser vist, at rynket rose kan fordoble sit areal i løbet af 5-9 år, alene via rodsrud, og derfor tager det en del år at fjerne rynket rose effektivt. Bekæmpelse af rynket rose med en såkaldt 'biorotor' er både den billigste og den mest effektive metode. Biorotoren har en tromle, der er besat med stærke, 20-30 cm lange metaltænder, der trækkes hen over- og ned i jorden. Herved skades rosenes rodsystem og ødelagte plantedele kastes op på jordoverfladen, hvor de visner og dør. Der ansøges om kørsel og rydning af rynket rose ved hjælp af biorotor i områderne A, B og I, som vist på kortet forrige side.

Derudover ansøges der om genrydning af birk, som enten bliver optrukket med skovspil eller fjernet med motorsav så tæt ved terrænhøjde som muligt. Små birk bliver fjernet manuelt med spade. Hertil kommer to årlige afhugninger af birke-genvækst med økse de næste 2-3 år. Der ansøges om rydning af birk i områderne G og I.

Der er ryddet bjergfyr i områderne I, G, D og A. Bjergfyr genspirer ikke, så der ansøges udelukkende om håndlugning af nye, frøspirede individer.

I område F ansøges der om genpleje ved slåning af visnede tagrør, som kvæget efterlader, fordi de fo-retrækker nye, grønne skud. Slåningen foretages om vinteren og uden for fuglenes ynglesæson, og vil samlet set resultere i bedre græsning og en større diversitet på området.

Foruden kørsel med biorotor på de plejede arealer, ansøges der om kørsel på strandene, på Redningsvejen samt ad de eksisterende spor, der tidligere har været anvendt til naturplejeprojekter:

©COWI

Beskyttet natur.

Norddjurs Kommune udarbejder habitatvurdering for Natura 2000 og træffer afgørelse efter naturbeskyttelseslovens §3. Det forventes, at der meddeles tilladelse til genplejen.

Ørkenfredningen på Anholt.

Områderne F, G, I, A, B og den sydlige del af D er beliggende indenfor Ørkenfredningen.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 samt Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980.

Overfredningsnævnets kendelse af 7. november 1939 har følgende hovedformål:

".. Det nedennævnte område ca. 1500 tdr. land, der har væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse, fredes i medfør af lov nr. 140 af 7. maj 1937..."

Af fredningsbestemmelserne fremgår det blandt andet:

Punkt 2: *"..Det under 1. fredede område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Særlig forbydes al permanent bebyggelse, opførelse af skure, boder, badehuse, og lignende, anbringelser af telefonmaster udenfor fyrets og strandvagtens nuværende linier, beplantning og opdyrkning samt opgravning af planter.."*

Punkt 3: *"..Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med nævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted..."*

Overfredningsnævnets afgørelse om supplerende fredning af 29. august 1980 har følgende hovedformål:

"..Hovedformålet med den supplerende fredning er ud fra videnskabelige, undervisningsmæssige og landskabelige hensyn at bevare områdets ørkenagtige karakter. Fredningsafgørelsen indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse og beplantning og mod opstilling af telte og giver fredningsmyndighederne ret til at foretage landskabspleje.."

Fredningens formål: *"..Med fredningen tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.."*

Det er Norddjurs Kommunes vurdering, at kørsel og genpleje kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Sønderbjergfredningen

Den midterste del af område D er beliggende indenfor Sønderbjergfredningen.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse af 16. december 1960. Fredningen er opdelt i fire delområder, A, B, C og D, og genplejen er udføres indenfor A.

Motivationen for fredningen var *"...Nævnet finder, at "Sønderbjerg" på Anholt på grund af sin skønhed, beliggenhed og ejendommelighed, herunder på grund af udsigten til "Sønderbjerg" og udsigten fra "Sønderbjerg" har væsentlig betydning for almenheden..."*

For delområde A fremgår blandt andet følgende fredningsbestemmelser: *"...Den nuværende naturlige bevoksning af enebær m.v. skal bibeholdes og må frit brede sig på skråningerne, således at disse i videst muligt omfang beskyttes mod erosion af enhver art..."* og *"...Oven på selve Sønderbjerg skal det være ejeren tilladt at hugge af den nuværende bevoksning og at fjerne selvsåninger"* og *"...Bestemmelsen under A om, at den nuværende naturlige bevoksning på "Sønderbjergs" skrænter bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og frit må brede sig på skråningerne, skal ikke være til hinder for udtynding og passende beskæring af enebærbevoksningen..."*

Det er kommunens vurdering, at genplejen kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Nordbjerg og Vesterklitfredningen

Den nordligste del af område D er beliggende indenfor Nordbjerg og Vesterklitfredningen.

Fredningen består af Overfredningsnævnets kendelse 20. november 1972.

Af fredningens stk. 5 fremgår det, at *"...Arealerne må ikke beplantes. Den nuværende bevoksning af skrænterne bestående af enebær m.v. skal bibeholdes og må frit brede sig på skråningerne, således at disse i videst muligt omfang beskyttes mod erosion af enhver art. Dette skal ikke være til hinder for udtynding og passende beskæring af enebærbevoksningen. Fredningsnævnet har ret til uden udgift for ejerne og efter forudgående meddelelse at fjerne selvsående buske og træer, samt at foretage anden form for landskabspleje..."*

Det er kommunens vurdering, at genplejen kræver dispensation fra fredningsbestemmelserne.

Det verserende fredningsforslag

Hensigten med det verserende fredningsforslag for Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt er, det skal erstatte de eksisterende fredninger. Så længe fredningsforslaget er rejst, må der ikke foretages noget, der er i strid med de rejste fredningsbestemmelser, jf. naturbeskyttelseslovens § 37 stk.2. Da formålet med den nye fredning blandt andet er, at sikre en fremtidig naturpleje på Sønderbjerg og da forslagens plejebeskrivelser er skærpet yderligere med blandt andet plejeret og plejepligt samt bestemmelser om rydning af udsigtskiler og invasive arter, anses genplejen ikke at være i strid med det verserende fredningsforslag.

Norddjurs Kommunes samlede indstilling til Fredningsnævnet

Norddjurs Kommune indstiller:

- at der meddeles efterfølgende dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel med biorotor udenfor de eksisterende spor i forbindelse med gennemførelse af genpleje i 2016 og 2017
- at der meddeles dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel med biorotor udenfor de eksisterende spor i forbindelse med gennemførelse af genpleje for årene 2018 til 2025
- at der for årene 2016 og 2017 meddeles efterfølgende dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel på strandene, på Redningsvejen samt ad de eksisterende spor, der tidligere har været anvendt til naturplejeprojekter
- at der for årene 2018 til 2025 meddeles dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til arbejdskørsel på strandene, på Redningsvejen samt de ad de eksisterende spor, der tidligere har været anvendt til naturplejeprojekter.
- at der for 2016 og 2017 meddeles efterfølgende dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til genpleje i områderne I, A, F, G, B og D.
- at der for årene 2018 til 2025 meddeles dispensation fra Ørkenfredningens bestemmelser til genpleje i områderne I, A, F, G, B og D.
- At der for årene 2016 og 2017 meddeles efterfølgende dispensation fra Sønderbjergfredningen samt Nordbjerg og Vesterklitfredningens bestemmelser til genpleje i område D.
- At der for årene 2018 til 2025 meddeles dispensation fra Sønderbjergfredningen samt Nordbjerg og Vesterklitfredningens bestemmelser til genpleje i område D.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med Norddjurs Kommune den 19. september 2018. For Norddjurs Kommune deltog Rikke Kroier, Annette Limborg Madsen og Marie Karlsson. Endvidere deltog Jette Mouritzen for Danmarks Naturfredningsforening og Thorkil Danielsen for Friluftsrådet. På mødet blev projektet præsenteret og drøftet og illustreret i form af billeder, film og droneoptagelser. Det blev i relation til den kørsel, der er afledt af naturplejen, oplyst, at der forventeligt årligt vil være tale om 7-10 dage, hvor to personer foretager plejen. Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet tilsluttede sig projektet.

Fredningsnævnets kommunalt valgte medlem deltog ikke i mødet, men har deltaget i sagens afgørelse med sit kendskab til det fredede område.

Områdets ejer deltog heller ikke i mødet, men Norddjurs Kommune har orienteret fredningsnævnet om, at han har godkendt projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

De eksisterende fredninger og de fredningsbestemmelser, der fremgår af den fortsat verserende frednings-sag, betyder, at naturplejen og den tilknyttede kørsel forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod en frednings eller et fredningsforslags formål.

Den naturpleje, som Norddjurs Kommune har udført og planlægger fortsat at udføre, er med til at fremme fredningsformålene i både de eksisterende fredninger og den verserende fredningssag.

På den baggrund og da fredningsnævnet lægger til grund, at den ansøgte kørsel ikke overstiger den kørsel, som er nødvendig til udførelsen af naturplejen, meddeler fredningsnævnet dispensation i det ansøgte omfang, herunder lovliggørende dispensation til den allerede udførte naturpleje og kørsel i 2016 og 2017. Som drøftet på mødet med Norddjurs Kommune tidsbegrænses dispensationen dog til perioden 2018-2020, hvorefter der i 2021 igen holdes et møde eventuelt med besigtigelse til afklaring af effekten af naturplejen og nødvendige fortsatte tiltag til opnåelse af formålet med naturplejen.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Norddjurs Kommune har anført at ville udarbejde en habitatvurdering, og fredningsnævnet lægger derfor uagtet formålet med naturplejen til grund, at det endnu ikke er afklaret, om en dispensation er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Dispensationen meddeles derfor på betingelse af, at den ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller stk. 3.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau).

Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,
2. Nanna de Courcy,
3. Jens Christian von der Maase,
4. Miljøstyrelsen, København,
5. Norddjurs Kommune, 12472,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
13. Region Midtjylland,
14. Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 7. november 2019

FN-MJØ-156-2018. Råstofindvinding på Anholt

Fredningsnævnet har den 6. december 2018 modtaget Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af råstofindvinding på Anholt på matr.nr. 43a Anholt By, Anholt og et umatrikuleret areal på nordkysten. Arealerne ejes af Jens Christian von der Maase.

Fredningerne og sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelser af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen og 20. november 1972 om fredning af Nordbjerg og Vesterklit. Arealerne er endvidere omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 11. december 2015 om fredning af Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg, som fortsat er under behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Fredningerne hindrer ikke råstofindvinding til lokalt brug på Anholt, men det fremgår særligt af fredningsnævnets afgørelse af 11. december 2015, at placeringen ikke må være skæmmende i landskabet og skal godkendes af fredningsnævnet. Der gælder endvidere det særlige forhold for materialeoptagning på Nordstranden, at det når som helst og uden erstatningsretlige konsekvenser kan tages op af fredningsnævnet, hvis forholdene tilsiger dette.

Norddjurs Kommune anmodede i 2008 om fredningsnævnets stillingtagen til en ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på Anholt. Fredningsnævnet færdigbehandlede imidlertid ikke sagen som følge af bortfald af et tidligere fredningsforslag for Anholt.

Efter at Danmarks Naturfredningsforening på ny rejste fredningssag for Anholt, genfremsendte Norddjurs Kommune i august 2013 ansøgningen til fredningsnævnet. Fredningsnævnet besigtigede råstofindvindingsområdet i juni 2013 i tilknytning til behandlingen af fredningssagen. Fredningsnævnet udtalte herefter den 2. september 2014 følgende (FN-MJØ-062-2013):

”Det er fredningsnævnets opfattelse, at fortsat råstofindvinding af ral og af sand, sten og grus i et omfang, som er nødvendigt til Anholts eget brug, fortsat kan ske uden at være i strid med fredningen, og at der i nødvendigt omfang kan meddeles dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, ...

På den baggrund og da indvindingen af ral fra Nordstranden efter de oplysninger, der foreligger for fredningsnævnet, ikke kan antages at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, finder fredningsnævnet ikke anledning til at foretage yderligere i relation til denne del af råstofindvindingen.

Fredningsnævnet finder imidlertid ikke grundlag for at godkende stedet for udgravning af sand, sten og grus blot med henvisning til, at det er det pågældende sted, at indvindingen hidtidig er sket, og fredningsnævnets egentlige dispensation afventer således, at der på baggrund af en aktuel vurdering tilgår fredningsnævnet en indstilling om en konkret placering af indvindingen fra Norddjurs Kommune.”

Ansøgningen mv.

Norddjurs Kommune har i udtalelsen af 6. december 2018 oplyst, at Region Midtjylland, der i 2014 overtog myndighedsansvaret i råstofsager fra kommunerne, har fremsendt sagsmateriale vedrørende råstofindvinding på Anholt. Regionen har genoptaget dialogen med Jens Christian von der Maase, der fastholder ansøgningen fra 2006 om en årlig indvinding af 150 m³ ral og 250 m³ sand og grus. Det samlede indvindingsareal er på ca. 1,6 ha. Regionen forventer at meddele lovliggørende dispensation efter råstofloven.

Norddjurs Kommune har anført, at råstofindvindingsområderne er placeret i udpegning af Bevaringsværdigt Landskab, der skal beskyttes og bevares. Området er altovervejende karakteriseret ved øens særegne natur og landskab, der for Danmark er enestående og henligger som noget af det nærmeste, man kommer uberørt natur. Ørkenen er en stor og udbredt strandvoldsslette, der mange steder er overlejret af klitter især i den centrale og nordvestlige del af Ørkenen. Mod nord ligger det marine forland "Flakket", der er under stadig forandring af vind og hav. De mange lange og øde strande og de store lavhedeområder er de dominerende karaktergivende og bevaringsværdige landskabselementer. Samspillet og modsætningsforholdet mellem den store flade og de markante morænebakker giver en særlig og intens oplevelse af det storslåede og barske landskab på Anholt. For at opretholde landskabskarakteren i området er det nødvendigt at bevare områdets karakteristika i form af lange øde strande, store flade hedeområder, ingen bebyggelse, store sigtelinjer, kontrast til moræneskrænterne, uberørt natur og sjælden ro. Det er kommunens vurdering, at de to indvindingsområdets relativt beskedne størrelser i forhold til det omgivende landskab gør, at de ikke virker skæmmende eller påvirker de bevaringsværdige landskabselementer i negativ retning.

Norddjurs Kommune har således indstillet, at der meddeles lovliggørende dispensation til råstofindvinding af ral, sand og grus, som er nødvendigt til Anholts eget brug.

Fredningsnævnet modtog den 6. december 2018 endvidere Norddjurs Kommunes bemærkninger om Natura 2000 og efterbehandling af arealerne. Det fremgår heraf indledningsvis, at ansøgningen svarer til, at der indvindes ral på 750 m² ved en årlig høst af ral ned til ca. 20 cm dybde og sten og grus på 500 m² ved en årlig høst af sand og sten ned til ca. 50 cm dybde.

Det fremgår videre, at arealerne er beliggende i Natura 2000-område nr. 46 "Anholt og havet nord for", som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Der er ikke kortlagt habitatnaturtyper på de arealer, hvor der ønskes indvundet råstoffer. Hvis kørsel til og fra områderne udelukkende sker på de eksisterende tilkørselsveje, vurderes indvinding af sand og grus ikke at kunne påvirke områdets udpegningsgrundlag. Råstofindvindingen vurderes heller ikke at have negativ påvirkning af bilag IV-arter.

Det fremgår yderligere, at efterbehandling af arealerne kun er relevant i forhold til det sydlige område, da det nordlige kystnære areal har en kontinuerlig tilførsel af ral. Det kan derfor ikke ses, at der bliver foretaget indvinding. Ved en efterbehandling af det sydlige areal skal der stilles vilkår om, at arealet retableres til naturareal. Det færdigt afgravede areal mod syd kommer til at rumme næringsfattigt sand/grus, som erfaringsmæssigt giver grobund for rigtig fin natur. Der må ikke udlægges muld eller anden næringsholdig jord på arealet. Det må heller ikke tilplantes, dog vil tilplantning med hjelme fra øen eventuelt kunne tillades ved en konkret ansøgning, hvis der opstår behov for dette på grund af sandfygning. Ved en retablering er det vigtigt, at man beholder de sydvendte skråninger.

Det er oplyst, at Norddjurs Kommune har meddelt dispensation i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3 til råstofindvinding af sand og grus (det sydlige område) på vilkår om, at kørsel med entreprenørmaskiner og andre servicebiler skal begrænses til det mest nødvendige og skal ske i eksisterende kørespor, når man skal til og fra graveområdet, at gravningen bliver etapeinddelt, så arbejdet med den efterfølgende retablering bliver fordelt over flere år, at indvundne råstoffer kun må bruges på Anholt, at arealet skal retableres til naturområde, at der ikke må udlægges muld eller anden næringsholdig jord på arealet, at arealet ved retablering ikke må tilplantes, idet dog tilplantning med hjelme fra øen eventuelt vil kunne tillades ved en konkret ansøgning, hvis der opstår behov for det på grund af sandfygning, og at man ved retablering beholder de sydvendte skråninger, ligesom det øvrige område herudover skal tilpasses det omgivende areal, så det falder naturligt ind i omgivelserne.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Norddjurs Kommune anmodede i forbindelse med udtalelsen af 6. december 2018 med henvisning til fredningsnævnets tidligere besigtigelse af råstofområdet fredningsnævnet om at overveje, om der kunne træffes afgørelse på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnet meddelte dog Norddjurs Kommune, at de områder, hvorom der søges om lovliggørende dispensation til allerede foretaget og fremtidig indvinding af råstoffer, er placeret i et bevaringsværdigt landskab, og at placeringen efter fredningsbestemmelserne henholdsvis skal godkendes af fredningsnævnet og af fredningsnævnet kan tages op igen, hvis forholdene tilsiger det. På den baggrund og på baggrund af den ændrede sammensætning af fredningsnævnet og den tid, der var gået siden besigtigelsen i 2013, var det fredningsnævnets opfattelse, at det var nødvendigt, at der blev gennemført en besigtigelse i sagen.

Fredningsnævnets formand har herefter behandlet sagen på et møde med besigtigelse af arealerne den 24. juni 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Region Midtjylland ved Pernille Poulsen og Annemarie Dalsgaard Karlsen, Norddjurs Kommune ved Rikke Høgh Kroier, Danmarks Naturfredningsforening ved Morten Abildstrøm, Friluftsrådet ved Thorkil Danielsen og Anholt Vognmand- & Entreprenørforretning ApS ved Jan Erik Sørensen.

Projektet blev gennemgået og uddybet i relation til både Region Midtjylland og fredningsnævnets sagsbehandling.

Fredningsnævnets formand anførte særligt i relation til fredningsbestemmelserne for området for indvinding af grus og sand, at fredningen ikke hindrer, at der indenfor et mindre og afgrænset areal kan ske råstofindvinding, men fredningsnævnet skal godkende placeringen, som ikke må være skæmmende i landskabet. Morten Abildstrøm efterlyste dokumentation for omfanget af den nødvendige råstofindvinding, som blev drøftet i forbindelse med fredningsnævnets foreløbige afgørelse fra 2014, f.eks. opgjort over en periode på fem år. Jan Erik Sørensen oplyste, at behovet varierer fra år til år afhængigt af byggeaktiviteter og behovet for vintergrusning. Oplysningerne kan udfindes på baggrund af den skete fakturering. Der indvindes nok i gennemsnit 200 m³ årligt.

Det blev særligt i relation til fredningsbestemmelserne for området for indvinding af ral på stranden oplyst, at indvindingen sker om vinteren, hvorefter rallen køres i depot. Strandarealet udglattes efter indvindingen, og de efterfølgende storme medfører en fuldstændig retablering. Det præcise område for indvindingen er ikke konstant, da det afhænger af den konkrete tilførsel. Rikke Høgh Kroier anførte, at denne oplysning giver Norddjurs Kommune anledning til at udarbejde en lettere tilrettet udtalelse om arealets afgrænsning. Morten Abildstrøm anførte, at dværgterner yngler i rallet på stranden. Der blev i amtets tid fastsat restriktioner for offentlighedens færdsel på stranden i perioden fra 15. april til 15. juli. Denne periode bør udvides til den 1. august, og skiltningen herom bør forbedres. Der kan i den forbindelse indføres en undtagelse, hvorefter der i perioden kan ske kørsel langs vandet til brug for vand til kreaturerne.

Yderligere sagsoplysning

Morten Abildstrøm har for Danmarks Naturfredningsforenings afdeling på Anholt efter besigtigelsen uddybet de bemærkninger, der blev fremsat ved besigtigelsen. Det henstilles, at det område, der tidligere var udpeget som yngleområde for den rødlistede dværgterne, genetableres dels med standere med skilte med information om dværgterner og ved indskrivning i afgørelsen om råstofindvinding. Kørsel er i henhold til fredningsnævnets afgørelse i 74/1999 om kørsel i ørkenen på Anholt forbudt på strandene og i Ørkenen. Fredningen af Ørkenen omfatter arealerne øst for en linje fra Hermansgaveskoven til Nordøstplantagen og videre til Flakket. Der skal derfor laves en dispensation til kørsel på stranden i forbindelse med udvinding af ral og sten fra nedkørslen ved Nordstrand og mod Flakket/Flaksøen. Der skal også fastlægges en fast kørevej, så der ikke opstår flere alternative kørespor. Det henstilles, at der laves et forbud mod kørsel og udvinding af ral og sten på Nordstrand og øvrige strande i perioden 15. april til 1. august på grund af ynglende dværgterner og andre ynglende strandefugle, som lægger deres æg primært blandt stenene og uden decideret rede, men direkte på sandet. Da der er et kommunalt sponseret projekt i gang med afgræsning med kvæg på siva-realer i håb om at konvertere arealerne til strandenge, er det nødvendigt, at der forekommer kørsel på stranden i den nævnte yngleperiode i forbindelse med udbringning af vand til dyrene. Denne kørsel skal foregå i vandkanten, hvor der er rent sand, da strandfuglene primært yngler mellem stenene og ikke i det rene sand. Der vil derved ske mindst mulig skade på de ynglende fugle og deres unger.

Morten Abildstrøm har videre opfordret til, at der bliver fremlagt dokumentation for de sidste fem års udvinding af råstoffer på Anholt, så man kan danne sig et billede af, hvor stort behovet for råstoffer er. Der opfordres endvidere til, at der fremadrettet føres en logbog over, hvor meget råstof der årligt bliver udtaget. Der bakes op om, at der laves en råstofplan for Anholt, da det rent klimapolitisk vil være uhensigtsmæssigt, hvis der skal sejles råstoffer til øen til byggeri og vintergrusning mv., når råstofferne er på øen, og når øens behov for råstoffer er relativt beskedent. Der er en 100-årig tradition for, at Anholt har kunnet levere sine egne råstoffer tilbage fra, da man anlagde Anholt Havn i begyndelsen af 1900-tallet.

Norddjurs Kommune har som følge af oplysningerne om, at vejr- og strømforhold betyder, at området for ralindvinding ikke er identisk hvert år, sendt følgende kortmateriale til illustration af, for hvilket område der i givet fald kan meddeles dispensation til indvinding af ral på Nordstranden.

Fredningsnævnet har efterfølgende sendt sagsfremstillingen i høring hos bl.a. Jens Christian von der Maase, uden at det har givet anledning til bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningerne og den verserende fredningssag på Anholt hindrer ikke den skete og fortsatte materialeoptagning i form af indvinding af ral på Nordstranden. Det er oplyst, at indvindingen fortsat alene sker til lokalt brug. På den baggrund og efter oplysningerne om, at området kontinuerligt er udsat for en naturlig retablering, finder fredningsnævnet ikke, at forholdene tilsiger, at der på nuværende tidspunkt er anledning til at tage denne del af råstofindvindingen op til fornyet overvejelse. Fredningsnævnet foretager sig herefter ikke yderligere i den del af sagen, og indvindingen af ral på Nordstranden kan derfor fortsætte.

Det bemærkes i relation til de spørgsmål, som Danmarks Naturfredningsforening har rejst om dværgterren, skiltning og kørsel, at det er fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet ikke i tilknytning til den ovennævnte stillingtagen til fortsat indvinding af ral på Nordstranden kan fastsætte vilkår herom. Fredningsnæv-

net opfordrer derfor til Norddjurs Kommune til at se nærmere på disse spørgsmål og herunder tage stilling til, om fredningerne betyder, at der skal indleveres en sag til fredningsnævnet om dispensation til kørsel i forbindelse med råstofindvindingen på Nordstranden.

Fredningerne og den verserende fredningssag på Anholt betyder endvidere, at råstofindvindingen i grusgraven ved Nordstrandvej kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3, hvis den nødvendige kørsel i forbindelse hermed sker under iagttagelse af det vilkår, som Norddjurs Kommune har opstillet om kørsel.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger og besigtigelsen af området til grund, at grusgraven ikke har en så skæmmende placering i landskabet, at der er grundlag for, at fredningsnævnet ikke godkender placeringen.

På den baggrund og i lyset af de vilkår, Norddjurs Kommune har fastsat for dispensationen i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3, meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til den skete indvinding af sand, sten og grus og dispensation til den fortsatte indvinding heraf i det omfang, det er nødvendigt til lokalt brug på Anholt.

Det er ligeledes fredningsnævnets opfattelse, at fredningsnævnet ikke kan fastsætte som vilkår, at der tilvejebringes materiale om den årlige råstofindvinding, og fredningsnævnet må derfor henvise Norddjurs Kommune eller Region Midtjylland til at tage stilling til en sådan registrering.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau).

Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jens Christian von der Maase,
2. Region Midtjylland,
3. Norddjurs Kommune, Miljø- og kulturforvaltningen,
4. Norddjurs Kommune, naturplejeteamet,
5. Miljøstyrelsen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Anholt,
9. Anholt borgerforening,
10. Anholt grundejerforening,
11. Dansk Ornitologisk Forening, København,
12. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
13. Dansk Botanisk Forening, København,
14. Friluftsrådet, centralt,
15. Friluftsrådet, kreds Østjylland,

16. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 17. januar 2020

FN-MJØ-003-2020. Fældning af bjergfyr I Ørkenfredningen på Anholt

Fredningsnævnet modtog den 9. januar 2020 Norddjurs Kommunes udtalelse om fældning af bjergfyr på Kistehøjvej 88, Anholt.

Fredningsnævnet meddeler på skriftligt grundlag dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Det for denne sag relevante område skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes, og det gælder særligt bl.a. beplantning og opgravning af planter.

Ejendommen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er bl.a. at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Fredningsnævnet meddelte den 28. november 2014 dispensation til naturpleje i form af rydninger af invasive arter (FN-MJØ-128-2014). Fredningsnævnet udtalte i den forbindelse bl.a., at det fandtes betænkeligt at fastslå, at den ønskede naturpleje i enhver form ikke krævede dispensation fra fredningerne.

Sagens baggrund

Norddjurs Kommune har anført, at ejendommens ejer ønsker at fælde en kile gennem eksisterende bjergfyr. Den ønskes foretaget, så der genoprettes den udsigt til havet, som med årene er vokset til med den invasive bjergfyr. Der er tale om et delvist bevokset areal på ca. 640 m². Projektet er illustreret ved følgende oversigtskort, hvor ejendommen er markeret med rød ramme, området for fældningen er markeret med turkis ramme, og Ørkenfredningen er markeret med pink skravering.

Området for fældningen er endvidere illustreret ved følgende nærbillede.

Norddjurs Kommune har videre anført, at ejendommen er beliggende indenfor et Natura 2000-område. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke har betydning for området, da bjergfyr ikke er på udpegningsgrundlaget.

Det er Norddjurs Kommunes indstilling, at der meddeles dispensation, da der er tale om tiltag, som fremelsker den naturtype, der ønskes bevaret med fredningen. En dispensation bør dog gives på vilkår om, at rydningen ikke må foregå mellem 15. marts og 15. september grundet fugles yngleperiode.

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Norddjurs Kommune har sammen med foreningens repræsentant på Anholt på fredningsnævnets forespørgsel anbefalet projektets gennemførelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er som anført i fredningsnævnets afgørelse fra 2014 fredningsnævnets opfattelse, at et projekt som det beskrevne kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter dispensation kan meddeles til et projekt, som ikke er i strid med en fredning.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til projektet, som er i overensstemmelse med fredningernes intentioner.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at rydningen ikke må foregå mellem 15. marts og 15. september.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. § 10, stk. 5, i forretningsorden for fredningsnævn.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Ingrid Remy,
3. Jens Christian von der Maase,
4. Ulla Beck,
5. Miljøstyrelsen,

6. Norddjurs Kommune, j.nr. 20/605,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, Norddjurs,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 28. februar 2020

FN-MJØ-022-2020. Arbejdskørsel indenfor Ørkenfredningen på Anholt

Fredningsnævnet modtog den 14. februar 2020 Norddjurs Kommunes indstilling om arbejdskørsel indenfor Ørkenfredningen på Anholt. Baggrunden for indstillingen er, at fredningsnævnet den 7. november 2019 efter en besigtigelse af arealet traf afgørelse om råstofindvinding i fredningen (FN-MJØ-156-2018). Afgørelsen omhandler kun råstofindvinding, og fredningsnævnet opfordrede i afgørelsen kommunen om at tage stilling til, om fredningen betyder, at der også skal meddeles dispensation til arbejdskørslen ved råstofindvindingen, som foretages af Anholt Vognmandsforretning. Det pågældende areal er umatrikuleret og ejes af Jens Christian von der Maase.

Fredningsnævnet har på skriftligt grundlag besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne og sagens baggrund

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af Ørkenen. Fredningens hovedformål er at sikre området på ca. 1.500 tdr. land, der har væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Området skal henligge i naturtilstand, og ethvert indgreb i denne tilstand forbydes. Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med nævnet, der godkender to ruter til almindelig benyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted.

Arealet er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets supplerende fredning af 29. august 1980. Fredningens hovedformål er ud fra videnskabelige, undervisningsmæssige og landskabelige hensyn at bevare områdets ørkenagtige karakter. Med fredningens tilsigtes, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde eller sparsom plantevækst.

Fredningsnævnet meddelte den 7. november 2019 dispensation til indvinding af ral på Nordstranden. Afgørelsen blev truffet efter et forudgående møde med besigtigelse, hvor det blev oplyst, at indvindingen sker om vinteren, hvorefter rallen køres i depot. Strandarealet udglattes efter indvindingen, og de efterfølgende storme medfører en fuldstændig retablering. Det præcise område for indvindingen er ikke konstant, da det afhænger af den konkrete tilførsel. Danmarks Naturfredningsforenings repræsentant på Anholt anførte bl.a., at dværgterner yngler i rallet på stranden. Der blev i amtets tid fastsat restriktioner for offentlighedens færdsel på stranden i perioden fra 15. april til 15. juli. Denne periode bør udvides til den 1. august. Han anførte efterfølgende supplerende bl.a., at kørsel i henhold til fredningsnævnets afgørelse i 74/1999 om kørsel i Ørkenen på Anholt er forbudt på strandene og i Ørkenen. Der skal derfor laves en dispensation til kørsel på stranden i forbindelse med udvinding af ral og sten fra nedkørslen ved Nordstrand og mod Flakket/Flaksøen. Der skal også fastlægges en fast kørevej, så der ikke opstår flere alternative kørespor. Det henstilles, at der laves et forbud mod kørsel og udvinding af ral og sten på Nordstrand og øvrige strande i perioden 15. april til 1. august på grund af ynglende dværgterne og andre ynglende strandefugle, som lægger deres æg primært blandt stenene og uden decideret rede, men direkte på sandet

Norddjurs Kommune har i overensstemmelse med det anførte i sagen om ralindvinding oplyst, at den ralindvinding, der er meddelt dispensation til, sker om vinteren. Strandarealet udglattes efter indvindingen, og de efterfølgende storme medfører en fuldstændig retablering. Det præcise område for indvindingen er ikke konstant, da det afhænger af den konkrete tilførsel fra havet. Der er derfor meddelt dispensation til indvinding i et område, der er indenfor cirklen på følgende kort:

Norddjurs Kommune har videre anført, at arealet er beliggende i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Kørslen vil ikke være i modstrid med udpegningsgrundlaget for området eller medføre forstyrrelser, der har negativ effekt på arealet, hvis kørslen på standen kun foregår mellem den 15. august og den 1. april. Kørslen vil heller ikke have negativ effekt på bilag IV-arter.

Norddjurs Kommune har anført, at det er kommunens opfattelse, at kørslen kræver dispensation fra fredningerne. Der er tale om en nødvendig tidsbegrænset arbejdskørsel, der foregår på den eksisterende vej til Nordstranden og herefter via vilkårlige strækninger på selve strandarealet, alt efter hvor materialet befinder sig på indvindingstidspunktet. Da den eksisterende vej er den eneste strækning, der skal køres på permanent, og da indvindingsarealerne på strandarealet skifter år for år, så der ikke opstår permanente kørespor, finder kommunen, at arbejdskørslen ikke vil få nævneværdig betydning for det hensyn, der skal varetages med Ørkenfredningen, hvis der meddeles dispensation med vilkår om, at arbejdskørslen til og fra Nordstranden foregår via den eksisterende vej, at arbejdskørslen på selve stranden sker vilkårligt, så der ikke opstår permanente kørespor, at midlertidige kørespor udglattes, når indvindingen er slut, at arbejdskørslen foretages i tidsrummet 15. august til 1. april, og at dispensationen udelukkende omfatter arbejdskørsel i forbindelse med ralindvinding.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i Norddjurs Kommune og repræsentant på Anholt har oplyst ikke at have bemærkninger til en dispensation, hvis den meddeles på de vilkår, som er anført af Norddjurs Kommune.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningerne af Ørkenen betyder, at den nødvendige kørsel ved ralindvindingen kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3, hvis den nødvendige kørsel i forbindelse hermed sker under iagttagelse af de vilkår, som Norddjurs Kommune har anført.

Fredningsnævnet har meddelt dispensation til indvinding af ral til lokalt brug på Anholt, og det er en nødvendig forudsætning herfor, at der køres til og på stedet for indvindingen, herunder på Nordstranden. På den baggrund, og da den nødvendige kørsel ikke findes at være i strid med fredningen, hvis den udføres på de vilkår, der er anført af Norddjurs Kommune, meddeler fredningsnævnet dispensation til kørslen på vilkår om, at arbejdskørslen til og fra Nordstranden foregår via den eksisterende vej, at arbejdskørslen på selve stranden sker vilkårligt, så der ikke opstår permanente kørespor, at midlertidige kørespor udglattes, når indvindingen er slut, at arbejdskørslen foretages i tidsrummet 15. august til 1. april, og at dispensationen udelukkende omfatter arbejdskørsel i forbindelse med ralindvinding.

Da der er tale om en nødvendig opfølgning på en tidligere meddelt dispensation, er afgørelsen truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Ingrid Remy,
3. Jens Christian von der Maase,
4. Region Midtjylland,
5. Norddjurs Kommune, j.nr. 20/3509,
6. Miljøstyrelsen,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Anholt,
10. Anholt borgerforening,
11. Anholt grundejerforening,
12. Dansk Ornitologisk Forening, København,
13. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
14. Dansk Botanisk Forening, København,
15. Friluftsrådet, centralt,
16. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
17. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. august 2021

FN-MJØ-067-2021. Kørsel til Anholt Fyr

Fredningsnævnet modtog den 21. maj 2021 Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning om at køre langs Nordstranden til fyret på Anholt. Ansøgningen er indsendt af foreningen Anholt Fyrs Venner.

Fredningsnævnet meddeler ikke dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Nordstranden er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men området blev fredet, idet det havde en væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes. Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med fredningsnævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted.

Nordstranden er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Fredningsnævnet traf den 21. oktober 1999 afgørelse om, at kørsel for to ruter, hvoraf den ene er den gamle redningsvej og den anden er langs Nordstranden, kan ske som kørsel til fyret i forbindelse med arbejdet ved fyret, ved kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel. Turistkørsel er ikke tilladt (j.nr. 74/1999).

Sagens baggrund

Fredningsnævnet modtog den 27. april 2021 en anmodning fra foreningen Anholt Fyrs Venner om kørsel til fyret i forbindelse med en udstilling i fyrets kasematter i samarbejde med Anholt museum og med støtte fra LAG småøerne og Norddjurs Kommune. Foreningen anførte, at den siden 2019 har haft tilladelse til at holde fyret åbent for offentligheden og i den forbindelse ønsker at køre materialer og i enkelte tilfælde kustoder til fyret langs med Nordstranden. Indenfor den nærmeste fremtid skal foreningen endvidere hjælpe et produktionsselskab med at køre tv-udstyr og metaldetektorer til fyret til optagelse af et afsnit i serien "Små øer store historier". Foreningen forventer at køre til fyret 10-12 gange i forår/sommer 2021 og noget mindre i 2022.

Fredningsnævnet besvarede henvendelsen den 29. april 2021 og anførte, at kørslen ikke kunne gennemføres uden fredningsnævnets dispensation, og at sagen kunne behandles i forbindelse med fredningsnævnets behandling af andre sager på Anholt den 22. juni 2021. Fredningsnævnet anmodede samtidig Norddjurs Kommune om en udtalelse i sagen.

Norddjurs Kommune anførte i sin udtalelse af 21. maj 2021, at kommunen som udgangspunkt finder ideen om formidling af fyrets historie interessant, og at det er i fin tråd med den øgede interesse for oplevelser af kultur- og naturmæssig karakter på Anholt. Der er dog tale om en yderst restriktiv fredning, hvor netop motorkørsel er reguleret i bestemmelserne. Der er ikke tale om en aktivitet af tungtvejende samfundsmæssig interesse, og

fredningens formulering om ”kørsel til fyret i forbindelse med arbejde ved fyret” vurderes ikke at omfatte foreningens kørsel. Det fremgår ikke helt præcist, hvor mange ture aktiviteterne vil resultere i, og det kan blive vanskeligt at håndhæve eventuelle overskridelser og styre antal og frekvens. Derudover kan det ønskede antal kørsler resultere i sporkørsel på stranden, og det vil påvirke oplevelsen af den uberørte fredede natur. Der er tale om en aktivitet af formidlingsmæssig og oplevelsesmæssig karakter, som kan skabe en uønsket præcedens ved fremtidige initiativer.

Norrdjurs Kommune anførte videre, at Nordstranden er beliggende i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Formålet med udpegning af området er at sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, området er udpeget til at beskytte. Det drejer sig om en række naturtyper, gråsæl, spættet sæl, ederfugl, fløjland, sortand og dværgterne. Der er observeret kolonier af dværgterne på Flakket. De flytter dog noget rundt i området. Det fremgår ikke, hvor kolonierne præcist befinder sig, men det vil typisk være ude langs med kysten. Både dværgterne og havterne, som ikke er på udpegningsgrundlaget, er truet af den øgede færdsel på stranden. Ved Flakket har kombinationen af strandens nedbrydning og øget færdsel af turister gjort, at ternerne ikke længere har fred der, og dværgternen yngler kun sporadisk og fåtalligt. Det er kommunens vurdering, at den forøgede kørsel vil være i strid med udpegningsgrundlaget for området og vil kunne medføre forstyrrelser, der har negativ effekt på naturværdierne. Arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, er underlagt krav om, at artens yngle- og rasteområder ikke må påvirkes negativt, og at artens samlede økologiske funktionalitet ikke må ødelægges. Nordstranden ligger tæt på en større kendt population af strandtudser og markfirben. Der er dog ikke observeret hverken strandtudse eller markfirben på Nordstranden, og det vurderes ikke, at arealet er et potentielt leve- eller rastested for hverken strandtudse eller markfirben. Det vurderes derfor, at kørslen ikke vil have en negativ indflydelse på disse arter. Nordstranden anvendes af og til til kørsel på den godkendte kørselsrute, men kun såfremt der er tale om absolut nødvendige ærinder. Sælerne holder sig ikke nødvendigvis inden for sælreservatet ved Totten. Kommunen vurderer derfor, at den ansøgte kørsel på Nordstranden vil afstedkomme unødvendig forstyrrelse af sælerne ved og nær Totten.

Foreningen Anholt Fyrs Venner kørte på trods af fredningsnævnets svar af 29. april 2021 et filmhold til Anholt Fyr. Norrdjurs Kommune henstillede derfor den 3. juni 2021 på det kraftigste, at foreningen ophørte med motordrevet kørsel på Nordstranden, inden sagen var behandlet og afgjort i fredningsnævnet.

Formanden for foreningen Anholt Fyrs Venner meddelte herefter den 3. juni 2021 Norrdjurs Kommune, at foreningen ville skrive til fredningsnævnet og trække ansøgningen om dispensation tilbage, idet det efter foreningens opfattelse ikke var nødvendigt med dispensation som følge af kørslens formål. Foreningen havde således fået tilladelse til at holde fyret åbent for offentligheden, og kørsel med materiel til fyret måtte betegnes som arbejde ved fyret. Det samme måtte kørslen med et filmhold til brug for en udsendelse om englændernes besættelse af fyret.

Norrdjurs Kommune besvarede henvendelsen den 4. juni 2021 og anførte bl.a., at det som tidligere meddelt var kommunens opfattelse, at kørslen var i strid med fredningen og habitatbekendtgørelsen, og at kommunen havde pligt til at påbegynde en håndhævelsessag, hvis dispensationsansøgningen blev trukket tilbage.

Dispensationsansøgningen blev ikke efterfølgende tilbagekaldt.

Danmarks Naturfredningsforening har fremsat indsigelse mod, at der meddeles dispensation med henvisning til fredningsbestemmelserne, Anholts særegne natur og Natura 2000.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnets formand og ministerudpegede medlem af fredningsnævnet holdt i forbindelse med besigtigelser i andre sager på Anholt et møde med Anholt Fyrs Venner ved kasserer Johanne Heilskov den 22. juni 2021. Det blev oplyst, at foreningen i år holder fyret åbent to gange om ugen i perioden fra den 22. juni til den 13. august, og kørsel vil normalt kun være nødvendig før og efter sæsonåbningen. Kørsel sker kun langs Nordstranden. Alle kustoder går frem og tilbage. Det har en enkelt gang været nødvendigt at køre en gangbesværet

kustode til fyret, men vedkommende er ikke længere kustode. Der er reelt ikke brug for mere end 2-4 kørsler om året. Det er nogle gange nødvendigt at køre til fyret. Som eksempel pålagde Søfartsstyrelsen foreningen at lave sikkerhedsmæssige foranstaltninger, og det nødvendige udstyr kunne ikke bæres, men måtte køres til fyret. De laver også en udstilling sammen med Anholt museum. Udstillingen er støttet af Norddjurs Kommune. Kunstværkerne kan ikke bæres til fyret, men skal køres. Der er tale om permanent udstilling, så det er kun i år, at kunstværkerne skal køres til fyret. Foreningen er klar over, at det var en fejl at køre et tv-hold til fyret, og noget sådan vil ikke ske igen. Foreningen har et godt samarbejde med den nye fyrmester og kan alternativt forsøge at få materialer med ved hans kørsel til fyret.

Fredningsnævnets afgørelse

Det fremgår af fredningsbestemmelserne om kørsel i Ørkenen og på Nordstranden, at kørsel kan ske ved brug af to ruter, hvoraf den ene er den gamle redningsvej og den anden er langs Nordstranden. Kørsel til fyret kan dog kun ske i forbindelse med arbejdet ved fyret, ved kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel.

Fredningsnævnet bemærker, at ingen af de kørsler, som er foretaget af foreningen Anholt Fyrs Venner, kan opfattes som værende i forbindelse med arbejdet ved fyret. Kørslerne kunne derfor ikke foretages uden fredningsnævnets forudgående dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet har forståelse for, at der bl.a. i lyset af den permanente udstilling kan være tale om enkelte tilfælde, hvor det kan være anerkendelsesværdigt for Anholt Fyrs Venner at køre til og fra fyret, men fredningsnævnet kan på baggrund af fredningsbestemmelserne og naturvurderingen ikke meddele en generel dispensation til en sådan kørsel.

Fredningsnævnet må derfor henvise foreningen til konkret og i god tid inden en ønsket kørsel at sende en ansøgning herom til Norddjurs Kommune og fredningsnævnet, som herefter uden en forudgående besigtigelse kan træffe afgørelse, om der helt undtagelsesvis kan meddeles dispensation til den konkrete kørsel.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Gitte Busck,
2. Foreningen Anholt Fyrs Venner,
3. Miljøstyrelsen,
4. Norddjurs Kommune, j.nr. 21/5848,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,

9. Dansk Botanisk Forening,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Midtjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. august 2021

FN-MJØ-108-2021. Naturpleje på Anholt

Fredningsnævnet meddelte den 20. september 2018 lovliggørende dispensation til udført naturpleje på Anholt i 2016 og 2017 i form af genpleje efter en tidligere dispensation til naturpleje og til at udføre en sådan genpleje fra 2018 til 2020 (FN-MJØ-100-2018).

Ansøgningen omfattede genpleje fra 2018 til 2025, men fredningsnævnet besluttede at begrænse dispensationen til og med 2020, hvorefter der kunne holdes et møde til afklaring af effekten af naturplejen og nødvendige fortsatte tiltag for at opnå formålet med naturplejen.

Fredningsnævnet gennemførte dette møde med besigtigelse den 22. juni 2021 med repræsentanter for Norddjurs Kommune, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet.

Da fredningsnævnet ved besigtigelsen kunne konstatere, at naturplejen har en gavnlig effekt, og at der fortsat er behov for at udføre naturpleje, forlænger fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 den allerede meddelte dispensation til også at omfatte årene 2021 til 2025.

Fredningsnævnets afgørelse af 20. september 2018 medtages som bilag til fredningsnævnets afgørelse.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Gitte Busck,
2. Jens Christian von der Maase,
3. Miljøstyrelsen,
4. Norddjurs Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Østjylland,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 25. marts 2022

FN-MJØ-032-2022. Kørsel indenfor Ørkenfredningen i forbindelse med Dronningebesøg

Fredningsnævnet modtog den 15. marts 2022 Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning fra kommunaldirektørens sekretariat om dispensation til at køre indenfor Ørkenfredningen på Anholt i forbindelse med Dronningebesøg den 2. juni 2022.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ørkenen blev fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men området blev fredet, idet det havde en væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes. Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med fredningsnævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted.

Ørkenen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Fredningsnævnet traf den 21. oktober 1999 afgørelse om, at kørsel for to ruter, hvoraf den ene er den gamle redningsvej og den anden er langs Nordstranden, kan ske som kørsel til fyret i forbindelse med arbejdet ved fyret, ved kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted. Ejeren har dog ret til at køre i Ørkenen, hvor han vil. Turistkørsel er ikke tilladt (j.nr. 74/1999).

Fredningsnævnet meddelte den 28. april 2011 dispensation til kørsel indenfor Ørkenfredningen i forbindelse med Regentparrets besøg. Fredningsnævnets henviste i sin begrundelse til, at en enkeltstående kørsel ikke ville have væsentlig negativ betydning i forhold til fredningens formål (journal nr. 8901-01.2011.55).

Ansøgningen

Norddjurs Kommune har oplyst, at Anholt besøges som led i Hendes Majestæt Dronningens Sommertogt 2022 med Kongeskibet Dannebrog. I den forbindelse ønsker kommunen dispensation til at køre i Ørkenen, så en tur ud til fyret og sælspektet kan indgå som en del af programmet. Hendes Majestæt Dronningen har et særligt forhold til Anholt, som hun tidligere har besøgt både på officielle og mere private besøg. Kommunen vil gerne benytte lejligheden til at fremvise og fortælle om den unikke natur og den naturpleje, kommunen udfører i Ørkenen. Derudover vil der også være et gensyn med fyret, som er blevet renoveret siden besøget i 2011. Turen kommer til at vare knap to timer med kørsel på "redningsvejen" ud til fyret og "det søndre spor" på vej tilbage. Ved at benytte denne rute vil det ikke være nødvendigt at køre på Nord- eller Sønderstrand, og det undgås helt at komme tæt på yngleområder for beskyttede fuglearter, der yngler på sandstranden. Turen kommer til at foregå i maksimalt fem køretøjer og i et langsomt tempo. Der vil være naturvejledere med på turen, og der vil være 2-3 stop undervejs. Turen vil foregå om eftermiddagen. Med på turen vil være Jäger

Aren, som er medejer af fyrmestergården, og dermed har tilladelse til at køre i Ørkenen. I forbindelse med planlægning af besøget vil der endvidere være to forudgående besigtigelser. Første besøg er den 29. april 2000, hvor repræsentanter for kommunen, hoffet, politiet og PET skal prøvekøre ruten. Andet besøg er den 12. maj 2022, hvor PET og politiet sammen med kommunen skal tjekke de sikkerhedsmæssige forhold. Der vil være tale om maksimalt fire køretøjer på disse to besigtigelser.

Norddjurs Kommune har videre oplyst, at lodsejeren Jens Christian Von der Maase har accepteret kørslen.

Fredningsnævnet har hørt Danmarks Naturfredningsforening, der ikke har bemærkninger til de konkrete kørsler.

Norddjurs Kommune har anført, at ruten er beliggende i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Det er kommunens vurdering, at kørslen på den ønskede måde og i det beskrevne omfang ikke vil forringe de naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Den vil heller ikke påvirke bilag IV-arter.

Norddjurs Kommune har som sin indstilling anført, at da kørslen alene vil finde sted ad eksisterende ørkenspor, er det kommunens vurdering, at kørslen ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen om at bevare det uberørte landskabs ørkenagtige karakter. På grund af arrangementets ganske særlige karakter finder kommunen ikke, at der er risiko for, at kørslen i forbindelse med Hendes Majestæt Dronningens besøg vil skabe uheldige præcedensvirkninger i forhold til fremtidige ansøgninger om dispensation til at køre i Ørkenen.

Ruten er markeret med rød farve på følgende kort:

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Ørkenen betyder, at den ansøgte kørsel kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Den ansøgte kørsel vil foregå på redningsvejen og ad det søndre spor. Fredningsnævnet er på den baggrund og med henvisning til formålet med kørslen enig med Norddjurs Kommune i, at kørslen ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen om at bevare det uberørte landskabs ørkenagtige karakter. Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation.

Dispensationen er i overensstemmelse med en tidligere tilsvarende dispensation, og afgørelsen er på den baggrund og efter sagens karakter truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Jytte Dalgaard,
3. Jens Christian Von der Maase,
4. Miljøstyrelsen,
5. Norddjurs Kommune, j.nr. 22/3098,
6. Kommunaldirektørens sekretariat,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Midtjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 4. juli 2022

FN-MJØ-086-2022. Kørsel indenfor Ørkenfredningen i forbindelse med en militærøvelse

Fredningsnævnet modtog den 21. juni 2022 Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning fra Operations Support Wing om dispensation til at køre indenfor Ørkenfredningen på Anholt på matr.nr. 43a Anholt By, Anholt i forbindelse med en militærøvelse i samarbejde med US Air Force i et nærmere fastsat tidsrum den 7. september 2022.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ørkenen blev fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men området blev fredet, idet det havde en væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes. Køreruter til fyret fastsættes efter forhandling med fredningsnævnet, der godkender to ruter til almindelig afbenyttelse. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted.

Ørkenen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Fredningsnævnet traf den 21. oktober 1999 afgørelse om, at kørsel for to ruter, hvoraf den ene er den gamle redningsvej og den anden er langs Nordstranden, kan ske som kørsel til fyret i forbindelse med arbejdet ved fyret, ved kørsel med tilknytning til Fyrmestergården og undtagelsesvis i forbindelse med redningskørsel. Kørsel udenfor ruterne må ikke finde sted. Ejeren har dog ret til at køre i Ørkenen, hvor han vil. Turistkørsel er ikke tilladt (j.nr. 74/1999).

Ansøgningen

Norddjurs Kommune har oplyst, at øvelsen har til formål at træne deltagerne i redning af nødstedt personel under vanskelige forhold. Anholt er særlig udfordrende grundet dens isolerede placering og vanskelige forhold for at bevæge sig skjult. Der deltager to køretøjer, som kan køre på veje, men det foretrækkes at de kan køre frit i terrænet.

Øvelsens indhold er nærmere beskrevet i udtalelsen.

Norddjurs Kommune har videre oplyst, at lodsejeren Jens Christian Von der Maase er kontaktet for en accept af kørslen.

Fredningsnævnet har hørt Danmarks Naturfredningsforening, der ikke har bemærkninger til, at der meddeles dispensation.

Norddjurs Kommune har anført, at øvelsen holdes i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Det er kommunens vurdering, at kørslen på den

ønskede måde og i det beskrevne omfang ikke vil forringe de naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Den vil heller ikke påvirke bilag IV-arter.

Norddjurs Kommune har som sin indstilling anført, at da kørslen så vidt muligt vil finde sted ad eksisterende ørkenspor, er det kommunens vurdering, at kørslen ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen om at bevare det uberørte landskabs ørkenagtige karakter. På grund af arrangementets ganske særlige karakter finder kommunen ikke, at der er risiko for, at kørslen i forbindelse med militærøvelsen vil skabe uheldige præcedensvirkninger i forhold til fremtidige ansøgninger om dispensation til at køre i Ørkenen. Det indstilles derfor, at der meddeles dispensation med det vilkår, at der så vidt muligt køres via eksisterende ørkenspor.

De eksisterende spor i Ørkenen er markeret med rød farve på følgende kort:

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af Ørkenen betyder, at den ansøgte kørsel kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Den ansøgte kørsel vil på det nedenfor anførte vilkår så vidt muligt foregå på de eksisterende spor, men vil i øvrigt efter det beskrevne indhold være en enkeltstående begivenhed med en begrænset kørsel. Fredningsnævnet er på den baggrund og med henvisning til formålet med kørslen enig med Norddjurs Kommune i, at kørslen ikke vil have væsentlig negativ betydning i forhold til formålet med fredningen om at bevare det uberørte landskabs ørkenagtige karakter. Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at kørsel så vidt muligt sker via eksisterende ørkenspor og på vilkår om grundejerens godkendelse.

Afgørelsen er i lyset af andre dispensationer til helt særlige forhold med kørsel i Ørkenen og efter sagens karakter truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører

til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjørn Rømer Westh,
2. Jytte Dalgaard,
3. Jens Christian Von der Maase,
4. Operations Support Wing,
5. Miljøstyrelsen,
6. Norddjurs Kommune, j.nr. 22/6592,
7. Kommunaldirektørens sekretariat,
8. Danmarks Naturfredningsforening, København,
9. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
10. Dansk Ornitologisk Forening, København,
11. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
12. Dansk Botanisk Forening,
13. Friluftsrådet, centralt,
14. Friluftsrådet, kreds Midtjylland,
15. Region Midtjylland,
16. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 11. juli 2023

FN-MJØ-074-2023. Kørsel indenfor Ørkenfredningen i forbindelse med en militærøvelse

Fredningsnævnet modtog den 20. juni 2023 Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning fra foreningen Dark Sky Anholt om at opstille to mørkemålere i Ørkenen og på Sønderbjerg på Anholt i en femårig periode.

Mørkemålerne opstilles med følgende placeringer markeret med røde stjerner:

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ørkenen blev fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men området blev fredet, idet det havde en væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes. Arealerne må ikke bebygges hverken vedvarende eller midlertidigt heller ikke ved anbringelse af kiosker, skure og lignende, og der må ikke opstilles master.

Ørkenen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Ved afgørelse af 11. december 2015 gennemførte fredningsnævnet fredningen af Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg på Anholt. Det er fredningens formål at sikre opretholdelsen af områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter, herunder at bevare og forbedre levedygtighederne for plante- og dyreliv, at sikre og forbedre de landskabelige oplevelses- og udsigtsmuligheder i tilknytning til Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg, at sikre og styrke offentlighedens adgang, at sikre og styrke de geologiske kvaliteter, i særlig grad at tilgodese de biologiske, geologiske og landskabelige interesser i delområde A på Sønderbjerg, i særlig grad at tilgodese de landskabelige og rekreative interesser i delområde B ved Sønderbjerg og at medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som området er udpeget for.

Ejendommen er beliggende i delområde A.

Det fremgår af fredningens bestemmelser, at der ikke må opføres bebyggelse eller etableres anlæg. Der må således ikke opstilles kiosker, skure, elmaster, boder, udsigtsplatforme eller overhovedet anbringes andre faste indretninger. Det fremgår af fredningens særbestemmelser for delområde A, at der er et generelt forbud mod byggeri.

Ansøgningen

Norddjurs Kommune har oplyst, at mørkemålerne skal bruges i forbindelse med certificering af Anholt som Dark Sky Sanctuary. Det sker ved optagelse i International Dark Sky association (IDA), som er en amerikansk baseret non-profit organisation, der blev grundlagt i 1988 af David Crawford, en professionel astronom, og Tim Hunter, en læge og amatørastonom. Missionen for IDA er at bevare og beskytte nattelevet og vores arv af mørke himmel gennem kvalitets udendørsbelysning. Lysforurening er resultatet af udendørs belysning, der ikke er ordentligt afskærmet, hvilket tillader lys at skinne ind i øjnene og nattehimmelen. Der er på nuværende tidspunkt 201 lokaliteter i verden, der er anerkendt af IDA, heraf er der kun 16 med status "sanctuary", som er den højeste/bedste indenfor IDA's certificering. I forbindelse med certificeringen hos IDA er det et krav, at man kan dokumentere, hvor mørkt der er på Anholt. Derfor ansøges der om dispensation til opstilling af 2 mørkemålere, der drives af solcellebatteri. Målerne er på størrelse med en 1,5 liters sodavandsflaske, og de monteres på en pæl i 1,5 meters højde. De placeres så diskret som muligt.

Norddjurs Kommune har videre oplyst, at de berørte lokaliteter ejes af Jens Christian von der Maase, der bakker op om projektet.

Norddjurs Kommune har endelig anført, at begge projektområder er i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke medfører nogen væsentlig påvirkning af habitatområdets udpegningsgrundlag, og at der ikke bliver nogen påvirkning af bilag IV-arter.

Norddjurs Kommune har som sin indstilling til fredningsnævnet udtalt, at der er tale om to tiltag af beskeden størrelse, og at kommunen vurderer, at hverken landskabelige kvaliteter eller beskyttet natur påvirkes. Kommunen finder derfor, at det ansøgte ikke vil få nævneværdig betydning for de hensyn, der skal varetages med fredningerne, og indstiller derfor, at der meddeles dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningerne af Ørkenen og af Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er

udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet er enig med Norddjurs Kommune i, at der er tale om tiltag af beskeden størrelse, som ikke vil nogen betydning for oplevelsen af fredningen.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til at opsætte de to mørkemålere på de ansøgte placeringer. Mørkemålerne og de pæle, de opsættes på, skal fjernes senest den 1. august 2028.

Det er et vilkår for dispensationen, at pælene er i jordfarve, som er tilpasset landskabet.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Jytte Dalgaard,
3. Jens Christian Von der Maase,
4. foreningen Dark Sky Anholt,
5. Miljøstyrelsen,
6. Norddjurs Kommune, j.nr. 23/5774,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Midtjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 13. juli 2023

FN-MJØ-080-2023. Dark Sky-arrangementer i Ørkenen på Anholt

Fredningsnævnet modtog den 6. juli 2023 Norddjurs Kommunes udtalelse om en ansøgning fra foreningen Dark Sky Anholt om at afholde arrangementer i en periode på fem år på matr.nr. 43a Anholt By, Anholt,

Arrangementerne ønskes afholdt i det område, som på det følgende kort er markeret med en gul cirkel:

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningerne

Ørkenen blev fredet ved Overfredningsnævnets afgørelse af 7. november 1939 om fredning af arealer på Anholt. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men området blev fredet, idet det havde en væsentlig betydning for almenheden på grund af dets storslåede og særegne natur og naturvidenskabelige interesse. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at området skal henligge i naturtilstand. Ethvert indgreb i naturtilstanden forbydes. Der gives almenheden ret til færdsel til fods og ophold i det fredede område. Hunde må kun medtages, såfremt de føres i snor. Dog er adgang for almenheden til "Flakket" forbudt. Det fredede område skal skånes af alle. Det er forbudt at henkaste affald, papir, konservesdåser, flasker mv.

Ørkenen er endvidere omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 29. august 1980 om supplerende fredning af arealer øst for Sønderbjerg og Anholt by. Fredningens formål er at sikre, at arealerne så vidt muligt bevares som et i alt væsentligt uberørt landskab af ørkenagtig karakter med klitter og strandvolde med ingen eller sparsom plantevækst.

Ansøgningen

Norddjurs Kommune har oplyst, at ansøgningen omfatter arrangementer i en femårig periode. Foreningen Dark Sky Anholt arbejder på en certificering af Anholt Dark Sky Sanctuary. Det sker ved optagelse i International Dark Sky association (IDA), som er en amerikansk baseret non-profit organisation, der blev grundlagt i 1988 af David Crawford, en professionel astronom, og Tim Hunter, en læge og amatørastonom. Missionen for IDA er at bevare og beskytte nattelivet og vores arv af mørke himmel gennem kvalitets udendørsbelysning. Lysforurening er resultatet af udendørs belysning, der ikke er ordentligt afskærmet, hvilket tillader lys at skinne ind i øjnene og nattehimmelen. Der er på nuværende tidspunkt 201 lokaliteter i verden, der er anerkendt af IDA, heraf er der kun 16 med status "sanctuary", som er den højeste/bedste indenfor IDA's certificering. Når Anholt er certificeret, ønsker foreningen at afholde guidede ture et sted i Ørkenen efter solnedgang. Der er på ingen måde tale om masseturisme, men snarere lidt udvidet nørdeturisme. Hvad angår deltagerantal vil det variere; er det i august, kan det være mellem 50 og 100 deltagere, og til efterårs- og vinterarrangementerne forventer foreningen mellem 20 og 25 deltagere. Foreningen har oplevet en meget stor interesse for guidede ture om stjernehimmelen, og de har hidtil haft en pensioneret astronom til at fortælle om de forskellige stjernekonstellationer og himmelfænomener, stjernesud og meteorer. Mørket er blevet "in", og de har erfaret en kæmpe interesse for formidling af den uendelige stjernehimmel. For at få et godt udsyn til stjernehimmelen behøver deltagerne ikke at gå langt ud i Ørkenen. De skal bare lidt væk fra Anholt bys lys ca. 150 meter fra Flyvepladsvej. Selve arrangementet foregår ved, at deltagerne går i samlet flok ud til samlingspunktet. Alle har et liggeunderlag eller tæppe med, så man kan ligge behageligt på jorden og se op i stjernehimmelen, mens astronomen fortæller. Arrangementerne strækker sig fra august til april. Antallet af arrangementer afhænger af, hvor stor interessen viser sig at være.

Norddjurs Kommune har videre oplyst, at de berørte lokaliteter ejes af Jens Christian von der Maase, der bager op om projektet.

Norddjurs Kommune har endelig anført, at projektområdet er i Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for, som består af habitatområde 42 og fuglebeskyttelsesområde 32. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke medfører nogen væsentlig påvirkning af habitatområdets udpegningsgrundlag, og at der ikke bliver nogen påvirkning af bilag IV-arter.

Norddjurs Kommune har som sin indstilling til fredningsnævnet udtalt, at der er tale om arrangementer, hvor hverken landskabelige kvaliteter eller beskyttet natur påvirkes. Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte ikke vil få nævneværdig betydning for de hensyn, der skal varetages med fredningerne. På Anholt har beboerne fået større fokus på rekreative tiltag, der ikke påvirker naturen i negativ retning, og som kan styrke fortællingen om øen, f.eks. formidlingen af Anholt Fyr og den fælles enebærplukning hvert efterår. Kommunen ønsker derfor at være imødekommende overfor aktiviteter, der støtter øens liv, virke og sjældne natur. Det er vigtige opgaver, og det ene afhænger af det andet. Kommunen indstiller derfor, at der meddeles dispensation eventuelt på vilkår om, at aktiviteterne skal ophøre øjeblikkeligt, hvis der mod forventning opstår tilstandsændringer i den beskyttede natur.

Fredningsnævnet har hørt Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Norddjurs Kommune, som har tilsluttet sig, at der meddeles dispensation for en femårig periode, så der i løbet af perioden kan indhentes erfaringer med projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at fredningerne af Ørkenen efter en samlet vurdering af fredningernes formål og fredningsbestemmelserne sammenholdt med det ansøgte projekt betyder, at de løbende arrangementer over en 5-årig periode kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tale om midlertidige events, som efter det oplyste ikke vil nogen betydning for oplevelsen af fredningen, om som ikke medfører indgreb i områdets natur.

Fredningsnævnet meddeler derfor dispensation til at afholde de beskrevne arrangementer i perioden fra august 2023 til april 2028.

Dispensationen meddeles på vilkår om, at aktiviteterne skal ophøre øjeblikkeligt, hvis der opstår tilstandsændringer i den beskyttede natur, og at foreningen efter hvert arrangement sikrer sig, at der ikke er efterladt affald, papir, konserverdåser, flasker mv.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Jytte Dalgaard,
3. Jens Christian Von der Maase,
4. Foreningen Dark Sky Anholt,
5. Miljøstyrelsen,
6. Norddjurs Kommune, j.nr. 23/5774,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Norddjurs,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Midtjylland,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.